

katolički list

ZVONIK

GODINA: IV

BROJ: 8 (34)

Subotica, kolovoz (august) 1997.

Cijena: 5,00 N. din.

DUŽIJANCA '97

Hvala ti, Bože, na zrni žitnome, na kruhu našem svakidašnjem

zkh.org.rs

POPOT PŠENIČNOG ZRNA...

Kako li je maleno pšenično zrno! Izdvojeno, jedva zamjetljivo. A kako slatkim plodom rađa - kruhom svagdašnjim. No sudbina pšeničnog zrna nije tako sjajna na početku. Ono se u zemlju baca, zatrpava se, nestaje s vida... I tek onda počinje ono vidljivo: neprestani rast: od zelenog žita do žutog klasa, od bijelog brašna do slatkog kruha.

Puno je razloga zašto u ovom uvodniku želim govoriti o pšeničnom zrnu. Naši marni seljaci, ljudi nizina su poput pšeničnog zrna! Maleni, ponizni, ne vole se isticati, jedva zamjetljivi (osim na svojim ljubljenim njivama)... Rade marljivo, ustrajno, s ljubavlju. I ne misle, dok rade, hoće li oluja i led uništiti ono što su radili. Ne misle hoće li država adekvatno nagraditi njihov rad (teško im je i boli ih kad se to dogodi, ali i onda uglavnom šute - i rade dalje). Tako zapravo i oni bivaju zakopani u zemlju, postaju nevidljivi... A onda počinje ono vidljivo, njihov rast! Njihov rad plodi kruhom svagdašnjim za njih i njihovu obitelj, za mnoge, za život svijeta... A potom se onaj glasni HVALA BOGU vine iz njihovog srca. Njegov eho stiže do obitelji, do crkve, do neba... I taj kliktaj srca pretvara se u slavlje DUŽIJANCE, za koju bi "trebao saznati čitav svijet" - kako reče jedan od ovogodišnjih naših gostiju. Eto kako naši maleni ljudi, ljudi nizine, postaju veliki, a njihova djela vidljivi govor ljubavi prema Bogu, bližnjemu, Rodu, lijepome...

Zvonik bilježi opširno ovu VELIČINU! Ali ne samo u izvještaju o Dužijanci '97. O toj veličini govore i stranice o dva umrla "pšenična zrna" našega naroda. "Gospodin Vranje" (mons. Franjo Vujković) znamo ga samo kao poniznog, malenog, dobrog i svetog svećenika! A kako je velik bio! Mnogima je to poznato. Napisali smo ponešto iz njegovog života, da saznaju i oni koji to još nisu znali. A o. **Ladislav Marković!** Čovjek svjetske razine (tko je znao da je imao dva doktora!) a ponizno zatvoren u svoju ispovjedaonicu, samostansku sobicu, i kuće somborskih bolesnika...

A naš akademik **dr. Ante Sekulić!** Od "salašarskog derana" postao je akademik. Čitajte o tom njegovom putu i o njegovoj vjeri u ovom broju Zvonika.

Mislim da smijem i naš Zvonik staviti u red onih koji su poput "pšeničnog zrna". Niknuli smo iz "ničega", a sad nam kažu: iz broja u broj je sve bolji! Ljepši i sadržajni. Sretni smo zbog toga! Slavimo Gospodina!

I želim se na kraju zagledati u ONU koju ćemo, kad budete imali u rukama ovaj Zvonik, slaviti kao Veliku Gospu! Uvijek sam volio promatrati Marijin put od male do velike Gospe! Kako je jednostavan. Poput pšeničnog zrna! Od ponizne nazaretske djevice do Kalvarije. Sve je kod nje samo jedna riječ: DA, OČE! FIAT - EVO SLUŽBENICE GOSPODNJE, NEKA MI BUDE PO RIJEČI TVOJOJ! Zato je Marija od male Gospe postala velika Gospa! Nisu li upravo u njoj naši marni seljaci gledali uzor koji su slijedili?!

I dokle god bude naš život i rad "DA, OČE", dok budemo svojim životom i radom SLAVILI BOGA i SLUŽILI BRAĆI LJUDIMA - kao Marija, živjet će i naši marni seljaci i njihove ljubljene njive, živjet će naš narod - "neće nestat naše lipe grane", bit će i kruha svagdašnjeg za nas i za druge, bit će naših divnih običaja, bit će DUŽIJANCE!

I moći ćemo i mi s Marijom klicati: "Veliča duša moja Gospodina, što pogleda na neznatnost moju... Velika mi djela učini Svesilni... Svi će me naraštaji zvati blaženom!"

Moram li reći da vrijedi i obratno?! Bez Boga, bez odanosti njegovoj volji nema nam budućnosti! Stoga neka naš životni cilj bude: UVIJEK I U SVEMU VRŠITI SVETU VOLJU BOŽJU - ČINITI SAMO ONO ŠTO JE NJEMU MILO!

U silnoj želji da tako bude, srdačno i pun zahvalnosti vas pozdravljam!

Vaš urednik

ZAŠTO JE MARIJA VELIKA?

Marijino uznesenje na nebo veličanstven je završetak njezina života. Ona je odmah nakon završetka njezinog tijeka života na zemlji doživjela spasenje u svojoj potpunosti. Ona je dušom i tijelom uznesena na nebo.

Marija je slika Crkve. Ona je nagovještaj našeg spasenja, naše proslave, uskrsnuća našeg tijela. U Mariji gledamo ono što će Bog na kraju povijesti učiniti svakom od nas.

Njezino uznesenje rječito nam govori da se isplati vjerovati, moliti, slaviti sv. misu i primati svete sakramente, da se isplati s Bogom živjeti, raditi, trpjeti i umrijeti.

Zašto je Marija Velika Gospa?

- zato jer je VJEROVALA. Sva njezina veličina jest u snazi i veličini njezine vjere. A to znači: znala je prekriziti svoj plan i prihvatiti Božji, pa makar ga do kraja ne razumjela. Zato je i njezina rođakinja Elizabeta proglašava "blaženom što povjerala".

- zato jer je u sebi BOGA NOSILA i drugima ga svjedočila, jer je bila bogonositeljica i bogorodica.

Marijino uznesenje na nebo došlo je nakon zemaljskog vjernog života, rada, služenja i trpljenja. U tome je Marija prethodnica i uzor svakome od nas. Ona je slika Crkve. U njezinoj proslavi promatramo svoju vlastitu i osobnu proslavu i konačnu nebesku preobrazbu.

Život je svakog čovjeka i svakog kršćanina dragocjen i svet u očima Božjim. Naš je život dragocjeniji i bogatiji ako ga stavimo poput Velike Gospe u SLUŽBU BOGU I BLIŽNJEMU, u službu

Isusa Krista za djelo njegova spasenja u našem svijetu i našem vremenu. Život svakoga od nas mora biti SLUŽBA BOGU i PUT kojim Bog dolazi na ovaj svijet da on i danas, ove jubilarne godine na pragu trećeg milenija, bude EMANUEL - s nama Bog, a mi njegovi bogonositelji. U tome je bila veličina Marijina, i naša.

Zvonko Blaško

Na naslovnoj strani: bandaš i bandašica s krunom Dužijance '97. koja simbolizira Godinu Isusa Krista u križu na kojem je s jedne strane **A** (alfa) a s druge **Ω** (omega). Krunu je izradila slamarka Mara Ivković Ivandekić iz Đurđina.

Piše: Andrija Kopilović

20. nedjelja kroz godinu

17.08.1997.

Izr 9,1-6

Ef 5,15-20

Iv 6,51-58

JA SAM KRUH ŽIVI

U biblijskoj teologiji pod hranom se nikada ne razumijeva doslovno i konkretno jelo. Redovito je hrana, ono što život daje, daleko širi pojam od samoga jela. Krist kao učitelj nastupa sa sviješću da je njegova riječ, njegova nauka vjerniku život i hrana koja život daje i uzdržava. Na njegov se poziv i njegovu riječ obraćamo, snagom njegove riječi i nauke se zlu suprotstavljamo; njegova riječ i nauka nas preobrazuju u "Kristove ljude". Kršćanstvo nije deklarativno već praktično odsjaj Kristova mentaliteta u ovome svijetu. Stoga se doslovno može shvatiti da kršćani žive iz Krista, za Krista, s Kristom i stoga odražavaju Krista. Krist, dakle, nije među njima, nego je u njima. No, još dublje otajstvo, koje nadmašuje svako očekivanje, jest euharistija, t.j. sudjelovanje na blagovanju proslavljenoga tijela Sina Čovječjega. To blagovanje čini vjernika baštinikom te iste proslave života vječnoga koju je baštini Krist, dapače to će postati i temeljem nade u uskrsnuće i proslavu vlastitoga tijela. Stoga ovaj odlomak evanđelja spada u bitne kršćanske sadržaje.

22. nedjelja kroz godinu

31.08.1997.

Pnz 4,1-2.6-8

Jak 1,17-18.21b-22.27

Mk 7,1-8.14-15.21-23

ČISTO SRCE

Pred nama je nedjelja s važnom temom. Isus ulazi u raspravu s farizejima ne prihvaćajući licemjerje i kompromise. Stalna je opasnost u religijama da se stvari obavljaju izvanjski i obredno. Tako je teško u vjeri stajati cijelim bićem iza izgovorene riječi i obreda koji nije ceremonija nego događaj. U sukobu s farizejima Isus upozorava na taj problem ali govori i o rješenju toga problema. Kako je opredjeljenje za Boga i Božji svijet stvar najdublje nutrine čovjekova JA, ni vjerski čin bogoštovlja a ni vjerska praksa ponašanja ne može biti drugo nego najintimnije opredjeljenje iz čovjekove srži a to je, biblijski, njegovo srce. Logikom stvarnosti, ako se u srcu nije dogodio obrat, djela mogu biti samo lažna, prividna i licemjerna. Ljudskom oku ponekad to može biti skrito ali Bogu nikada. I stoga je Isus početak pravoga, istinitoga i u nebo prodirućeg bogoštovlja koje izlazi iz čistoga srca. Za Isusa, dakle, ostaje najvažnije čovjekova cjelina i njegovo predanje onomu što vjeruje, moli i čini.

21. nedjelja kroz godinu

24.08.1997.

Jš 24,1-2a.15-17.18b

Ef 5,21-32

Iv 6,60-69

VJERA U KRISTA

Euharistija je, sa svime što ona uključuje o Božjoj objavi, o bogočovjeku, o zajednici Saveza, središnje otajstvo koje nas postavlja pred pitanje: vjerovati ili ne vjerovati u Krista. Ali vjera nije samo razumsko pristajanje uz neki sadržaj, nego je to iznad svega i u svemu povjerenje prema osobi. Barometar naše vjere uvijek mora biti sigurnost da Bog ne može prevariti niti prevaren biti. I stoga je vjera potpuno povjerenje u Boga i u stvarima koje daleko nadmašuju i našu spoznaju i naše očekivanje. Je li moguće čovjeku vlastitom snagom postići takvo raspoloženje predanja, prihvaćanja i vjernosti? Ne! Tu vjeru u nama izaziva i podržava Duh Sveti koji je Očev dar. Ta činjenica nas stavlja u odnos poniznosti; kao vjernike u odnos molitve; kao potrebne u odnos sućuti a ne prezira prema onima koji možda dara vjere nemaju. Isus je radi loma u svojoj zajednici tužan, ali je kategoričan i od apostola zahtijeva temeljno opredjeljenje, te je Petrov odgovor danas i naš odgovor: "Kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga".

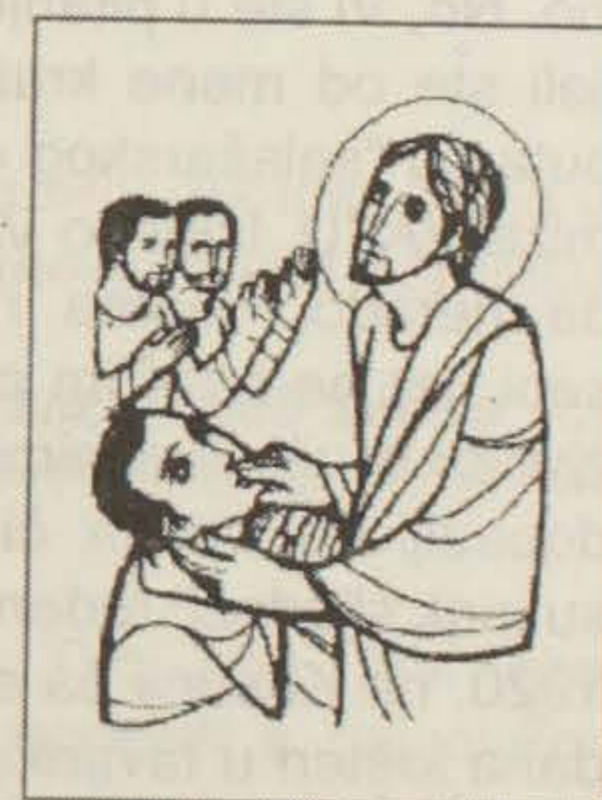
23. nedjelja kroz godinu

7.09.1997.

Iz 35,4-7a

Jak 2,1-5

Mk 7,31-37

MILOST OTVORENIH UŠIJU

Odlomak evanđelja današnje nedjelje je izričito mesijanski tekst. Krist ostvaruje Izajijino proroštvo: iscjeljuje gluhonijema čovjeka. No, nijedno Isusovo čudo nije samo faktički događaj nego je uvijek znak, često i višestruka poruka. Toliko toga čovjek čuje ali i prečuje. Mnoge stvari čuje a krivo tumači pa se tako često u životu ostvaruje biblijska misao: uši imaju a ne razumiju. Moći čuti jest milost da stvari prihvatimo onako kako su naviještene, a to je daleko više od pukoga čuvenja. Koliki su nesporazumi među ljudima jer se nije dobro čulo. Krist otvara uši i gluhonijemi progovara slaveći Boga. Zato mu je i otvorio uši da njegovu riječ pravo razumije. Ta, pak, riječ ima samo jednu želju: pobuditi čovjeka da slavi Boga. Proslava Boga je naš govor u ime cijele prirode, ali stoga molimo da ostanemo vjerni krsnoj milosti koja nam je otvorila uši za Božju riječ i razriješila jezik za hvalu Boga.

RAZGOVOR S AKADEMIKOM

DR. ANATOM SEKULIĆEM

**MOJA JE ZADAĆA OSTVARITI ZAMISAO
KOJU JE IMAO BOG KAD ME JE STVARAO**

Dr. Ante Sekulić je naš poznati, ugledni akademik i kulturni djelatnik. Našim čitateljima dobro je poznat njegov književni i uopće kulturni rad, kao i njegov neprocjenjivi doprinos kulturnoj i narodnoj baštini bačkih Hrvata.

Međutim, manje je poznat njegov duboki vjeronički život i njegov doprinos baštini Crkve u Hrvata. Stoga smo ga zamolili za razgovor upravo o ovom njegovom manje poznatom životu i djelovanju.

hvalnost prema mrtvom didi, stricu, tetama. Ne mogu im se odužiti za dobrotu i veliku, nesebičnu ljubav. Ne mogu, a želim.

djetinjstva shvaćao kao nešto naravno poput govora, disanja, kao naravni uzdisaj, pogled ili kucaj srca. Svake zime posebice se sjećam zajedničke, obiteljske molitve "Zlatne krunice". U školi sam primao vjeronaučnu pouku, a kao pitomac karmelićanskog zavoda u Somboru imao prigodu posebice živjeti svoju vjeru uz poticaje redovnika, posebice o. Gerarda Tome Stantića, tadašnjega poglavara. Subotičke gimnazijske dane (VII. i VIII. razred) provodio sam u hrvatskoj katoličkoj križarskoj organizaciji u prostorijama ondašnje Subotičke matice. Kao sveučilištarac bio sam član Marijine kongregacije i član VKB-a, te sam gradio sebe pod iznimnim vodstvom Dr. I. Kozelja. No, odgovarajući "nešto" o vjeri svoga djetinjstva i mladosti moram istaći zahvalnost Stvoritelju na daru vjere i svima koji su me krijepili u njoj; shvaćao sam vjeru kao zahvalnu molitvu; činilo mi se da sam Bogom okružen sa svih strana te da jednostavno ne mogu izmaknuti njegovu pogledu, njegovoj dobroti; čutim kao da je On u najdubljoj mojoj nutрини. Moram priznati također da sam oduvijek imao povjerenje u Svemogućeg ne zlorabeći njegovu dobrotu nego povjeravajući mu sebe veoma jednostavno. I nije me napuštao. Doista je bio dobar prema meni. Hvala mu!

***Od "salašarskog derana" do akademika**

ZVONIK: Doktore, na početku, lijepo Vas molim da našim čitateljima prikazete kratko svoj životni put od "salašarskog derana" do akademika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU).

Dr. SEKULIĆ: Najprije Vam zahvaljujem što ste u nizu Vaših brojnih i uglednih suradnika otvorili i omogućili u Vašem glasilu prostor za razgovor sa mnom - "sinu nizina" - kako sam jednom zabilježio. No, Vi ste u pitanju bili jasniji - zaželjeli ste od mene kratki prikaz životnog puta od "salašarskog derana" do akademika HAZU. Iskreno Vam moram priznati da nerado, veoma nerado govorim o sebi, jer ne nalazim podatke koji bi moj životopis učinili zanimljivim, uzbudljivim i dopadljivim Vašim čitateljima. Temeljni su ipak sljedeći: rođen sam 16. studenog 1920. na Kapunji pa sam tako sljedećeg dana kršten u tavankutskoj župnoj crkvi. Roditelji su mi bili Šime i Đula Pavlič (Copakova). Međutim, djetinjstvo i mladost proveo sam u Žedniku na salašu svoga dide Antuna Sekulića koji je nakon prerane smrti moje Nane (travnja 1923.) preuzeo skrb o meni (otac se "odilio" i uskoro osnovao novu obiteljsku zajednicu). Salaš djedovski ("na dolu") ponio sam sa sobom, u svome biću; sačuvao sam ga do danas (premda ga više nema): još uvijek čujem šum jablanova, kanadskih topola, oraha i dudova. U uzrastanju i u razvitku "salašarskog derana" prošao sam sve stupnjeve obiteljske ljestvice od svinjarčića, orača, kočijaša do kosca ("risara"). Sve sam školske odmone, ljetne i zimske, provodio na salašu (kao đak, sveučilištarac i profesor). U svagdašnjici salašarskoj želio sam biti koristan obitelji u kojoj sam prihvaćen, odgojen i opskrbljen. I danas, još uvijek i postojano, čutim duboku za-

***Molitvu sam od djetinjstva shvaćao kao nešto naravno poput govora, disanja, kao naravni uzdisaj, pogled ili kucaj srca**

***Činilo mi se da sam Bogom okružen sa svih strana...**

ZVONIK: Recite nam nešto o vjeri svog djetinjstva.

Dr. SEKULIĆ: Odgojen sam u patrijarhalnoj djedovskoj obitelji u kojoj je vjera bila sastavnica svagdašnjega života, odrednica ponašanja, smisao postupaka: redovito se molilo o obrocima, prije oranja, kópanja, žetve i berbe, križalo se prije puta, u svanuću i smrknuću; prekrizió se svježi somun kruha prije razdiobe ukućanima, škropilo se po duljem izlasku iz doma. Ne znam točno kada sam naučio sve molitve, ali pamtim kako sam počeo od "Očenaša" pa sve do "velikih" molitava. Molitvu sam već od

Na parobrodu - nekoć

***Boravak u zatvorskom sobičku bio je blagoslov za osobnu, nutranju izgradnju**

***Boga sam otkrivao u sebi kao prijatelja, tješitelja, pomoćnika i predvoditelja**

ZVONIK: Vaš životni put nije bio lagan. Što je značila i što znači vjera u Vašem kulturnom radu i uopće u životu?

Dr. SEKULIĆ: Vaša rečenica - tvrdnja da mi životni put nije bio lagan može zagolicali znatiželju čitatelja. No, teško je, veoma teško razlučiti što je u životu teško a što lagano. Vijugav, zanimljiv ali i naporan put od "salašarskog derana" do člana HAZU pun je odricanja, žrtve i odreknuća što ne bih mogao uvijek nazvati radosnim blagoslovom Neba, ali ne mislim, niti sam pomišljao, zbog oskudice, prijezira i poniženja proklinjati život, sudbinu, ili optuživati Boga. Obično životopisci spominju moje dvije uhiđbe (hapšenja) (1947. i 1972. - 1974.) i borbe za

egzistenciju (profesorska služba); ne mislim umanjiti neugode kaznenih postupaka, ali boravak u uzničkom (zatvorskom) sobičku sam preko deset mjeseci bio je blagoslov za osobnu, nutarnju izgradnju; Bog je bio toliko blizu da bližega u osamljenosti nije bilo; bili smo sami - On i ja. Ne bih to, dakle, mogao nazvati teškoćom koja je rušila moju nutrinu ili osakatila moju vjeru. Čitatelji bi jamačno željeli znati o prekratkome obiteljskom životu (žena: Ruža Crnković - Colakova), o mome sinu, o putovanjima po svijetu. No, sve se događalo u skladu i prema ponašanju vremena u kojem smo živjeli (oduzimane putovnice, primjerice). Ipak, u svemu sam se čuvao da ne budem sam, osamljen u svojoj nutrini. Bog je bio uz mene - priznajem bez patetike, bez samodopadnosti; otkrivao sam Ga u sebi kao prijatelja, tješitelja, kao pomoćnika i predvoditelja. No, ne znam koliko bih mogao o tome govoriti - to je moja osobnost, moja duhovna glavica, baš kao i moja radost što sam bio suradnik u izradbi hrvatske Biblije, životopisa Vendelina Vošnjaka, Ante Antića i dr.

*Sva moja djela su rasuti listovi u kojoj caruje Ljepota, potvrđuje se Istina i navješćuje Ljubav

*Sposobnost umovanja, motrenja, prosudbe i razmatranja je dar za koji nisam zaslužan nego sam ga primio od Dobrote

ZVONIK: Molim Vas predstavite nam malo svoj rad nadahnut religioznim duhom: poezija, članci, knjige...

Dr. SEKULIĆ: Ne znam što ste mislili pod sintagmom, "nadahnut religioznim duhom"? Ako sam vjernik, te ako se držim svoga svjetonazora, onda su sva moja djela (lirske bilješke, znanstvene rasprave, prosudbe, predavanja) uistinu rasuti listovi velike knjige u kojoj caruje Ljepota, potvrđuje se Istina i navješćuje Ljubav. Držim, naime, da sposobnost umovanja, motrenja, prosudbe i razmatranja trebam shvatiti kao dar za koji nisam zaslužan nego sam ga primio od Dobrote. Za dar pak odgovaram Darovatelju. Ili, ako Vam se čini ljepšim: moja je zadaća ostvariti zamisao koju je imao Bog kad me je stvarao. To ne smijem proigrati, iznevjeriti. Dakako, nisu moje knjige i rasprave jednako prepoznatljive po "religioznom duhu", a u ovom trenutku ne mogu Vam niti nabrojiti naslove, a kamoli sadržaje svojih knjiga. (Poštedite me, molim Vas, od toga.) No, možda će

Dr. Sekulić (drugi s lijeva) na predstavljanju Srijemskih mjestopisa

Vam biti zanimljivo da je u *Subotičkim novinama*, u prosincu 1938. objelodanjen moj prvi lirski sastav posvećen Gospi (uoči blagdana Začeca). U svakoj zbirci mojih osobnih bilježaka vrlo je jasna crta duhovnosti. Uskoro će, dakle, zanimljiva obljetnica - šezdeset godina javne djelatnosti.

*Većina radova vjerskog sadržaja vezana je tematski za Bačku i naš svijet

ZVONIK: Vi ste podpredsjednik Hrvatskog mariološkog instituta KBF Sveučilišta u Zagrebu...

Dr. SEKULIĆ: Podatak da sam podpredsjednik Hrvatskoga mariološkog instituta KBF Sveučilišta u Zagrebu je točan. No, ja sam dugogodišnji član njegov, sudjelovao sam na znanstvenim skupovima, radovi su mi objelodanjeni na stranim jezicima. Većina tih radova je tematski vezana za Bačku i naš svijet. Pripomenuo bih da sam redoviti član (*socius ordinarius*) Papinske marijanske akademije u Rimu.

ZVONIK: Predsjednik ste Komisije za proglašenje blaženim i svetim našeg slugu Božjega o. Gerarda Tome Stantića. Možete li nam reći neke zanimljivosti iz svog istraživačkog rada glede njegove osobe ili spisa?

Dr. SEKULIĆ: Subotički g. Biskup imenovao me je predsjednikom povjerenstva, koje spominjete u pitanju. Spomenuo sam u ovim svojim odgovorima da sam šest godina živio u neposrednom ozračju duhovnosti o. Gerarda Stantića. U ovom pak trenutku ne bih mogao ništa priopćiti o radu povjerenstva.

Dr. SEKULIĆ: Hvala Vam na lijepim i ugodnim riječima o mojoj zauzetosti u društvenom, kulturnom i crkvenom životu. Međutim, Vi ste u svojoj uljudnosti bili obilatiji u riječima od zbiljnosti u kojoj živim. Ne poričem (u odgovorima sam ispovijedio svoje uvjerenje) osobno sudioništva u hrvatskoj svagdašnjici. Nažalost, nisam uključen u crkvena gibanja današnjice. Pripadao sam, naime, naraštaju koji se oblikovao prije II. vatikanskog sabora. Zanos naše mladosti trošili smo tada u društvima (udrugama) koja su bila zauzeta za obnovu (restaurare), jasno su bile utvrđene smjernice, određene su bile koordinate rada. Ni cilj nije bio zamagljen. Rekoh - trošili smo mladost; vjerovali smo u obnovu svoga naroda i svijeta. Očito se nakon spomenutog Sabora puno toga promijenilo. Nisam siguran da je sve već došlo na svoje mjesto. Poglavitito pak još uvijek ne vidim (jamačno sam ograničena vida) mjesto svjetovnjaka u crkvenim strukturama, nije mi prepoznatljivo koliko u pukotinama hijerarhijskog ustrojstva svjetovnjaci i svjetovnjačke skupine imaju osiguran prostor. To ne znači zanemariti pokušaje, dobru volju i želju pojedinaca. Manjka sustavnosti u radu, ima neusklađenosti u pristupu pojedincima i manjim skupinama. Jamačno će sutra biti bolje, budućnost nitko ne smije iznevjeriti. Nitko. Poglavitito ne predvoditelji.

*Tko ima prvi broj Zvonika te ga usporedi s najnovijim vidi napredak

ZVONIK: I na kraju, voljeli bismo čuti Vaše mišljenje o našem katoličkom listu "Zvonik".

Dr. SEKULIĆ: Tko ima prvi broj ZVONIKA te ga usporedi s najnovijim, vidi napredak. Spoznaja i želja za napretkom, za zdravom, narodnom, crkvenom, našom sutrašnjicom opravdava za sada jedino hrvatsko katoličko glasilo u Bačkoj i vjerujem, i želim, da se Uredništvo neće umoriti!

*Djelima posvjedočiti postojanu ljubav prema domu i našim ravninama

ZVONIK: Vaša poruka našim čitateljima...

Dr. SEKULIĆ: Trebamo ljubiti Onoga koji je veći od života i smrti. To će nas naučiti da ljubimo druge: svoje bližnje uvijek dostojne ljubavi. Djela, punokrvna djela mogu i moraju potvrditi, posvjedočiti našu postojanu ljubav prema domu i našim zavičajnim ravninama. - Hvala što ste bili strpljivi i sabrano slušali moje riječi.

Razgovarao: Andrija Anišić

Piše: Stjepan Beretić

14. kolovoza

Sveti Maksimilijan Kolbe

veliki zaštitnik dobre štampe

(* 7. 01.1894. + 14. 08.1941.)

* svetac koji nije znao izabrati * majka - tri sina sahranila * majka u benediktinke - otac u franjevce *
 * franjevac kojemu je poslušnost teška * svetac želi sve * svetac s dva doktorata * svetac s pola pluća *
 * neumorni apostol tiska * japanski i indijski misionar * logoraš broj 16.670 * život za obitelj *

Krsno ime svetoga franjevca i svećenika Maksimilijana je Rajmund. Njegov otac Julije je bio tkač a majka Marija primalja. Mati mu je željela u časne sestre, a završila je u braku. Dvojicu je od petero svojih sinova sahranila kao malu dječicu. Jednom je prilikom Rajmund pred mamom slagao. Mati reče za njega da je: živ, okretan i pomalo nestašan, ali ipak među svojom braćom najposlušniji i najponizniji. Poslije one male laži pohrlio je u crkvu pred Gospinu sliku. Tada je malome desetogodišnjaku Gospa ponudila na izbor dvije cvjetne krune: crvenu i bijelu. Dječak nije znao birati. Mašio se za obje. Ni majci nije smio kazati što je doživio. Gospa mu ponudila mučeništvo ili svetost.

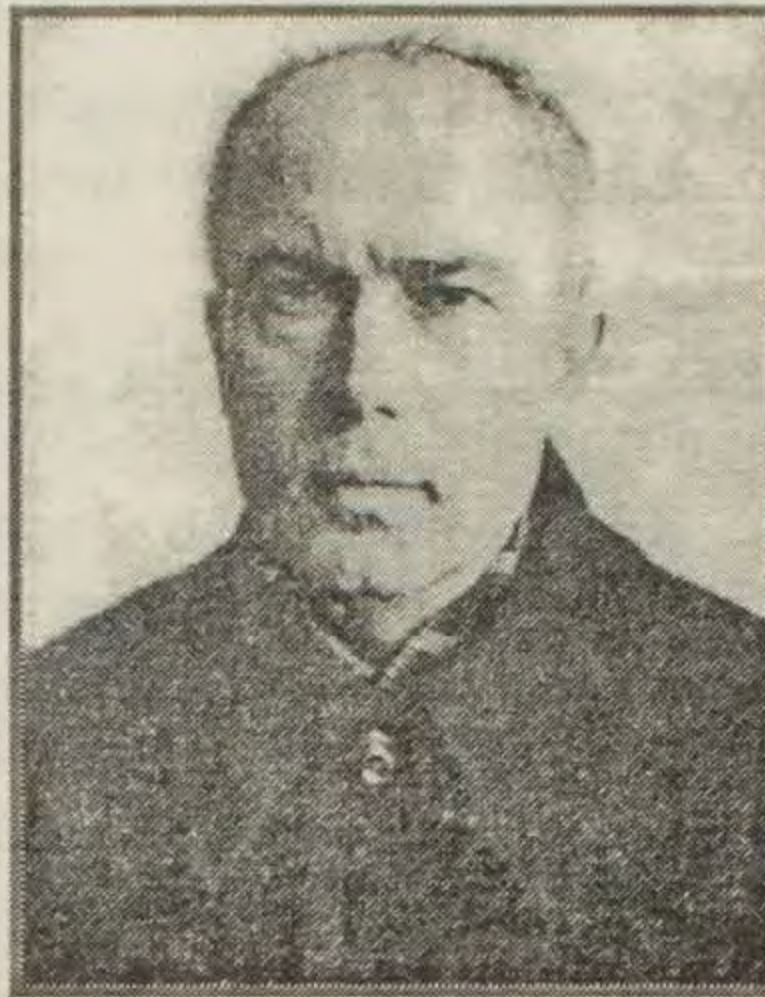
A on poželio i jedno i drugo. Htio je postati vitez Bezgrešne. Mariji služiti i pred njezine noge položiti sav svijet. Otvorili Rajmundovi roditelji prodavaonicu. Dječaku je dobro išao račun. Zato su ga roditelji htjeli zadržati u prodavaonici, a tihog i povučenog mu brata Franju htjedoše posvetiti Bogu.

Sjemeništarc i bogoslov

Ipak jednoga dana našao se Rajmund u Lwowskom sjemeništu. Teško mu padala redovnička poslušnost. Kad mu je brat Franjo umro, iznenadila ga majka. Sve će rasprodati pa će ona u benediktinke, a otac u franjevce. Tek se sada Rajmund konačno opredijelio za samostan. Kod franjevaca je dobio ime Maksimilijan. Htio je biti svećenik, ali najbolje pripravljeni. Na papinskom sveučilištu Gregorijani postao je doktor filozofije a na rimskom fakultetu sv. Bonaventure doktor teologije. Uz visoku naobrazbu još ga više resila sinovska pobožnost i odanost prema Bezgrešnoj. Bio je veliki štovatelj svete Male Terezije. U to vrijeme je još bila samo kandidatice za proglašenje blaženom. Sve je svoje pothvate stavljao pod njezinu zaštitu. Kad je vidio uspjehe rimskih slobodnih zidara, sav se oduševio "najsnažnijim oružjem: zaštitom neba i bezgrešnom Djevicom". Osnovao je "Vojsku Bezgrešne" - pokret koji je "imao čar romana i razmjere čuda". Imao je samo jedno krilo pluća. Nije morao u vojsku. Nakon svećeničkog ređenja u Rimu njegovi ga poglavari šalju na liječenje u Zakopane.

Apostol dobrog tiska u Poljskoj, Japanu i Indiji

Čim se vratio iz sanatorija, podigao je pravi tiskarski grad. Gospi ga posvetio, Neoskvrnjenoj - Neokaljanoj pa je tako i prozvao svoj grad: Niepokalanow. Toliko je želio osvojiti svijet za Mariju da su ga poglavari 1930. godine pustili i u Japan. I tamo je podigao veliku tiskaru i crkvu. Novinarskim apostolatom se bavio i u Indiji. Njegov japanski časopis je osvojio čitalačku javnost sa 65.000 primjeraka. Kad se vratio u Niepokalanow 1936. njegov je tjednik trebalo tiskati u milijun primjeraka, a Mali dnevnik se tiskao u 320.000 primjeraka. Spremao se otac Maksimilijan podići radio-postaju, nabaviti avion, kako bi tisak na vrijeme stizao do čitatelja. Sve je imalo počivati na svetosti. Svetost je tražio od svojih suradnika: "Tražim da budete sveti. Svetost nije luksuz već najjednostavnija dužnost. I nije teška... Što više budemo sveti, to će

uspješniji biti i naš apostolat. On mora biti iz obitelji naše punine".

Mučenja u logoru i zatvoru

Iznenada je trebalo primiti crveni vijenac patnje i mučeništva. Maksimilijan se našao među 700 nepokalanowskih franjevaca koje su Nijemci odnijeli u zatočeništvo. Danomice je hrabrio svoju subraću. Maksimilijana uskoro puste. Bolest ga nagrizala. Maksimilijan opet čeka vijenac mučeništva. Proveo je neko vrijeme u zatvoru u Pawiaku. Na dan 17. veljače 1941. su ga zatvorili u koncentracijski logor Auschwitz. Prisilni rad svaki dan. Kakvim su ga teškim poslovima mučili!

Maksimilijan je u najokrutnijoj četi. Podoficir Krott ga je tako dugo tukao bičem i gazio čizmama da je bio uvjeren da je ubio slabašnog svećenika. Kad je iz bloka 14 pobjegao jedan zatvorenik, okrutni zapovjednik Fritsch je naredio da se ima ubiti svaki deseti logoraš.

Život za obitelj

Kad je logoraš Gajowniczek doznao da je među osuđenima, glasno je zaplakao spominjući svoju obitelj. Onda je iz stroja progovorio neprozvani logoraš broj 16.670 - svećenik - franjevac Maksimilijan. Dopustili su mu da pokaže najveću ljubav. "Nitko nema veće ljubavi od ove: položiti vlastiti život za svoje prijatelje" (Iv 15,13). Dospio je u bunker gladi. Umrijet će mučen glađu. Prvih se dana iz bunkera čula molitva i pjesma. Onda je umukla i pjesma i molitva. Četrnaesti dan mučenja je još živio. Logorski liječnik mu je oduzeo život injekcijom. Gospin vitez je izdahnuo ozarena lica moleći Zdravo Marijo. Svoju plemenitu dušu predao je Stvoritelju u predvečerje Velike Gospe. Tijelo mu je spaljeno u logorskom krematoriju. Crkva se proslavila junačkim svećenikom, a obitelj Gajowniczek je dobila oca. Gajowniczek je 1971. godine bio u Rimu kad je veliki apostol tiska proglašen blaženim. Ivan Pavao II. proglasio ga je svetim 10. listopada 1982. godine.

Eto divnog zaštitnika katoličkog tiska, zaštitnika ugroženih obitelji, zaštitnika nepravedno osuđenih i zaštitnika plućnih bolesnika.

Prema: Augustin Blazović, *Sveci u crkvenom ljetu*, III. dio, Beč-Željezo 1974. str. 183-186. i Josip Antolović, *S duhovnim velikanima kroz kolovoz*, Zagreb 1979. str. 143-153.

Marin Šemudvarac, *Zatočenik bunkera gladi*, Subotička Danica 1992, str. 61-62.

U mjesecu kolovozu slave imendan:

1. Alfonz, 3. Augustin, Tin, Gustav, Lidija, 4. Ivan, 5. Snježana, Nives, 8. Dominik, Dominika, 9. Roman, Tvrtko, 10. Lovro, 11. Klara, Jasna, Jasminka, 12. Hilarije, Veseljka, 14. Maksimilijan, 15. Marija, 16. Rok, Roko, 18. Jelena, Jelka, Ilonka, 19. Ivan, 20. Stjepan, Krunoslav, 22. Regina, 23. Ruža, 24. Bartol, 25. Ljudevit, Lajčo, 27. Monika, 28. Augustin, Tin, Gustav, 29. Ivan, 30. Feliks, Radoslav, 31. Rajko.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Životni odnosi s Duhom Svetim

O. Gerard Tomo Stantić osobu Duha Svetoga povezuje s Isusovom osobom. Često ga pokazuje nazočna u bitnim događajima Isusova ovozemaljskog života, po uzoru na izviješća evanđelista. Prisjetimo se samo prisutnosti Duha Svetoga kod Isusova krštenja.

U svojim propovijedima o. Gerard Duha Svetoga prikazuje vjernicima kao ljubav koja je darovala Isusu život (Navještenje anđela Gabrijela Mariji), ali i kao vatru koja prži neurednu ljubav ovoga svijeta. Poslušajmo njegove riječi:

"Duh Sveti je ljubav kojom ljubi Bog Otac Boga Sina, ljubav kojom Bog nas ljubi, ljubav kršćanska bez koje bi svaki nevoljan bio. Duh Sveti dijeli nam dar i svaka dobra. Duh Sveti nam je dao dar bez kojeg nikad ne bi mogli biti sretni, dao nam je Isusa, Otkupitelja kad je po njemu B. D. Marija u utrobi začela (Isusa)... dao nam je Isusa koji se za nas mučio i umro da mi po njegovoj smrti živimo. Jest, Isusova muka je naša snaga, jer zbog Isusove muke dijeli nam Duh Sveti sve darove duhovne. Bez muke Isusove naš duhovni život ne bi bio život nego smrt."

Na istom mjestu, kao za opomenu prolaznim ljubavima ovoga svijeta, dodaje: "Duh Sveti je ljubav i izvor sve ljubavi. Skočimo u tu vatru ljubavi pa nek izgori u nama neuredna ljubav ovoga svijeta. Nek ništa drugo ne ljubimo niti volimo, nego što voli i ljubi Duh Sveti. Skočimo u tu vatru da ne padnemo u vjekovječnu vatru prokletstva, koje je već toliko (prisutna) na ovome svijetu."(1) Skok u vatru ne smije se shvatiti samo kao opomena i zastrašivanje paklom, nego više kao lijek i kao preobrazba, pretvorba ovozemaljskog u onostrano, neprolazno i jedino istinski vrijedno dobro u zajedništvu života s Presvetim Trojstvom.

Tako duhovni život kršćanina koji slijedi Isusa na njegovom putu, osobito putu muke, započinje se, ostvaruje i dovršava, po o. Gerardu, u Duhu Svetomu.

Trojstvena zajednica ljubavi

Bog, Trojstvena zajednica ljubavi, nagrada svojih vjernika, prva je preokupacija o. Gerarda Tome Stantića. Tu savršenu Istinu treba spoznati tako da um poslušno predamo vjeri i s njom se sjediniti po čistoj ljubavi, pročišćenom kroz noć križa i patnje, kako naučava sv. Ivan od Križa u svojim djelima, a što vjerno slijedi i druge uči o. Gerard. Isto tako poučava i pokazuje primjerom kako treba upoznati i uzljubiti i druge objavljene istine u Svetom Pismu, ili one što ih naučava Crkva. Po o. Gerardu za trijeznu glavu je užitak razmišljati o Božjoj ljubavi, dobroti i pravdi, o bogatstvu čiste, neumrle duše, o Božjim divnim djelima izvedenima u snazi Duha Svetoga.(2) Mi smo "po dobrim djelima slični Bogu, koji je sve dobro učinio i dan danas čini kad nas drži, hrani, čuva. Slični smo dragom Isusu, koji je išao (zemljom) i dobro činio. Bolesne liječio, gladne hranio, žalosne razveselio, nečiste od nečistog duha oslobodio. Slični smo Duhu Svetom koji bez prestanka milosne i duhovne darove dijeli".(3)

Vjernike upućuje kako mogu pametnije raditi od svijeta ako se bave spasonosnim mislima i ako se obuku u Božju milost, gledajući i razmatrajući što radi Sveto Trojstvo. Tako će, "Bogu predana duša učenjem od Isusa", tj. "čitanjem Pisma Nebeskog Oca", steći spasonosno znanje.(4) To je "putokaz u nebo", a tko ga zanemaruje, sličan je suhom drvetu u kojem nema života.(5)

1. III. 17. II. Korizma. O sv. Trojstvu.

2. usp. 1919. III. Quadrag. Zlomišljenje

3. 1919. III/30. IV. Quadr. O dobrima dilima.

4. usp. VI. Quadragesimae, 1919. O dobrima mislima. V. Quad. 1919.

O dobrom i razumnom govoru. Korizma 1937. I Kruk vironauk.

5. usp. Korizma. 1937. I. Kruk vironauk

O. Branko Zebić, OCD, Remete - Zagreb

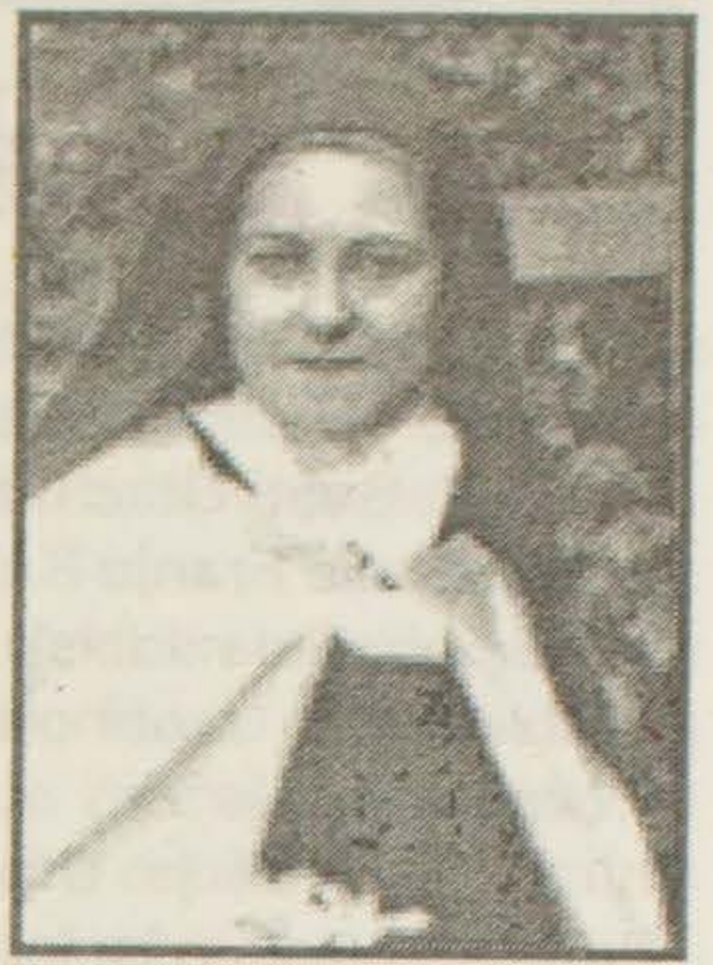
ZAŠTO TE LJUBIM, MARIJO?

U Loretu, pod samim krovom kućice svete Obitelji, Terezija se sjeća slatkih uspomena: "Presveta Djevica izabrala je mjesto za prijenos njezine blagoslovljene kućice: mir, radost, siromaštvo vladaju tu. Sve je tako jednostavno... Loreto me je opčaralo!" Da, presveta Djevica će biti ta koja će Tereziji pripraviti "odjeću" njezine duše u obredu redovničkog zavjetovanja 8. rujna, na Malu Gospu. Kada je uvečer nakon polaganja redovničkih zavjeta položila vijenac sa svoje glave pod Marijine noge, mogla je klicati od radosti: "Kako li divnog blagdana rođenja Blažene Djevice Marije da postanem Zaručnica Isusova! Bila je to Mala Gospa koja je prikazala svoj mali cvijetak Djetetu Isusu. Taj dan, tu, sve je bilo malo, osim milosti i mira koje sam primila, mirne radosti koju sam osjećala u noći gledajući kako zvijezde trepere na nebu, misleći da će uskoro biti lijepo nebo otvoreno i uzeti me, da se mogu sjediniti s mojim Zaručnikom u njegovoj radosti."

Premda toliko ljubi presvetu Djevicu, ima nešto što ju jako žalosti. Terezija mora priznati kako joj moljenje Krunice u koru čini veliku pokoru. Iako se trudi svom silom razmišljati o otajstvima krunice, ne može se sabrati i o tome razmišljati. Ipak, ubrzo nalazi svoj mir kada pomisli da je Kraljica neba njezina Majka, koja vidi njezinu dobru volju da želi moliti krunicu, to ju tješi. Moleći "Oče naš" ili "Zdravo Marijo", polagano osjeća kako ju te molitve osvajaju i hrane njezinu dušu, makar i tisuću puta to ponavljala. Eto utjehe i nama vjernicima koji se tužimo da ne možemo uvijek sabrano moliti krunicu: "Presveta Djevica mi pokazuje da nije nezadovoljna sa mnom, čim ju zazovem ona mi odgovara. Ako me zahvati kakva briga ili poteškoća, odmah se obratim njoj i uvijek kao predobra majka ona se pobrine za moje želje." Za vrijeme čestih kušnji i bolesti Terezija razmišlja: "Isus se sakrije, ali se zna da nije daleko. Naše suze brišu njegove suze i presveta Djevica se smiješi. Žalosna Gospa! Pretrpjela je toliko boli radi nas. Pravedno je da ju malo tješimo plačući i trpeći s njom".

Karmelićanka najveći dio dana provodi u molitvi i razmatranju u koru, a ostali dio u šutljivom radu svoje ćelije. Taj šutljivi rad u ćeliji također se pretvara u svojevrstnu neprestanu molitvu i razmatranje o divnim Božjim djelima i zahvaljivanju Bogu što nam je dao Mariju za majku. Tako Terezija u svome razmatranju vodi razgovor s presvetom Djevicom: "Moraš priznati, presveta Djevice, da sam ja sretnija od tebe, jer te imam za Majku, a ti nemaš Gospu koja ljubi. Ti si Majka Isusova, ali toga Isusa si meni dala i On je s križa tebe dao nama za Majku. Tako smo mi bogatiji od tebe. Imamo Isusa kome i ti pripadaš. Ti si Majka Isusova i u isto vrijeme moja Majka".

O. Mato Miloš, OCD

Zagreb

NOVI ZAGREBAČKI NADBISKUP

U subotu 5. srpnja u 12 sati Apostolska nuncijatura u Republici Hrvatskoj objavila je sljedeće odluke Svete Stolice:

1. Sveti Otac Ivan Pavao II. prihvatio je ostavku uzoritog kardinala **Franje Kuharića** na službi pastoralnog upravitelja zagrebačke nadbiskupije te imenovao novog zagrebačkog nadbiskupa u osobi preuzvišenog **mons. Josipa Bozanića**, krčkog biskupa.

2. Sveti je Otac ustanovio biskupije u Varaždinu i Požegi, podjelom teritorija zagrebačke nadbiskupije, te je imenovao preuzvišenog **mons. Marka Culeja**, pomoćnog zagrebačkog biskupa, za prvog varaždinskog biskupa.

3. Za prvog požeškog biskupa Sveti Otac je odabrao prečasnog gospodina **dr. Antuna Škvorčevića**, predstojnika Katehetskog instituta pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

4. Istodobno je Sveti Otac donio odluku da uzoriti gospodin kardinal **Franjo Kuharić** nastavi upravljati zagrebačkom nadbiskupijom u svojstvu apostolskog administratora "sede vacante" sa svim ovlastima dijecezanskog biskupa, do trenutka preuzimanja službe novog nadbiskupa.

Ove vijesti ispunile su višegodišnje iščekivanje mnogih vjernika. Nekoliko posljednjih godina očekivalo se imenovanje novog zagrebačkog nadbiskupa i podjela zagrebačke nadbiskupije na još nekoliko biskupija.

Zagrebačka biskupija utemeljena je prije nešto više od devet stoljeća. U svojoj dugoj povijesti na njezinom čelu bili su značajni biskupi i nadbiskupi. Novi nadbiskup **JOSIP BOZANIĆ** rođen je u Rijeci 20. ožujka 1949. godine. Završava osnovnu školu u Rijeci, a gimnaziju pohađa u Pazinu. Studij filozofije i teologije pohađao je u Rijeci, Zagrebu i Rimu. U Zagrebu je magistrirao iz dogmatike, a u Rimu iz kanonskog prava. Za svećenika Krčke biskupije je zaređen na Petrovo 1975. godine. Vršio je službe biskupskog tajnika, župnog vikara, kancelara biskupije, a prije imenovanja za biskupa bio je tri godine generalni vikar biskupije. Za biskupa je imenovan i posvećen 1989. godine. Kao biskup i član Hrvatske biskupske konferencije /HBK/ vrši razne dužnosti od kojih ćemo izdvojiti samo one najznačajnije: član je stalnog vijeća HBK, predsjednik je Vijeća za laike i predsjednik Odbora za Veliki jubilej godine 2000.

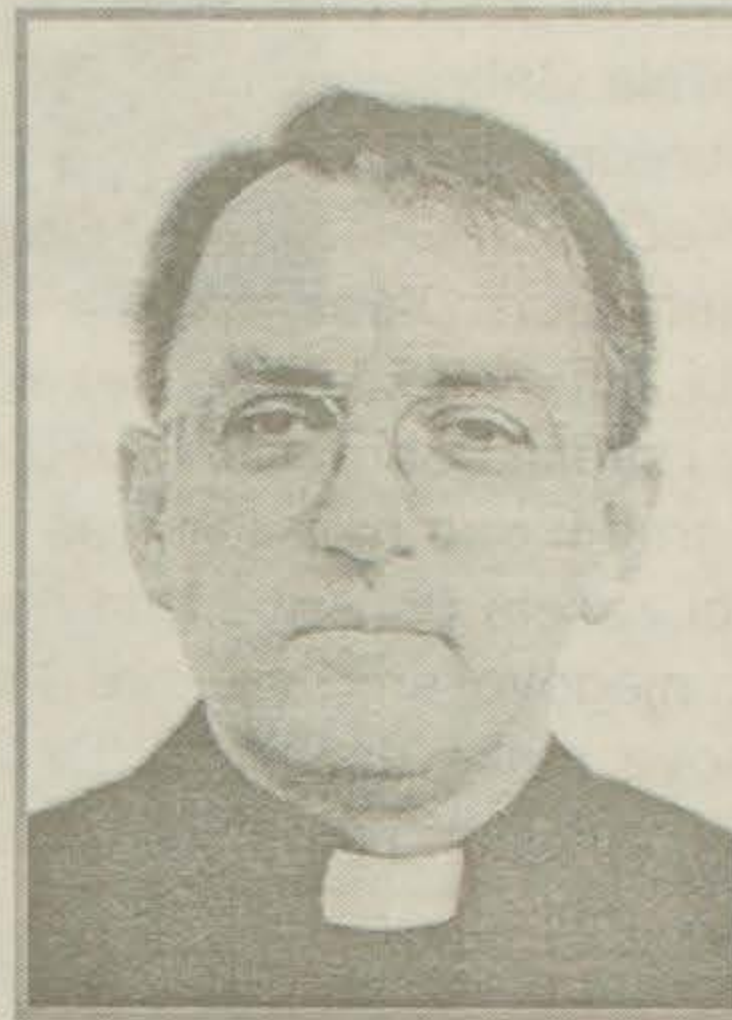
Već dugi niz godina razmišljalo se kako riješiti problem velike zagrebačke nadbiskupije koja je obuhvaćala cijeli dio središnje Hrvatske. Na istoku se graničila s Đakovačkom biskupijom, a na jugu s Riječkom nadbiskupijom. Pokušavalo se naći najprikladnije rješenje.

Zagrebačka nadbiskupija imala je oko 2 milijuna vjernika u 422 župe. Utemeljenjem novih biskupija u Požegi i Varaždinu od stare nadbiskupije je izdvojen njen sjeverni i istočni dio.

Prvi varaždinski biskup je **mons. Marko Culej** (na slici lijevo) koji je bio dosadašnji pomoćni biskup zagrebačke nadbiskupije. Rođen je u Repcu (župa Belec) 19. siječnja 1938. godine. Nakon zavr-

šene pučke škole u rodnom mjestu pohađao je nadbiskupsko sjemenište u Zagrebu. Studij filozofije i teologije je završio na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1964. godine. Bio je kapelan u Samoboru i Desiniću. Bio je 16 godina župnik u Desiniću. Od 1981. do 1992. bio je vicerektor u bogoslovnom sjemeništu. Za pomoćnog zagrebačkog biskupa imenovan je 1992. godine. U HBK obavlja nekoliko značajnih službi od kojih će biti nabrojene samo one najznačajnije: predsjednik je Odbora za sredstva javnog pripočavanja i komisije "Justitia et pax", član je Odbora za Veliki jubilej 2000.

Prvi požeški biskup **dr. Antun Škvorčević** rođen je 8. svibnja 1947. godine u Davoru. Pučku školu pohađao je u Davoru, Slavenskom Brodu i Zagrebu. Srednju školu završio je u nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Studij filozofije i teologije završio je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1972. godine. Kao kapelan istovremeno pohađa postdiplomski studij i magistrira na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Nastavio je studij u Rimu gdje je doktorirao. Poslije doktorata nastavio je specijalni studij iz liturgike. Pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu vršio je nekoliko značajnih funkcija između kojih ističemo samo onu najvažniju: predstojnik Katehetskog instituta. U svom dosadašnjem radu novi biskup je obavljao mnoge dužnosti i teško ih je sve nabrojiti na ovom skućenom prostoru.

Banja Luka

ZASJEDANJE BK BiH I JUBILEJ BISKUPA KOMARICE

Svoje deseto redovito zasjedanje Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je u Banja Luci od 14. do 16. srpnja. Uz biskupe članove BK BiH bili su nazočni apostolski nuncij u BiH, te gosti biskupi delegati iz biskupskih konferencija Republike Hrvatske i Republike Slovenije.

U svom priopćenju sa zasjedanja biskupi su u javnost uputili poseban apel u kojem analiziraju probleme u svezi s ostvarenjem Mirovnog sporazuma iz Dayton. U svojoj posebnoj izjavi za javnost biskupi su se ogradili od nezakonita priznanja katoličkih društava na civilnom području.

Na blagdan sv. Bonaventure, zaštitnika banjalučke katedrale i biskupije banjalučki je biskup sa svojom subraćom biskupima proslavio svoj srebrni jubilej svećeništva. Podsjetio je da banjalučka katedrala i vjernici ovog grada ne pamte da je u njihovoj sredini bilo toliko biskupa. /GK/

Prčanj

GOSPIN ZAVJETNI DAN

U Prčnju, župi Katorske biskupije, svečano je proslavljen Gospin dan 9. srpnja. Jutarnje misno slavlje predvodio je **don Tonči Belan**. Svečanu večernju svetu misu predvodio je kotorski biskup **mons. Ilija Janjić**, a prigodnu propovijed izrekao je **don Branko Sbutega**, koji je rodom iz Prčnja.

Ovaj zavjetni dan održava se u Prčnju više od stotinu godina kao znak zahvale Gospi što je zaustavljeno širenje opake bolesti kolere. Tako je 9. srpnja postao zavjetni dan župe u Prčnju. /IKA/

Beograd

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA /SPC/ ISTUPA IZ SVJETSKOG VIJEĆA CRKAVA /SVC/

Beogradske novine "Nedeljni telegraf" objavile su 16. srpnja opširan intervju što ga je za taj list dao raškoprizrenski episkop Artemije. U svojoj izjavi episkop Artemije govori kako je Srpska Pravoslavna Crkva, njen Sveti arhijerejski sabor, donijela odluku o istupanju iz Svjetskog vijeća Crkava i ekumenskog pokreta. Ta će odluka biti službeno objelodanjena tijekom naredne godine. Prije službenog istupanja s ovom odlukom bit će upoznat carigradski patrijarh i sve samostalne Pravoslavne Crkve. SPC je predložila održavanje svepravoslavnog skupa na kojem bi se trebao donijeti zajednički stav o ekumenskom pokretu.

U svojoj izjavi episkop Artemije navodi crkveni zakon Pravoslavne Crkve prema kojem se ne smije zajedno moliti s krivovjercima. A prema njegovoj izjavi svi nepravoslavni su krivovjerci ili heretici. Sa svima koji nisu pravoslavni dopušteno je samo razgovarati. Isti episkop konstatira kako je glavni cilj pristupanja Svjetskom vijeću Crkava bio ekonomske naravi. Od 1965. godine SPC dobila je znatna sredstva od SVC. /IKA/

O Grazu iz osobnog ugla

POMIRENJE - DAR BOŽJI IZVOR NOVOGA ŽIVOTA

Od 23-29. 06. 1997. u Grazu (Austrija) održan je skup sveeuropskog kršćanstva na temu: "Pomirenje - Dar Božji izvor novoga života", kako je to bilo najavljeno u lipanjskom (6) broju Zvonika.

Koliko su Crkve, ljudi, žene, mladi, željni "pomirenja" vidjelo se najbolje na mjestu događanja, ne isključujući sve one koji su se u rad ovog odličnog skupa uključili kod svoje kuće, molitvom. Svaki radni dan je započimao zajedničkom jutarnjom molitvom, koju je organizirala skupina osoba različitih kršćanskih Crkava. Zatim se na više mjesta održavao biblijski susret - meditacija, na istu temu, ali sa različitih vidika.

Bilo je sedam plenuma na kojima su uglavnom sudjelovali službeni delegati (700), izvanredni gosti i novinari.

Tri dana su delegati radili po grupama, razrađujući šest tema, i tako stvarali radni dokumenat.

Priredivani su i nacionalni susreti i još mnoga različita predavanja sa diskusijama, kulturni programi. Organizator je sudionicima ponudio bogat program.

Vrhunac je bilo veličanstveno zajedničko i višejezično Bogoslužje, koje je direktno prenosila i televizija.

Što reći o ovom skupu?

Dosta je već toga do sada rečeno u različitim i crkvenim i ne crkvenim glasilima. Koliko su različiti ljudi, toliko je razlike u osvrtima na ovaj događaj. No, koliko sam mogao do sada zaključiti iz različitih medija i iskusiti na licu mjesta, kao sudionik, unatoč različitom promatranju, različitim mišljenjima i reakcijama, svi se slažu u jednome, a to je: Nakon Graza slijedi Graz - kako je to već netko izrazio prije nego što smo se iz Graza razišli.

Ono, za što je sam Isus molio, za što smo mi sami zajednički molili, o čemu se sve razgovaralo, meditiralo, to sada treba živom vjerom utjelovljivati u svakidašnji život. I zato se ne treba bojati pomirenja i jedinstva, niti se plašiti na pomirenju i jedinstvu raditi, jer dapače, tko to čini, taj je na pravom PUTU, taj hodi u ISTINI, taj živi pravi ŽIVOT.

Jakob Pfeifer

II. EUROPSKO EKUMENSKO ZBOROVANJE U GRAZU

U austrijskom gradu Grazu održano je krajem mjeseca lipnja sedmodnevno ekumensko zborovanje na kojem se okupilo oko 10.000 sudionika. Prvo zborovanje takve vrste održano je u Baselu prije 8 godina. U Grazu je bilo vjernika iz 150 Crkava i crkvenih zajednica. Na prvom susretu u Baselu osjetilo se silno oduševljenje svih sudionika. U proteklih osam godina u Europi su se dogodile mnoge značajne promjene na različitim razinama. Utemeljene su nove države. Bilo je ratnih nemira u više država. Završen je hladni rat.

Tema susreta u Grazu je bila: "POMIRENJE - DAR BOŽJI I IZVOR NOVOG ŽIVOTA". U radu susreta sudjelovali su i gosti iz cijeloga svijeta. Glavna zamisao organizatora i sudionika je bila da se učine novi koraci na putu pomirenja. Ova nada bila je "ojačana nazočnošću i prinosima tako velikog broja mladih". Namjera sudionika je bila da u sebi i u svojim zajednicama ožive dar Božjeg pomirenja. Kroz predavanja, razgovore, molitvu i zajednička bogoslužja stvaralo se ozračje pomirenja među sudionicima ovog skupa.

U svojim izjavama milanski nadbiskup kardinal Martini je rekao kako je neophodno raditi na rastu "ekumenske duhovnosti jer je to neophodan preduvjet za smanjenje napetosti među Crkvama koje imaju duboke povijesne korijene. Ova izjava milanskog nadbiskupa ušla je i u završnu izjavu koju su potpisali sudionici zborovanja u Grazu.

Kardinal Miloslav Vlk je na završnoj tiskovnoj konferenciji rekao kako "Europa ne očekuje od kršćanskih Crkava velike socijalne manifestacije ili pothvate, nego nas želi jedinstvene. Europa treba dušu, treba zajedničku duhovnu dimenziju". Kardinal Vlk je pozvao predstavnike istočne Crkve da njeguju duh ekumenizma i među vjernicima, a ne samo na službenoj razini hijerarhije.

Slijedeći veliki europski ekumenski susret bit će održan 2000. godine u Strassburgu. To će ujedno biti velika proslava svih europskih Crkava ulaska u treće tisućljeće. Priredivači narednog susreta bit će isti kao i za protekli susret u Grazu: Vijeće europskih Crkava i Vijeće europskih biskupskih konferencija. /IKA/

Moskva

JELJCIN ODBACIO NOVI ZAKON

U Rusiji je trebao stupiti na snagu novi zakon o vjerskim zajednicama prema kojem bi Katolička Crkva bila diskriminirana. Na ovakav novi zakon reagirao je i Sveti Otac u svom pismu ruskome predsjedniku Borisu Jeljcinu. Krajem lipnja novi zakon je bio prihvaćen na poticaj komunističkih i nacionalističkih zastupnika i uz potporu nekih konzervativnih krugova Ruske Pravoslavne Crkve. Prema novousvojenom zakonu vjeroispovijesti su podijeljene na dvije skupine. U prvoj skupini su pravoslavlje, islam, budizam i židovstvo kao tradicionalne vjeroispovijesti na području Rusije. Te zajednice imaju sva prava, dok se ostalim Crkvama i vjerskim zajednicama umanjuju ista.

Ruski predsjednik Boris Jeljcin nije odobrio novi zakon o vjerskim zajednicama jer je na njega vršen jak pritisak iz inozemstva da to ne smije učiniti. On je sam rekao da je njegova odluka bila teška, a opravdao ju je tvrdnjom da se u "demokratskom društvu mora braniti pravo svake manjine i svakog građanina". Žalosna je činjenica da su za usvajanje novog zakona glasovali gotovo svi članovi Parlamenta. To je jasan znak kakvo je raspoloženje Rusije prema kršćanima koji nisu pravoslavni. /GK/

Zagreb

NOVA UPRAVA DRUŽBE SESTARA NAŠE GOSPE

Na XIV. izvanrednom, generalnom, izbornom kapitulu Družbe sestara Naše Gospe koji je održan u Zagrebu sredinom srpnja ove godine izabrana je nova uprava za novo razdoblje od 4 godine. Za vrhovnu glavaricu izabrana je **s. M. Tarzicija Tunjić**, a za zamjenicu **s. M. Nada Šestak**. Za vrhovne savjetnice su izabrane: **s. M. Margareta Jurić**, **s. M. Dubravka Kopilović** i **s. M. Martina Koprivnjak** koja ujedno vrši i dužnost tajnice. Za vrhovnu ekonomu izabrana je **s. M. Asumpta Strukar**.

Novoj upravi želimo obilje Božjeg blagoslova i mudrosti u vršenju odgovorne zadaće. Dvije su sestre iz nove uprave, s. Tarzicija i s. Martina, bile višegodišnje suradnice u našem vjerskom tisku.

Kotor

PREKID RADOVA NA OBNOVI KATEDRALE

Između više značajnijih događaja u Kotorskoj biskupiji izdvajamo samo one, najvažnije, koji su se zbili u posljednjih mjesec dana.

Krajem mjeseca lipnja objelodanjeno je da se obustavljaju radovi na drevnoj kotorskoj katedrali. Radovi na obnovi katedrale trajali su punih 11 godina i još nisu privedeni kraju. Poznato je da se u Crnoj Gori izdvajaju sredstva za popravak drugih kulturnih objekata, ali za dovršetak najvažnijih radova na katedrali, navodno, nema sredstava.

Kotorska katedrala je stara više od osam stoljeća i spada u spomenike kulture nulte kategorije. Katedrala je oštećena u velikom potresu 1979. godine, ali ona je ostala jedini objekat takve kulturne vrijednosti u Crnoj Gori koji još nije obnovljen.

DIVAN JE (MLADIMA) KIĆENI SRIJEM

Četvrti susret mladih vjernika Srijema

Po već ustaljenom rasporedu, po kojem se svakog proljeća i jeseni održavaju susreti mladih vjernika Srijema, i ove godine je održan takav skup 8. lipnja u Srijemskoj Mitrovici.

Temu susreta odredio je Papa: "Gospodine, gdje stanuješ? Dođite i vidjet ćete". Iz 181 mladog srca vinula se molitva i pjesma, a to je svjedočanstvo da naš još ima - iako nas je moglo biti i više.

Ovo okupljanje je svojim prisustvom uzveličao i mons. Đuro Gašparović, pomoćni biskup Đakovačke i Srijemske biskupije, prijatno iznenađen što se i ovdje održavaju ovakvi susreti. Pozdrav mladima uputio je i biskupski vikar za Srijem mons. Stjepan Miler koji je nakon pokorničkog bogoslužja predvodio sv. misu u koncelebraciji s prisutnim svećenicima.

Na misi je propovijedao vlč. Zoran Aladić, župnik iz Srijemskih Karlovaca. Govorio je o putu koji mi mladi moramo prijeći, a koji počinje upoznavanjem sebe i svoje vjere i raste do ljubavi prema drugome.

Župnik iz Golubinaca vlč. Jozo Duspara je održao predavanje nakon kojeg smo nastavili rad u grupama. Susret je završio večernjom molitvom.

Duša ovih susreta, kao i ranijih, bio je preč. Josip Matanović, zahvalnost izražavamo i preč. Ivanu Bešliću koji nam je i ovaj put pribavio krunice i knjige za uspomenu.

Darko Tot

KARDINAL VINKO PULJIĆ POSJETIO BEOGRAD

Katolički i pravoslavni poglavari složili su se o potrebi osnivanja Međureligijskog vijeća u BiH

Sarajevski nadbiskup kardinal Vinko Puljić posjetio je 8. i 9. srpnja Beograd, gdje se susreo s poglavarom Srpske Pravoslavne Crkve patrijarhom Pavlom.

Susret sa srpsko-pravoslavnim patrijarhom Pavlom zbilo se 9. srpnja poslijepodne u zgradi beogradske patrijaršije. U pratnji kardinala Puljića bili su beogradski nadbiskup Franc Perko, kardinalov tajnik Ivo Tomašević i generalni vikar vrhbosanske nadbiskupije mons. Mato Zovkić. Uz patrijarha Pavla u razgovoru su sudjelovali metropolit dabrobosanski Nikolaj Mrđa, episkop šumadijski Sava, episkop niški Irinej, episkop zvorničko-tuzlanski Vasilije Kačavenda, episkop braničevski Ignjatije, episkop novosadski Irinej, episkop dalmatinski Longin, te notar protođakon Momir Račić. Promatrači na susretu bili su predstavnici Svjetske konferencije religija za mir (WCRP) dr. William Vendley te pravoslavni svećenik iz SAD Leonid Krishkowsky.

Kardinal Puljić je na sastanku iznio zamisli o osnivanju Međureligijskog vijeća BiH, koje bi trebalo biti sredstvo suradnje katoličkih, pravoslavnih, muslimanskih i židovskih vjerskih poglavara.

Napomenuo je kako u poticaju za osnivanje Vijeća od početaka sudjeluje i metropolit dabrobosanski (sarajevski) Nikolaj, te istaknuo kako bi sada trebalo načiniti statut Vijeća na temelju kojega članovi, predstavnici svojih Crkava i vjerskih zajednica, ne bi mogli jedni druge nadglasavati, a Vijeće bi bilo sposobno za konstruktivno djelovanje.

Kardinal Puljić istaknuo je i potrebu sastajanja katoličkih i pravoslavnih crkvenih predstavnika u BiH, kako bi mogli raspraviti o zajedničkim potrebama i problemima svojih vjernika, koji žive u istoj državi. Također je zamolio da duhovni pastiri obiju Crkava porade na otklanjanju uvredljivog pisanja i govorenja jednih o drugima.

U svome govoru beogradski patrijarh Pavle složio se s potrebom susretanja bosanskohercegovačkih episkopa i biskupa te podupro poticaj za osnivanje Međureligijskog vijeća.

Kardinal Puljić u svom je odgovoru istaknuo tri mogućnosti djelovanja na tri razine: susreti katoličkih i pravoslavnih biskupa na području gdje konkretno djeluju, susreti vijeća pojedine biskupske konferencije i jedinstvenog vijeća SPC i osnutak mogućeg novog vijeća od strane Katoličke Crkve, uvažavajući nove biskupske konferencije, pri čemu bi trebalo biti nazočno i vijeće sadašnje Biskupske konferencije Jugoslavije.

Nadbiskup Perko rekao je da nova Biskupska konferencija Jugoslavije još nije pravno ustanovljena, ali se nada da će to biti dovršeno u tijeku ove godine. Pozdravio je susretanje pravoslavnih i katoličkih biskupa u novim državama te osnutak Međureligijskog vijeća. /IKA/

Kotor

BISKUP JANJIĆ IMENOVAN ČLANOM REPUBLIČKOG SAVJETA ZA MANJINE U CRNOJ GORI

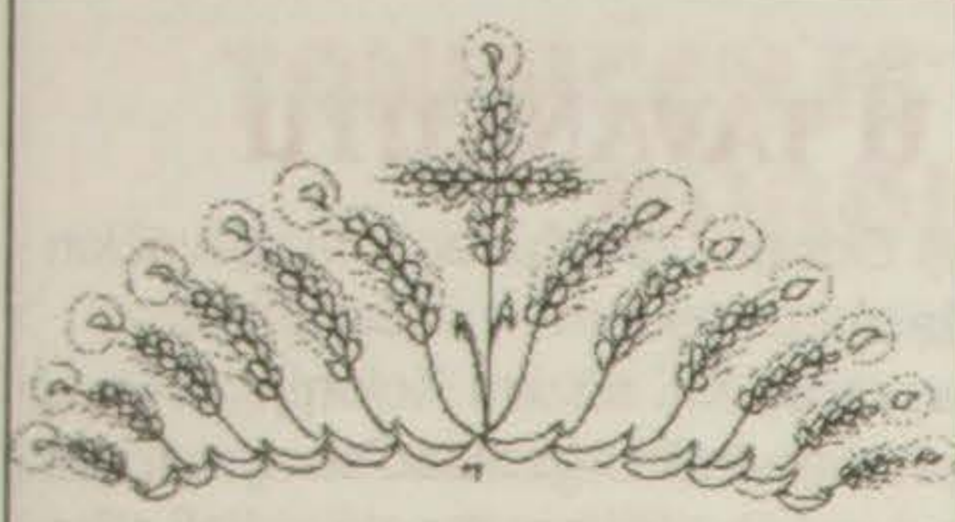
Kotorski biskup Ilija Janjić imenovan je članom Republičkog savjeta za zaštitu prava pripadnika etničkih i nacionalnih grupa u Crnoj Gori. Biskup Janjić na tome je mjestu zamijenio pokojnoga kotorskog biskupa Ivu Gugić. /IKA/

Kopanice

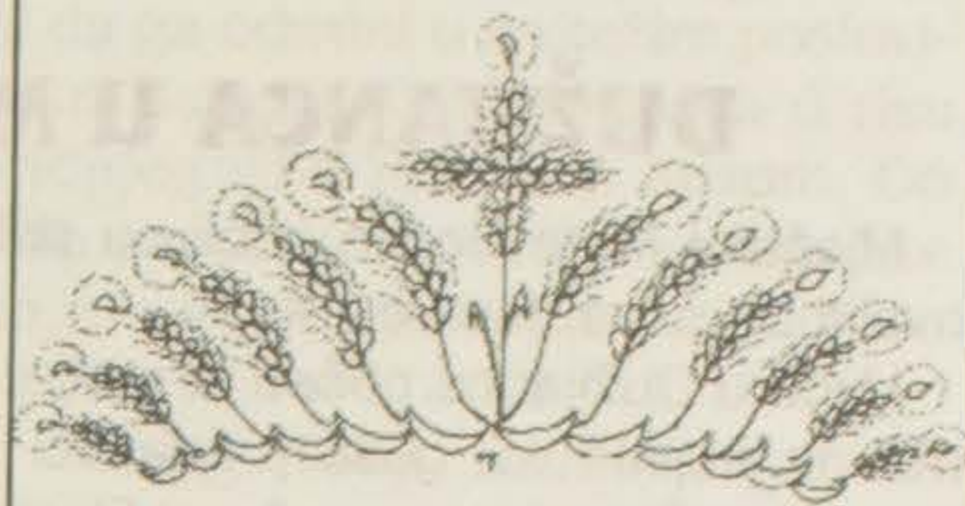
NOVI SVEĆENICI KOTORSKE BISKUPIJE

Kotorski biskup Ilija Janjić zaredio je 19. srpnja za svećenike člana Kotorske biskupije Benjamina Petrovića i Peju Orkića, salezijanca Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana Bosca. U svojoj propovijedi biskup Janjić je, između ostalog, istaknuo da "ne budu šarlatani, već istinski pastiri stada kakve ih želi Isus!" Na ređenju su bili nazočni i provincijal hrvatskih salezijanaca don Stjepan Bolkovac, novi župnik župe Kopanice Josip Mikić, nekadašnji župnik Marko Perić, koji je mladomisnike uputio putem svećeništva te četrdesetak ostalih svećenika, časnih sestara, bogoslova i sjemeništara. Dan nakon ređenja dvojica mladomisnika proslavili su u istoj župi svoju mladu misu. /IKA/

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

DUŽIJANCA '97

DIVNI TAMBURAŠI

I ovogodišnju "Dužijancu" otvorio je Subotički tamburaški orkestar svojim tradicionalnim koncertom. I ove godine nas nisu iznevjerili. Svima su, u Velikoj vijećnici Gradske kuće, 4. i 6. srpnja, zagrijali dušu i srce, i dlanove... Pod ravnanjem **Zorana Mulića** i umjetničkim rukovodstvom **Stipana Jaramazovića** ovi DIVNI TAMBURAŠI izveli su uz klasične skladbe kao što su "Seviljski brijač", "Karmen", "Na lijepom plavom Dunavu" i skladbe "Koncert bunjevačkog kola" i "Kad zaigra srce u primaša". Publiku su "digli na noge" **Antonija Piuković** i **Marin Kopilović**, članovi ovog orkestra, svojim solo pjevanjem pjesama "iz naftalina". Hvala im svima! Tako se slavi Bog, tako se razveseljuju drugi, tako se "koriste" talenti... Neka ih Gospodin blagoslovi i prati!

KOLONIJA SLAMARKI

U organizaciji Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" u Tavankutu je po 12. put održana Kolonija slamarki. Kolonija je otvorena 11. srpnja a radila je do 19. srpnja. U radu Kolonije sudjelovalo je četrdesetak slamarki među kojima su bile i tri slamarke iz Mađarske te jedan gost iz Makedonije. U okviru Kolonije, slamarke su 15. srpnja posjetile jednu od najstarijih slamarki, **Mariju Ivković Ivandekić** na njezinom salašu u Đurđinu, a 17. srpnja su svoje umijeće predstavile "prolaznicima" na Trgu slobode u Subotici.

DUŽIJANCA U ŽEDNIKU

Nakon tmurnog, kišnog subotnjeg dana, Bog nam je podario prelijepi nedjeljni dan, 13. srpnja 1997. godine. Ushićenost se osjećala u svim vjerničkim kućama u Žedniku. Napose u obiteljima bandašice **Mirjane Vidaković** i bandaša **Nikole Ostrogonac** (na slici lijevo).

Sveta misa je započela u 9,30 sati u prepunoj i divno okićenoj crkvi. Orkestar "Hajo" svira na misi. Mladi u nošnjama, gosti iz Sonte... Sva lica ozarena. A ono bitno odvija se na oltaru. Dragi Bog nas gleda! Valjda smo mu mili?! Ta ovo nije slavlje radi slavlja, nije parada. Ovo je njemu na slavu. Bogu hvala za sve darove, pa i nedaće. Za sve zahvaljujemo, jer sve je od njega.

A poslije mise, nadahnuti, okrijepljeni Duhom i novom snagom, prišli smo k stolu. Dok blagujemo "kruh svagdašnji", Bogu smo zahvalni. Raspoloženje uz zvuke

"Haje" i pjesme **Antuša Gabrića**, nazočnog na slavlju, raste. Na pozornici naši ugledni gosti i mladi, a ukras po dvorani "prostrt" šling iz riznice **Ljubice Fabijan**.

Poslije ručka kratka pauza, a onda "Kolo". Mladost Žednika i okolice je na okupu. Veselo, razigrano započinju ga bandaš i bandašica, dvije bakice, risaruše iz 1934. godine, a onda se pridružuju ostali... Tradicija stara 63 godine živi!

Bit će još puno lijepih Dužijanci u Žedniku. Bit će, jer počeli smo shvaćati da budućnost ima samo onaj narod koji zahvalna srca slijedi Isusov put ljubavi i koji njeguje svoju tradiciju, svoje običaje. Stoga, želim uskliknuti: Bravo mladi Žedničani! Ne stidite se njive, salaša, šlinga... To je naše, to smo mi! Budimo ono što jesmo, pa će biti lijepo i nama i onima drugima s nama.

O.K.

OVE GODINE DUŽIJANCA I U BAJMOKU

U bajmočkoj župi sv. Petra i Pavla u nedjelju 20. srpnja održana je velika svečanost, proslava Dužijance. Brojni vjernici kao i mladi u lijepim bunjevačkim nošnjama i djeca sa svojim roditeljima ponosno su sudjelovali u ovoj svečanosti koja je označila završetak žetvenih radova i kojom smo zahvalili Bogu za ovogodišnju žetvu.

Simbol ovogodišnje naše Dužijance je "kruna od slame" koja je zamijenila već ustaljeni simbol Dužijance - sliku izrađenu u tehnici slame. Kod nas su "krunu" nosili veliki bandaš **Marko Gabrić** i bandašica **Rozalija Vereš**, a sliku mali bandaš **Željko Petreš** i mala bandašica **Tanja Mačak**. "Krunu" je izradila slamarka **Cecilija Matoš - Ceca**.

Svečanu misu zahvalnicu predvodio je župnik iz Male Bosne vlč. **Lazar Novaković**, a domaći župnik vlč. **Ivan Prčić**, uz pomoć kapelana vlč. **Karolja Vajde** preuzeo je na sebe svu organizaciju. Materijalno su pak pomogli razni "sponzori". Poslije sv. mise svi sudionici ovogodišnje Dužijance bili su i dionici prigodne gozbe. Dužijanca je završila na uobičajeni način "bandašicinim kolom".

Rozalija Vereš

DUŽIJANCA U MALOJ BOSNI

Mještani Male Bosne imali su priliku još jednom 27. srpnja zahvaliti Bogu za darovani kruh.

Uvod u Dužijancu počeo je ranije, susretima mladih i predavanjima na kojima su gosti predavači bili **Suzana Dulić**, psiholog i **Tomislav Žigmanov**, profesor filozofije. Suzana je govorila o emocijama i kako ih pravilno ispoljavati. Tomislav nam je približio pojam filozofije i govorio o njezinoj povijesti.

Ovogodišnji bandaš i bandašica su **Josip Skenderović** i **Jelena Benčik** (na slici dolje).

Župljani su se pripremili trodnevnicom za proslavu i zahvalu Bogu na ovogodišnjem kruhu. Gost trodnevnice i Dužijance bio je vlč. **Nikola Kraljević**, župnik iz Hrtkovaca koji nam je govorio da su čisto srce, ljubav prema bližnjemu i ljubav prema dragom Bogu jedini pravi put koji nas vodi spasenju.

Slika ovogodišnje Dužijance posvećena je Isusu Kristu a izradila ju je naša slamarka Katarina Skenderović.

Prvog dana trodnevnice svečano je otvorena izložba **Ljudevita Vujković - Lamića**. Tema izložbe je: "Ris u slici i riječi."

U nedjelju se na sv. misu okupio lijep broj mladih i djece. Bili su prisutni i natjecatelji u risu iz našeg sela, koji su i ovoga puta osvojili vodeća mjesta. Mali bandaš **BRANISLAV MATKOVIĆ** i bandašice **JASNA VUKOVIĆ** i **SLAĐANA HORVAT ALJMAŠKI** svečano su dočekali sliku Dužijance i unijeli je u Crkvu. Iza procesije i mise zahvalnice za uzvanike i mlade je priređen ručak u dvorani.

Navečer u 19 sati održana je akademija posvećena životu i poruci Isusa Krista. Poetska i glazbena riječ, izabranih pjesnika, govorila je o vrijednostima koje Isus i danas nudi čovjeku.

Poslije akademije druženje je nastavljeno u Kolu do duboko u noć. Svirali su mladi "Kerski biseri" iz Subotice. Tako je Mala Bosna još jednom zahvalila Bogu za bogatu žetvu i zlatno klasje, ponos naše ravnice.

Jadranka Kujundžić

GOVOR "SALAŠA" AUGUSTINA JURIGE

U petak, 18. srpnja, u čitaonici Gradske biblioteke, predstavljena je fotomonografija **Augustina Jurige "Salaši"**. Ova "neponovljiva knjiga", kako reče **Bela Duranci**, historičar umjetnosti, sadrži 125 fotografija salaša. Ova knjiga, ovi Jurigini "Salaši" su i - kako je zapisao novinar Subotičkih novina **Zlatko Romić** - stranica svojevrsnog "paorskog atlasa Bačke" koji je načinjen u "posljednjem trenutku", u trenutku njihovog umiranja. Ovu knjigu komentarom "bez riječi" protkao je poetskim i proznim tekstovima pjesnik **Lazar Francišković**, a ove tekstove je na promociji čitala **Dušica Jurić**. Umjetničkim inicijalima knjigu je obogatila **Viktorija Aladžić**. Izdavač knjige **Boško Krstić** otkriva da Juriga i njegov snimak salaša kao da

DUŽIJANCA U TAVANKUTU

I ove godine je u organizaciji Odbora za očuvanje bunjevačkih običaja održano više manifestacija povodom Dužijance '97.

U petak 11. srpnja bilo je otvaranje XII. saziva Kolonije naive u tehnici slame koju je otvorio predsjednik organizacionog odbora Kolonije g. **Branko Horvat**. Tom su se prilikom mogle vidjeti slike u tehnici slame, ali i u drugim tehnikama, koje su nastale na prijašnjim Kolonijama. Članovi tavankutskog HKPD "Matija Gubec" izveli su prigodan program.

U srijedu 16. srpnja održana je promocija knjige mr. **Slavena Bačića "Povelje slobodnih kraljevskih gradova Novog Sada, Sombora i Subotice"** u organizaciji Tavankutskog literarnog kluba (TALK).

Risarsko veče je održano 19. srpnja otvaranjem izložbe slika nastalih na XII. sazivu Kolonije naive u tehnici slame. Ove godine sudjelovalo je 40 umjetnika iz zemlje i inozemstva. Sudionicima i sponzorima Kolonije slamarki podijeljene su diplome. Kulturno-umjetnički dio programa započeo je improviziranom scenom njive i ručka risara i risaruša koji su već dobar dio njive pokosili. Bunjevačke, mađarske, šokačke i druge igre izvodili su KUD "Bratstvo" iz Ljutova i HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta. Na kraju programa prošlogodišnji bandaš i bandašica predali su ovogodišnji simbol - sliku od slame s motivom oltara Presvetog Srca Isusova u tavankutskoj crkvi koju je izradila **Jozefina Skenderović**.

Ovogodišnja bandašica je **Marica Skenderović**, studentica, bandaš je **Davor Dulić**, student, mala bandašica je **Vesna Vereb** a mali bandaš **Dubravko Bilinović** (na slici dolje).

Centralni i najsvečaniji događaj sigurno je sveta misa - zahvalnica koja je služena u nedjelju 20. srpnja u 10 sati. Oko sedamdeset mladih u narodnim nošnjama išlo je u procesiji kroz centar Tavankuta i s ostalim vjernicima sudjelovalo u sv. misi koju je predvodio preč. **Andrija Kopilović** s mjesnim župnikom vlč. **Antunom Gabrićem**. Bili su prisutni i mnogobrojni gosti među kojima je bio i predsjednik Odbora za organizaciju Dužijance '97 g. **Lazo Vojnić Hajduk**.

Bandašičino kolo održano je navečer u 18 sati u župnom dvorištu.

Kata Žigmanov

"znaju" da će se ta "divna hrpa nabijene zemlje" i lijepo složene trske jednoga dana ipak "izravnati sa zemljom", ali salaš će "uskrsnuti" po ljudskoj misli, životu i logici rođenoj "na salašu" i pojaviti se "na fasadama secesijskih subotičkih palata"... Jer, kako reče književnik **Milovan Miković**, "da nije bilo salaša, ne bi bilo ni grada".

DUŽIJANCA

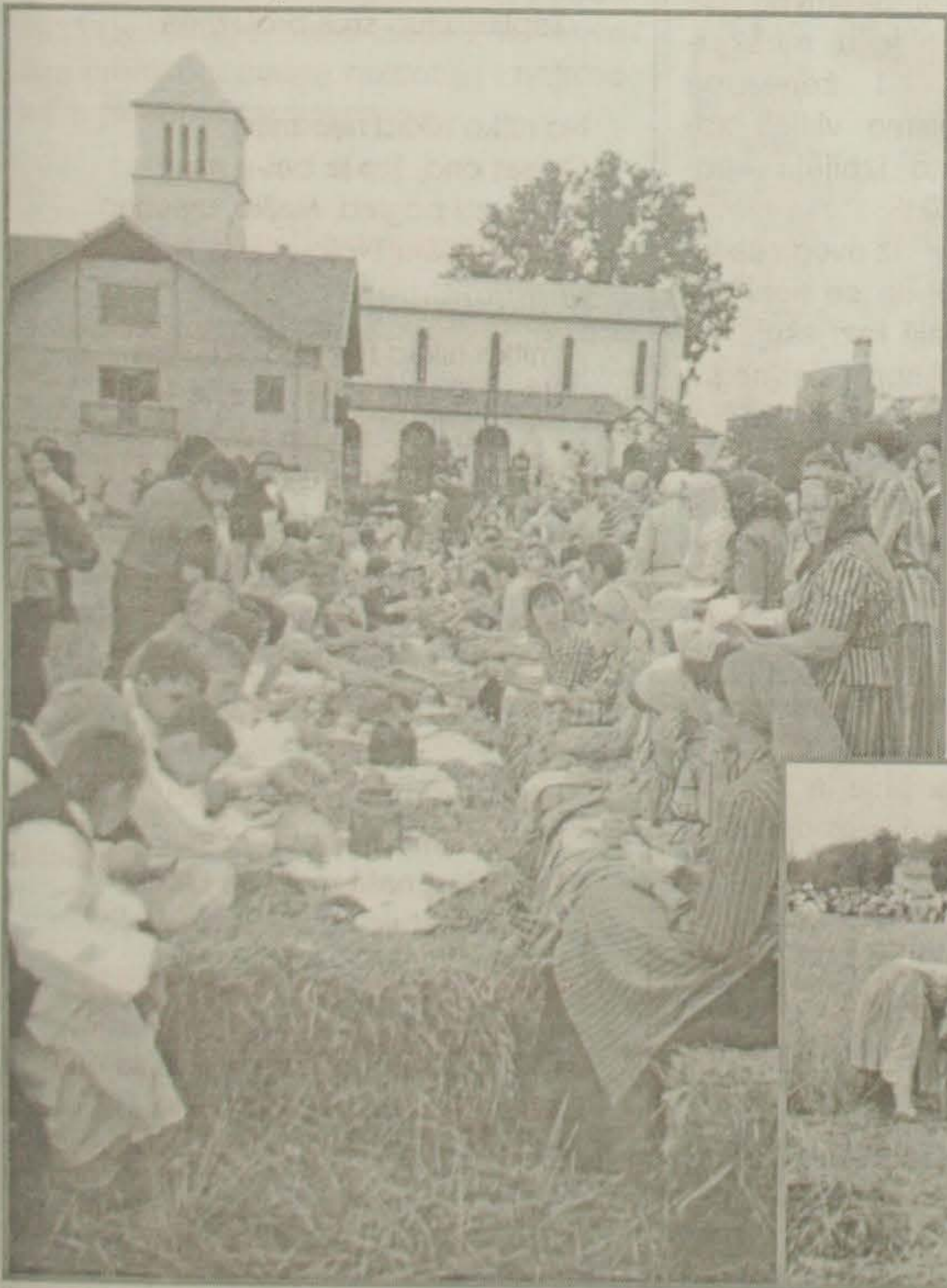
TAKMIČENJE RISARA U ĐURĐINU

Ova organizaciono najsloženija i po broju sudionika najmasovnija priredba DUŽIJANCE, smotre žetvenih svečanosti Bunjevaca, održana je 19. srpnja u Đurđinu na njivi nuz plebaniju. Đurđinčani su zahtivali da već jedared i oni dođu na red za ovu priredbu, da se pokažu kakvi su domaćini. Još rano prolitos dali su se na glas da će oni prirediti ovo takmičenje. Uz pomoć Organizacionog odbora DUŽIJANCE to su ostvarili sa velikim uspihom, a rad tog zaslužuju pofalu. Oni su dosad najbolje organizirali ovu priredbu.

U DUŽIJANCI se iz godine u godinu prikazuje kadgodašnji rad risa (1), najteži poso kojeg je parasnik (2) ikad radio. Kosit žito i ris do kraja su mogli izdurat (3) samo ljudi puni snage. Kad se iz daljeg gleda, čini se da baš to nije tako težak poso, a kakvi je uistinu znadu još samo malobrojni ostarili risari, koji su taj poso ostili na svojoj koži.

Kiša je pritila da će pokvarit ovu temeljno pripremljenu priredbu. Prithodne noći se baš dobro ispadala, a kad je svani- lo još je pomalo sipila. Priređivače to nije poplašilo i po kad- godašnjem običaju na njivi su čekali da se vrime razgali. Ujtru rano je došo i domaćin - gradonačelnik Kasza József sa surad- nicima - a na njivi su ga dočekali i pozdravili Lazo Vojnić Hajduk, pridsidnik Organizacionog odbora DUŽIJANCE '97 i Ivan Stipić Braco, domaćin priredbe.

Kad su risari napleli uža, žene i divojke su na njivu donele ručak, da se risari dobro private za pridstojeći težak poso. Friški somuni (4), s podlanice debela i nuz kožicu rumena slanina mangolica (5), kiselnja iz ćupice, crni luk, sitna paprika i so je taka rana kaka triba risarima. Reduše su bile zdravo vridne pa su spremile toliko rane da je doteklo prisutnima, ko je tio ist. Taj ručak je cigurno osto u sićanju svakom ko ga je ijo.

Jedna od najvećih kreposti našeg naroda u prošlosti bila je radinost koja se osobito očitovala u obavljanju "risa". Stoga u ovoj rubrici objavljujemo izvještaj sa ovogodišnjeg takmičenja risara.

Nastavak o kreposti suživota čitajte u sljedećem broju.

Čovik je tušta vrimena šnjoto (6) dok nije smislio koje pomagalo da mu pomogne il da ga odmini u najtežim poslovima. Tako je bilo i sa risarskim poslom. Od pamtivika u risu asniran srp tek je na kraj Sridnjeg vika zaminjen kosom. Do pojave prve mašine u risu, do zaprežne kosačice odlagačice tribalo je da prođe još 4 vika, do sridine XIX. vika, a onda su poljoprivredne mašine počeli usavršavat i naglo širit.

Višegodišnji naum Organizacionog odbora DUŽIJANCE da na jednom mistu i odjedared prikaže sve dilove razvoja risa - od ručnog košenja do kombaja (7) - je ostvaren u programu:

- Risari su pokazli ručni ris, uradili su ga učisto sa sadivenim krstinama. U tom su se nadmetali risari Đurđina, Male Bosne, Tavan- kuta, Mužlje i Malih Pijaca, a gosti

iz Sajana i Subotice (Bajski vinogradi) i iz Madžarske iz Kecela i ko ritkost risaruše iz Balmazujvaroša (kraj Debrecina), su pokazli kako se radi ris u drugim područjima. Triba se dičit da je radilo i 9 pari (!) mladih risara, ispod 18 godina, iz Đurđina i Male Bosne. Vidilo se da priređivači misle i na budućnost.

- Pojava mašina pokazana je radom zaprežne kosačice odlagačice, američke IHC Mc Cormick, koje su počele radit u našem ataru još krajem XIX. vika.

- Početkom ovog vika na našim njivama su radile i zaprežne samovezačice, ode je pokazana u radu češka Knotek.

- Još je veće zanimanje izazvo nimački traktor HSCS R 30-35, s početka tridesetih godina, na gvozdenim točkovima sa kandžama, koji je uz bučno brekćanje dovuko kaslu (8) EMAG, napravljenu u Madžarskoj 1936. godine. Ove su mašine iz kamare ovrle žito.

Triba istaknit da dosad u Evropi niko (!) nije pokazao na jednom mistu i odjedared u radu sve načine obavljanja risa - od ručnog do kombaja.

Ovogodišnja priredba je obogaćena pokazanom dičjom sigrom erberečka, sa i lani viđenom kasalisticom, koje su tušta njih podsatile na ditinjstvo.

Ovu priredbu je vidilo oko 2.000 ljudi, koje ni moguća kiša nije poplašila, a tušta njih žali što nisu došli.

Kad je ris urađen, kiša se izlila ko iz kabla. Proglašenje pobidnika je bilo pod velikom šatrom ispid crkve. I ove godine najbolji risarski par su: Stipan Kujundžić i Klara Kujundžić iz Male Bosne, drugi su Joso Zubelić i Emerka Poljaković iz Tavan- kuta, a treći Branko Kopunović i Slađana Moravčić iz Male Bosne. Prvom mistu je pripala nagrada od 3.000 din., drugom 2.000 din. a trećem 1.000 din. Svaki risar je dobio i džak od 50 kila žita.

Priredba je završena zajedničkom užinom za sve sudionike i goste, malo više od 300 čeljadi, pod šatrom ispid crkve. Zafalnu molitvu za uspišno urađen ris i blagoslov ila obavio je župnik iz Male Bosne, vlč. Lazar Novaković.

Eto, do slidećeg risa o ovom se mož, a i ima se šta pripovi- dat.

Manje poznate riči:

- 1 - ris - žetveni radovi, a i nagra- da koju je risar dobio u naturi za obavljeni poso
- 2 - parasnik - seljak
- 3 - durat - izdržat, podnet
- 4 - somun - okrugli, zasićen i tako ispečen kruv
- 5 - mangolica - rasa masnog svinčeta sa zdravo ukusnom slaninom i šunkom
- 6 - šnjotat - smišljat
- 7 - kombaj - kombajn
- 8 - kasla - (još i dreš) vršalica

Alojzije Stantić

OBITELJ I BRAK - ZAMISAO STVORITELJA (7)

PRVA KRIZA U BRAKU

Zašto se brak raspada? Što je "PRVA KRIZA"?

Navest ćemo neke temeljne krize u kojima ljudi brzo zaglave.

Prva kriza. To je kriza međusobnog usklađivanja. Svaki čovjek je osoba i on kao osoba ima bezbroj svojih detalja i izraza. Kada se sastanu dvije osobe i svaki donese, recimo, 2000 detalja, inače to je malo detalja, to treba uskladiti. Usklađivanje traje od 3-5 godina. Meni je jedan psiholog čak rekao 7 godina. I zašto je rastava brakova upravo tu najveća? Brakovi se najčešće razvode u 3. i 4. godini. Zašto? Radi toga što je ovo usklađivanje donijelo određena razočarenja. A ljubavi nije bilo. Bilo je zaljubljenosti. Što se događa? Brak puca na svojim šavovima i oni se razvode.

Evo nekih detalja. Kako tko upotrebljava pastu za zube? Jedan je pedantan pa stiže postepeno, jedan je stisne bilo gdje. I onda, recimo, kaže muž ženi: "Molim te draga", to je još prva faza, "kad pereš svoje zubiće, e ti lijepo smotaj onako uredno tubu, nemoj stisnuti bilo gdje, nego lijepo." Oni sad imaju zajednički kalodont. I što se događa? U

početku ona kaže: "Dobro" - sve hoće. Dođe on navečer kući, pritisne žena kalodont bilo gdje, a on ga savine kako treba - ima još živaca, strpljenja. Dođe drugi put i kaže: "Draga, lijepo sam te zamolio da tu pastu lijepo savineš, daj molim te"... I, dođe do pucanja. Znam bračni par koji se zbog žlice - kašike rastao. Imali su neku aluminijsku kašiku u suđu (bilo je to u centru Zagreba - ovo je konkretan primjer) koju muž nije mogao vidjeti. Rekao je ženi: "Molim te, baci tu kašiku". Drugi dan eto opet iste kašike na stolu. Kaže joj: "Daj, nemoj, rekao sam ti jučer, nemoj mi to raditi". Kad je treći put došlo isto, rekao je: "Znaš, ako još jed-

nom vidim kašiku, bacit ću je kroz prozor". I kad je nakon toga prvi put došla na stol ta aluminijska kašika (znate, to je ona kašika koja oksidira sivo, onako flekavo), on je uzeo tu kašiku i bacio je kroz prozor. Ona se naljutila i otišla kod svoje mame u nadi da će doći po nju, ali on nije došao.

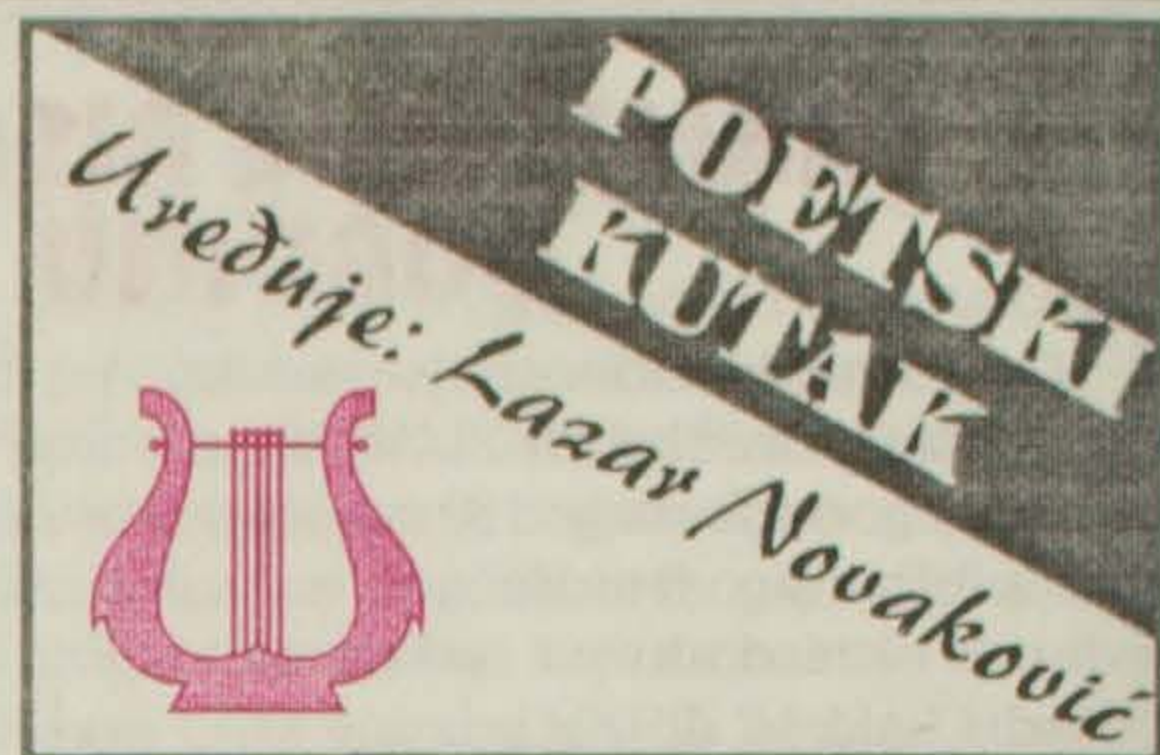
Ovo je samo jedan detalj. Kako se ti detalji razrješuju? Oni se razrješuju ili na račun jednoga ili na račun drugoga. Ako se razrješava na moj način, znači JA se moram promijeniti. Dosad sam radio ovako, sad moram drugačije. Dosad sam skidao cipele i "fiju" - bacio ih. E, sad ona kaže: "Nemoj tako cipele skidati. Cipele ćemo držati tu, u ladicu". A ti pomisliš - sad moram svaki put otvoriti ladicu i staviti unutra. Odem na pola sata, vratim se i opet moram otvoriti i staviti u ladicu. Ženama to ništa ne pred-

stavlja ako tri puta uzimaju neku stvar koja im toku dana dva puta treba. One to revno rade. Međutim, muškarci su komotniji. Njihov ritam je drugi. Trebali bismo učiti komparativnu psihologiju muškarca i žene pa bismo vidjeli zašto izbijaju konflikti.

Iz ovoga se vidi da se neki detalji razrješuju na račun jednoga, drugi na račun drugoga, a ima detalja koji se jednostavno izbacuju. To je kao

kad uzmete dva hrapava kamena i stavite ih zajedno u neku vreću gdje se to miješa, miješa dok ne ispadnu dva fina polutka. To je prva faza u braku. Jedan dio brakova tu počinje, a drugi tu skrahiraju. Ako se odavdje izađe, to je već velika šansa za uspješnost samoga braka. Kad bi se poštivala ova lica ljubavi: sve podnosi, sve trpi, svemu se nada, sve pokriva, onda do toga svakako ne bi došlo.

(o drugoj i trećoj krizi
u sljedećem broju)

U mjesecu kolovozu slavimo najveći Marijin blagdan - uznesenje na nebo. Razlog je to radosti za kršćane. Mnoga će Marijina svetišta diljem svijeta biti ispunjena njezinim štovateljima.

Marija je nadahnjivala i nadahnjuje mnoge pjesnike. Za poetski kutak u ovom broju izabrali smo stihove +biskupa zagrebačkog Mije Škvorca. Premda je bio prije svega teolog i filozof, prihvaćao je i poetska nadahnuća.

NITKO O TOM NIJE NIŠTA REKO

O Mariji su znali pričat oni,
Čija riječ ko zvono sa zvonika,
U krvav suton, kroz tišinu zvoni,
Zapljuskujući srca prolaznika.

No nitko nikad nije znao
Opisat ono, što je baš u meni,
Tvoj sveti pogled, Majko, ugledao
I što sam ja u Tvojoj gledao zjeni.

I nitko nikad nije čuo, što sam
U kasne sate, dok se tajne vade,
- A bilo je često iza sedam, osam -
Govorio Ti kao sitne jade.

I nitko nije mojih obećanja
- A bila su ko rukoveti klasja -
Razumio, jer plašt je sivih sanja
Zaprečio, da sunce ih obasja.

I nikad nisu tuđe ljudske oči
U mlazu mojih kapi pročitale,
Da radost naša iza žrtva kroči,
I da su patnje na put sreće stale.

Al' eto, Majko, mi se dobro znamo!
Ja Tebi pružam blijedu bijedu sa dna
Života, da si za uzdarje damo:
Ti meni sebe svetu, ja Tebi sebe jadna.

Mijo Škvorc

Piše: Andrija Kopilović

PROROK IZAIJA

Utemeljitelj teološke škole

Prorok Izaija se rodio oko 765. godine prije Krista. Poziv proroka doživio je u jeruzalemskom Hramu i taj poziv bio je silno težak jer je morao navješćati propast Izraela i Judeje kao kaznu za nevjernost naroda. Svoju proročku službu vršio je neumorno kroz četrdeset godina. U proročkom pozivu doživio je iskustvo Božje veličine i čovjekove nedostojnosti. Bog je sveti, jaki, moćni, kralj... Čovjek je biće okaljano grijehom za koji Bog traži zadovoljštinu. Ta zadovoljština je međusobna pravednost u odnosima, iskrenost u bogoštovlju. Bog od čovjeka traži vjernost i pouzdanje kao jedino sredstvo spasenja pa i unatoč velikih kriza. Teološki gledano, kušnja može biti jako velika ali nikada nije zatiranje onog malog ostatka vjernih. Izaija stoga hrabro navješćuje - iz toga Ostatka - pojavu Mesije. Mesijanska proroštva u Izaijinim tekstovima su najveća i najobimnija u Starom zavjetu. Takvim pristupom Izaija je utemeljitelj velike teološke škole svoga vremena te su njegovi učenici čuvali njegove riječi i dodavali nove knjige. Tako Izaija biva najvećim prorokom ovoga razdoblja i najplodnijim piscem Staroga zavjeta.

Etape Izaijina proroštva

Pokušamo li u cijelosti gledati Izaijine spise, oni odražavaju njegove četiri etape u navješćivanju. Prvo proroštvo je u vrijeme Ahazova kraljevanja, drugo proroštvo je u doba opiranje previše ljudskoj politici kralja Ahaza, treće proročovanje je u vrijeme kralja Ezekije, dok je četvrto - također za vrijeme kraljevanja Ezekije - obilježeno svijetlom kraljevom pobožnošću koji ga je poslušao i oslobodio grad od Asiraca. Prema jednoj židovskoj predaji Izaija je umro mučeničkom smrću za vrijeme kralja Manašea.

Ukazivao na nevjerstvo Tješitelj naroda

Bog je smjestio Izaijino poslanje kao posredničku ulogu u vrlo kompliciranim političkim događajima svoga vremena. Kraljevi Judeje i Izraela bili su

skloni u Izaijino vrijeme stupati u saveze s okolnim poganskim narodima. To je redovito bio znak nepouzdanja u Gospodina i često preuzimanje poganskog bogoštovlja. Izaija je prorok koji želi u političkoj situaciji onoga vremena povratak onom iskonskom izraelskom, a to je priznavanje Gospodina kao jedinog čuvara izraelske slobode. Iskvarnost kraljevskog dvora oslabljuje vjeru i

čudoređe što uvijek ima za posljedicu nevjerstvo prema Bogu. Izaija je četiri puta u svom životu zasjao ukazujući na tu stvarnost, ali je samo jednom djelomično uspio. Stoga je mnoge svoje

govore, koji su zapisani, navijestio o budućem vremenu - mesijanskom, kada će se ipak naći jedan pravi kralj iz Davidove kuće koji će uspostaviti Kraljevstvo po Jahvinim normama. Tako je Izaija i najveći tješitelj svoga naroda. Iako je imao zadatak nemilosrdno navijestiti mu kaznu zbog nevjerstva, uvijek je navješćivao i obnovu koju će Gospodin učiniti po Spasitelju. Tako je najomiljenija Izaijina tema: "Tješite, tješite moj narod!" (40,1)

Velik prorok

Kada se Izaija sa svim dodacima i prepisima čita u cijelosti, doživljava se veliki prorok neiscrpnih tema s prelijepim stilom koji je često pjesma a ne proza. Uvijek je protkan pouzdanjem i često otvoren molitvi. Ima sve književne vrste proročkih spisa, od prijekora do apokalipse.

Tada reče Izaija:

"Čujte, dome Davidov,
Zar vam je malo dodijavati ljudima,
pa i Bogu mom dodijavate!
Zato, sam će vam Gospodin dati znak:
Evo, začet će djevica i roditi sina,
i nadjenut će mu ime Emanuel!
Vrhnjem i medom on će se hraniti
dok ne nauči odbacivati zlo
i birati dobro.
Jer prije nego dječak nauči
odbacivat zlo i birat dobro,
opustjet će zemlja,
zbog koje strepiš,
od dvaju kraljeva.
Protiv tebe i protiv tvog naroda
i protiv kuće oca tvojega
dovest će Jahve dane kakvih ne bijaše
otkad se Efrajim odvoji od Jude,
- kralja asirskoga.
U onaj dan, zazviždat će Jahve
muhamama na ušću egipatskih rijeka
i pčelama u zemlji asirskoj
da dođu i popadaju
po strmim dolovima,
po rasjelinama stijena,
po svim tmjacima i svim pojilištima.
U onaj dan, Gospod će obrijati
britvom najmljenom s onu stranu Eufrata
- kraljem asirskim -
kosu s glave, dlake s nogu
i bradu s obraza.
(Iz 7,13-20)

30 GODINA II. VATIKANSKOG KONCILIA (8)

SVETA GLAZBA (6. pogl. SC)

Crkvena glazba,
blago neprocjenjive vrijednosti!

Tokom dva tisućljeća kršćanstva crkveni su sabori donijeli niz preinaka i odluka kojima se želi poboljšati bogoslužje obnavljanjem svete glazbe. Sveta glazba je sveti čin, događaj svetog susreta s Bogom. Naše sudjelovanje u svetom činu svojim sadržajem i melodioznošću, te načinom izvođenja svete glazbe, treba također biti dostojno, da uzdiže dušu na uzvišenost ljepote, dobrote i istine. Stoga je dužnost i odgovornost onih koji stvaraju glazbena djela i izvode ih, prema smjernicama koncila, voditi brigu da se sveta glazba "što tješnje poveže s liturgijskim činom, bilo da ugodnije izrazi molitvu, bilo da promiče jednodušnost, bilo da svete obrede obogati većom svečanošću" (SC br. 112).

Euharistija je najviši čin slavljenja Boga, najveći događaj Crkve, u kojemu nam se Bog očitovao i svoju ljubav uprisutnio za sva vremena, sve dok Gospodin ponovno ne dođe. Crkva hodočasnica putuje kroz vjekove u mirnim i nemirnim vremenima i uvijek se sabire oko uskrslog Gospodina, pjeva mu pohvale i usklike popraćene glazbalima. Euharistija je najraspjevaniji događaj u svijesti da je to uvijek susret s Uskrsnulim Isusom Kristom. Našoj zemaljskoj liturgiji pridružuju se anđeoski korovi i s nama veličaju divna Božja djela. I mi svi trebamo u tom činu biti svjesni s kakvom pobožnošću trebamo sudjelovati u misi i pjevati, da to uistinu bude molitva zahvaljivanja, slavljenja i radosti, čašćenja Boga.

Crkva od svoga postanka posjeduje bogatu glazbenu baštinu, "blago neprocjenjive vrijednosti jer se ističe između ostalih izraza umjetnosti posebno time što sveto pjevanje, združeno s riječima, tvori potrebit i sastavni dio svečane liturgije" (SC br. 112). Nakon II. vatikanskog koncila, Crkva je više puta donosila nove potrebite upute za ispravnu primjenu koncilske obnove svete glazbe. Godine 1970. izišla je i *Treća uputa*, prema kojoj liturgijska glazba mora biti "potpora molitve i izraz Kristova misterija, urešena svetošću i dobrim oblikom. Mora odgovarati duhu liturgijskog čina i biti u skladu s naravi pojedinih njegovih dijelova, a ne smije biti zaprekom djelatnom sudjelovanju svih prisutnih vjernika, te mora pažnju i osjećaj upravljati prema svetom činu koji se vrši."

Nova, pozitivna zbivanja u promicanju svete glazbe, traže i pojačanu revnost crkvenih službenika, osobito biskupa, da se revno brinu oko toga, "da sva zajednica vjernika u svakom svetom činu, koji se vrši pjevanjem, može vršiti svoju svojstvenu i djelatnu ulogu" (SC br. 114).

Crkvena glazba je kroz svoju dvijetisućitu povijest uvijek željela biti u duhu svoga vremena, no nije se, nažalost, uvijek poštivala tradicija i stara crkvena baština. Tako je nastajalo nešto novo. Imamo primjera da su prve polifonijske melodije nastajale iz gregorijanskih melodija. Na starome nicalo je novo. Danas se uočavaju novi vidici stvaranja liturgijske glazbe mimo svijetlih primjera tradicije i stare crkvene baštine. Motivi i ideje ne uzimaju se iz bogatog crkvenog glazbenog i narodnog blaga, već se koriste umjetne, iskrivljene i uvezene teme. Već smo spomenuli da su Crkva i liturgija sveta zbiljnost, dar Božji, pa bi i glazba trebala biti u skladu s iskustvom i tradicijom

žive Crkve. Često se gubi iz vida kategorija svetog, tako da glazba postaje u funkciji pojedinih skupina koje ju prihvaćaju.

Liturgijska ili "sveta glazba" ima svoju određenu funkciju i svoju konkretnu zajednicu vjernika za koju je nastala. Sveta glazba izražava težnju za transcendentnim. To je pohvala Bogu, ili kako kaže sv. Augustin, "najveće ljudsko djelo". Poznato nam je da su stari kompozitori svete glazbe prije nego su skladali pjesmu išli u samoću ili na neku vrstu duhovnih vježbi, da u sabranosti što dostojnije izraze stvaralačku dimenziju teksta dotične pjesme. Bez dubokog vjerskog proživljavanja otajstva svete liturgije, bez dobrog poznavanja crkvene glazbe teško se može udovoljiti potrebama današnje suvremene liturgijske glazbe kako to želi Koncil. Smjernice za obnovu svete glazbe 6. poglavlja (SC) ističu osobitu potrebu "poučavanja i vježbanja glazbe u sjemeništima, u novicijatima redovnika obaju spolova i u školskim domovima kao i u ostalim zavodima... Glazbenicima, skladateljima i pjevačima, osobito djeci, treba pružiti ispravnu liturgijsku pouku" (SC br. 115).

Isto tako Koncil ističe dužnost skladatelja: "Neka skladatelji, prožeti kršćanskim duhom, osjećaju da su pozvani gajiti svetu glazbu i povećavati njezino bogatstvo. Neka stave napjeve koji će se isticati oznakama prave svete glazbe" (SC br. 121). Sve to treba biti u skladu s katoličkom naukom, utemeljeno na Svetom Pismu i liturgijskim vremenima.

Euharistija nije koncert u kojoj bismo slušali najuzvišenije skladbe i melodije. Ona je sveta gozba na kojoj sudjeluju svi vjernici i u kojoj svi pjevaju: "Neka se najvećom brigom čuva i promiče blago svete glazbe. Neka neprestano napreduju pjevački zborovi, naročito kod stolnih crkava. Neka se biskupi i ostali pastiri duša revno brinu da sva zajednica vjernika u svakom svetom činu, koji se vrši s pjevanjem, može vršiti svoju svojstvenu i djelatnu ulogu" (SC br. 114).

Što se tiče glazbala, Koncil ističe da "u latinskoj Crkvi treba uvelike cijeniti orgulje sa sviralama kao tradicionalno glazbalo kojega zvuk može crkvenim obredima dodati divan sjaj te srce veoma uzdići k Bogu i k nebeskim stvarima" (SC br. 120). Ova uputa daje mogućnost uporabi i drugih glazbala u liturgiji, ali uz "sud i suglasnost nadležnih crkvenih teritorijalnih vlasti" (isto).

Iako su koncilske smjernice jasne u pogledu uporabe glazbala i gajenja svete glazbe, u liturgiju se sve više uvlače šansone koje su došle k nama sa Zapada, nakon II. vatikanskog koncila, kao i razna druga glazbala, koja nisu odobrena od nadležnih crkvenih teritorijalnih vlasti, već po samom sudu i želji pojedinog dušobrižnika. Šansona sama po sebi nije za odbaciti. Ona bi se trebala zadržati u krugu skupova mladeži, na putovanjima, privatnim susretima, vjeronaučnim dvoranama...

Prva i najvažnija svrha svete glazbe u liturgiji jest slava Božja i uzdizanje srca vjernika. Toj svrsi dajmo prednost na svim našim liturgijskim slavljenjima. Božju riječ zaodjenimo glazbenim ruhom bogate crkvene glazbene baštine, da ta riječ u srcu vjernika zatitra u svoj svojoj ljepoti i živahnosti. Sveti Grgur je rekao: "Pjevač mora pjevati tako da pjevom izdiže puk". A dobri papa Ivan XXIII. kaže: "Zadaća glazbe u crkvi jest da pobudi vjernike na pobožnost".

Mato Miloš, OCD.

DUŽIJANCA

"DUŽIONICA" U SOMBORU

Vjernici grada Sombora i njegove bliže okolice i ove su godine svečano obilježili zahvalu Bogu za novi rod žita. Ovogodišnja žetva trajala je iznimno dugo zbog obilnih i čestih padavina. Urod novog žita bio je iznad očekivanja. Mnogi su upirali pogled u nebo i vapili Bogu za lijepo vrijeme kako bi žito bilo požnjeveno prije nego li ga tuča uništi ili dok ne proklija u klasu. Na kraju, svi su odahnuili i zahvalili Bogu kada je žetva privedena kraju.

Nekoliko posljednjih godina običaj je da se svečana gradska Dužionica što bolje organizira i pripremi. Zato su Dužionice na okolnim salašima manje svečane. Organizatori ovogodišnje zahvale za žetvu bili su članovi KUD-a "Vladimir Nazor". Oni su uložili mnogo truda kako bi Dužionica u Somboru bila što svečanija, ljepša i sadržajnija. Prošle godine svečana povorka s djecom i mladima u narodnim nošnjama nakon izlaska iz Crkve prošla je glavnim gradskim trgom i glavnom ulicom. Ove godine u svečanu povorku uključeno je i desetak fijakera i upriličen je svečani prijem kod gradske uprave u prostorijama Županije.

Program ovogodišnje Dužionice u Somboru je počeo u subotu 2. kolovoza svečanim predstavljanjem novosnimljenog video zapisa bunjevačkih svatova. Snimanje video zapisa bilo je prije mjesec dana na jednom salašu kraj Sombora, a organizator je bilo Kulturno-umjetničko društvo "Vladimir Nazor". Oko 150 ljudi je bilo prisutno na ovoj promociji a kasnije i na otvaranju prigodne izložbe radova domaćih umjetnika

Bandaš Ivan Beretić i bandašica Julija Pekaović

i gostiju iz Subotice i Tavankuta. Ostvarenju ove izložbe pridonijela je umjetnica - slamarka **Jozefa Skenderović** iz Subotice te članovi Likovne sekcije KUD-a "Vladimir Nazor" iz Sombora.

Najsvečaniji dio Dužionice bio je u nedjelju 3. kolovoza. Oko 150 djece, mladih i odraslih obukli su narodne nošnje. Crkva je bila prepuna mladosti i ljepote. Među Somborcima na Dužionici su bili i gosti iz Subotice, Tavankuta, Bačkog Brega, Bačkog Monoštora i drugih mjesta.

Ovogodišnji somborski bandaš **Ivan Beretić** i bandašica **Julija Pekaović** su na kraju svečane povorke ponosno krenuli iz dvorišta KUD-a "Vladimir Nazor" prema somborskoj crkvi Presvetog Trojstva. Uz svečane zvuke orgulja i radosno pjevanje,

djeca, mladi i odrasli, ušli su u crkvu zahvaliti Bogu za novi rod žita. Na početku misnog slavlja sve okupljene pozdravio je župnik **Josip Pekaović**. Uz njega su bili vlč. **Franjo Ivanković** i **Fuderer László**. Župnik **Pekaović** je blagoslovio novo žito i sve okupljene te podsjetio na razloge ovog lijepog zajedništva. U prigodnoj propovijedi župnik je naglasio važnost istinskog traženja pravih vrijednosti. Čovjek može u svom traženju sreće zastraniti i zadovoljiti se onim što ga ne usrećuje i zato mora tragati za hranom koja je nepropadljiva, hranom koja ostaje za život vječni. Za vrijeme svete mise na orguljama je svirao **dr. Tábori György**.

Poslije svete mise djeca, mladi i odrasli u narodnim nošnjama prošli su glavnim somborskim trgom i glavnom ulicom do zgrade Županije gdje im je upriličen svečani prijem kod gradskih vlasti. Bandaš i bandašica su predstavnicima vlasti predali kruh od ovogodišnjeg žita. Svi gosti su bili počašćeni. Svečana sala Županije možda je prvi put u svojoj dugoj povijesti pod svojim svodovima imala ovakve goste.

U prostorijama Doma nastavljen je program Dužionice. Domaćini su priredili svečani objed za sve sudionike svečane povorke i njihove goste. U večernjim satima održano je kolo u kojem su mladi i stariji prijatno proveli više sati.

Mora se odati priznanje organizatorima ovogodišnje Dužionice koji su ovom značajnom događaju u Somboru dali jedno novo vanjsko obilježje. Ove godine uključio se veći broj mladih i odraslih koji su obukli narodne nošnje i tako pokazali žiteljima ovoga grada ljepotu našeg narodnog blaga.

F. I.

IZLOŽBA "S BOŽJOM POMOĆI"

U petak, 1. kolovoza, u okviru proslave Dužijance, otvorena je u "Likovnom susretu" u Subotici prigodna izložba koja ima okvirni naslov "S Božjom pomoći". Izložba prigodom Dužijance svake godine predstavlja javnosti dio umjetničkog stvaralaštva bačkih Hrvata.

Ove godine priređena je izložba pod nazivom "ŠOKADIJA U SUBOTICI". Izložene su nošnje, vez, tkanje, čipka i šling iz Bača, Bačkog Monoštora, Sonte i Vajske.

Otvaranju izložbe prethodio je kratki umjetnički program u kojem su nastupili tamburaši i solisti Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" koji su izveli nekoliko šokačkih melodija i pjesama.

Izložbu je otvorio **preč. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović". On je u svom govoru naglasio:

Mladi iz Sombora na subotičkoj Dužijanci

"Šokci su grana hrvatskog naroda koji nastanjuju priobalno područje Dunava... Oni su kroz duga stoljeća na ovim prostorima sačuvali svijest pripadnosti hrvatskom narodu ali i bogatstvo svojih običaja, govora i umjetničkog izražavanja. Obično su se bavili ratarstvom, pa su redovito bili siromašniji sloj društva... Stoga su oni i u svom umjetničkom stvaralaštvu okrenuti svagdašnjem životu... I zato zadivljuje u njihovoj etnografiji ljubav prema radu te marljivost kojom se radi i maštovitost kojom se komponira...

Neka nas ljubav i marljivost običnog čovjeka, po mentalitetu nam često nepoznatog, obogati u duhu i oplemeni ponos i spoznaju: lijepo je gledati djelo ljudskih ruku koje služi samo jednom cilju: KULTURI LJUDSKOGA ŽIVLJENJA.

U okviru ove izložbe izloženi su i likovni radovi članova HKC "Bunjevačko kolo" s temom žita i žetve.

/ZV/

DUŽIJANCA

OSTANITE KRISTOVI, GAJITE SNAŽAN OSJEĆAJ PRIPADNOSTI CRKVI I SVOME NARODU

Dužijanca širi srce

"Dužijanca je svetkovina koja je iz srca ponikla. Dužijanca je svetkovina koja je srcem njegovana. Dužijanca je svetkovina osjećaja. Svetkovina koja se ponosno slavi kao što se ponosno oblači mamina svila. Dužijanca je ljepota kojoj ni nanini dukati dorasli nisu. Zato Dužijanca ne može stati u okvire svečanog obiteljskog stola. Pouzdanje našega srca ne može stati u onu snažnu molitvu od samo dvije velike riječi: BOŽE, POMOZI! Sva zahvalnost ratarova se ne može iskazati riječima: BOGU HVALA! Ni svečano recitirana molitva risara oko domaćinovoća stola na kućnoj Dužijanci - ni to nije dovoljno Bogu odanom srcu. Koliko sebi još je više dičnoj bunjevačkoj grani raskošan spomenik podigao subotički župnik Blaško Rajić. Podigao nam je ovu lijepu narodnu svetkovinu. I kao što rekoh, Dužijanca ne staje samo u molitvu. Za nju je jedna svečana sveta misa premali okvir. Nema takve svirke ni takvoća kola koje je kadro obuhvatiti razdražanost zahvalnoća srca. Zato Dužijanca traje desetljećima, a u svakoj godini mjesecima. O Dužijanci se žanje i ječam i pšenica, i uspjesi đaka i napredak studenata, i uspjesi divnih tamburaša, i lijepa pjesma debitanta. Dužijanca rađa knjige, koncerte, kolo. Dužijanca širi srce. O Dužijanci titra ljepota čistoga oka i žar mladosti. Koliko molitve staračke, molitve muževne, molitve djetinje, molitve zajedničke, da nam Bog njive sačuva! I tko da rekne kad Dužijanca počima - kad se ore, kad se sije, kad se njiva njeguje? Počinje li možda na Markovo, kad se žito blagosiva, ili kad se ono u rano ljeto domaćin prošeta kroz svoje njive pa kući ponese po koji klas? Dužijanca je onaj opojni miris žitnih polja koji se u kasnu večer i u ranu zoru širi našim ravnicama. Dužijanca je onaj smiješak na licu ratara kad među dlanovima protrlja klas da vidi lijepo zrnje. Je li Dužijanca kad se žanje, kad se vrše ili kad se čeka na šalteru banke? U ovom trenutku bismo rekli: "Sve je to Dužijanca i ne samo to. Hvala ti, Bože, na zrnu žitnome, na daru tvome, na kruhu našem svakidašnjem".

Tako je u subotu na svečanoj Večernjoj u katedrali-bazilici sv. Terezije u svom poznatom zanosu pjevao o Dužijanci preč. Stjepan Beretić, katedralni župnik. Tom svečanom Večernjom započelo je završno slavlje ovogodišnje Dužijance. Iz katedrale ovaj

molitveni zanos prenio se u 20 sati na glavni gradski trg u onaj mladenački zanos igre i pjesme gdje je do kasno u noć slavljeno tzv. "RISARSKO VEČE" na kojem su bili predstavljeni pobjednici ovogodišnjeg natjecanja risara, a potom je nastupilo dvadesetak različitih kulturno-umjetničkih društava s folklornim programom.

Čvrsta vjera - kultura smisao za lijepo

Vrhunac Dužijance bio je u nedjelju. U 9 sati u crkvi sv. Roka, župnik preč. Andrija Anišić blagoslovio je i ispratio bandaše i bandašice. Na izlasku iz crkve bandaše i bandašice iz Sombora, Male Bosne, Bajmoka, Đurđina, Tavankuta i Žednika kao i bandaša i bandašicu Dužijance '97. Miroslava Kujundžića i Zdenku Ivković pozdravile su male "kraljice" "ljeljajući" pjesmu Dužijance, pod vrsnim vodstvom s. Silvane.

Bandaš i bandašica stižu pred katedralu

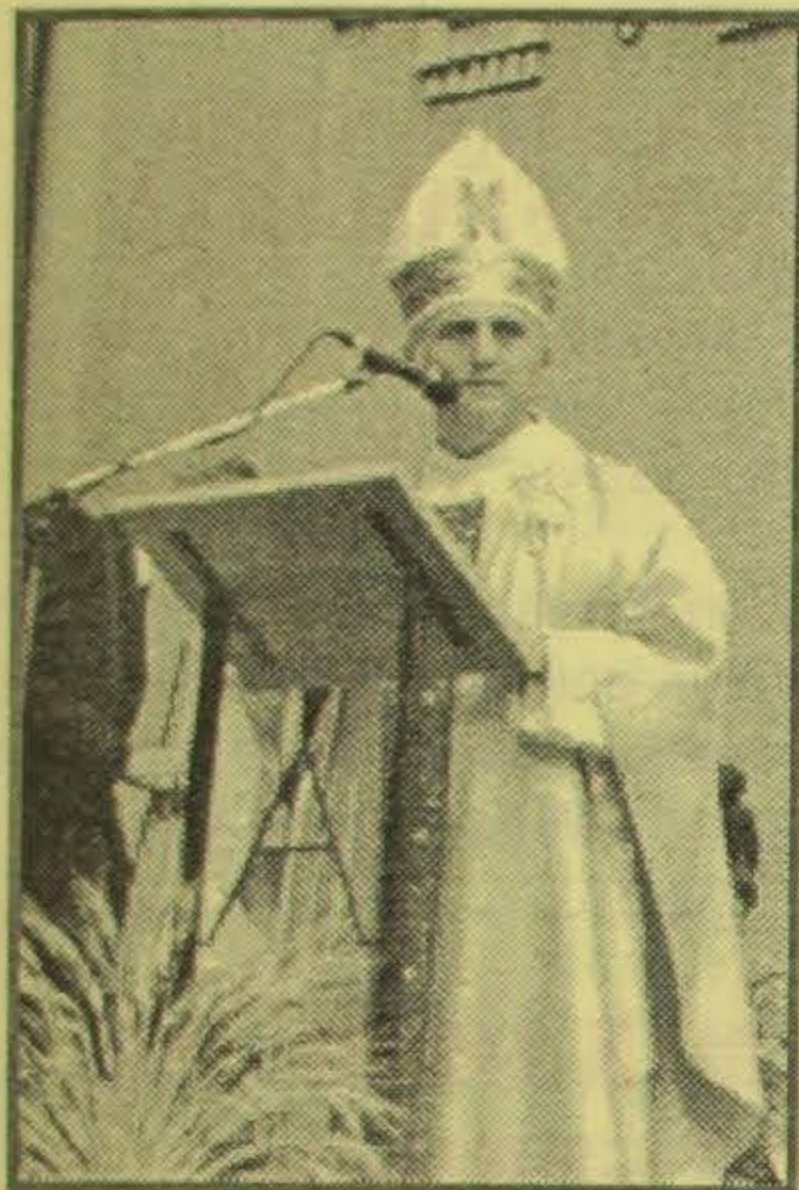
Svečena sv. misa zahvalnica održana je u parku pored katedrale a predvodio ju je pomoćni biskup đakovački i srijemski mons. Đuro Gašparović u zajedništvu s biskupom domaćinom mons. Ivanom Péntzesom i svećenicima grada i okolice. Ovoj sv. misi bili su nazočni predstavnici lokalne samouprave na čelu s gradonačelnikom g. Kasza Józsefom, gradonačelnici susjednih općina te mnogi uglednici političkog, društvenog i kulturnog života grada. Na slavlju su također bili predstavnici hrvatskog Veleposlanstva iz Beograda na čelu s dr. Ivom Kujundžićem i Davorom Vidišem, kao i predstavnici nekoliko ambasada među kojima ističemo ambasadora Republike Koreje, a posebno dragi gosti bili su nam i na ovoj svečanosti g. Ante Beljo, ravnatelj Hrvatske matice iseljenika i g. Davor Bjondić, predsjednik gradskog vijeća grada Senja.

Na sv. misi je, uz veliki broj okupljenih vjernika, bilo nazočno i preko 2000 mladih obučenih u narodne nošnje bunjevačkih i šokačkih Hrvata te gostiju Slovaka, Mađara i Srba. U slavlju je sudjelovao i subotički paroh g. Milivoj Mijatov.

Unuk uči od dide plesti vijenac od žita

DUŽIJANCA

U svojoj propovijedi, nadahnuto i razdragano, **biskup Gašparović** je rekao:

"Stoljećima su Hrvati ovoga kraja, živeći svoj identitet i priznati od drugih naroda, svjedočili svoju vjeru u Isusa Krista i u obitelji i u crkvi i na polju. Zato i ove svečanosti govore o vašoj vjeri, ali i o poticaju da se vjera, kao i živa pripadnost hrvatskom narodu sačuva. Znamo da to danas nije lagano, jer mnogi bi htjeli da mi nemamo svoje kulture, pa nas stoga niti ne spominju. Kao da ne postojimo.

Hrvati i katolici ne traže danas ništa posebno. Oni traže da im se

prizna suživot, opstojnost, hod u svojoj kulturi, mogućnost svjedočenja svoje vjere i svog nacionalnog identiteta. I to nikad na štetu drugih nego priznajući istodobno pravo na vlastitost i identitet drugom. Mi imamo što pokazati, imamo baštinu - o čemu svjedoči i današnja svečanost. Plod je to duge kulture, čvrste vjere i smisla za lijepo. /.../

Svakom po klas žita

Potrebno je vratiti se svojim korijenima. Čitao sam puno o vjeri vaših pradjedova o kojoj se piše da je bila čvrsta, dostojanstvena i veoma često povezana sa žrtvama. Zato se osjeća potreba mladim generacijama u obiteljima prenositi poruku djedova: Budite vjerni Isusu Kristu, molite Blaženu Djevicu Mariju, hodajte uspravno i ne bojte se, jer vjerujem da je Krist u vama. Zato vas, braćo i sestre, opominjem poput sv. Pavla: 'Ne zapustite svoje obitelji jer su, nažalost, one zbog raznoraznih razloga uvijek na udaru'.

Ova je godina Godina Isusa Krista. Već sada se pripremamo za ulazak u treće tisućljeće. S čime ćemo ući u treće tisućljeće? I ove nas svečanosti pozivaju da pronađemo sebe i da se vratimo vjeri, kulturi, radu. Da bismo ovo dostigli, Crkva nas poziva na ovaj dan da molimo u svojim obiteljima, da djecu učimo moliti...

Braćo i sestre! Moja poruka vama u Godini Isusa Krista i na dan svečanosti Dužijance jest: Ostanite Kristovi, svjedočite Isusa Krista svojim životom i svojim djelima, gajite snažan osjećaj pripadnosti Crkvi i svome narodu", završio je svoju propovijed **biskup Gašparović**.

Od katedrale do Trga slobode i dvorišta župe sv. Roka: radosni i ponosni

Poslije sv. mise bila je svečana povorka od katedrale do Trga slobode! Na čelu povorke išao je konjanik (jahač) koji je nosio barjak Dužijance u zlatu izvezen, a poslije njega slijedile su svečane

Nakon djece u narodnoj nošnji mali bandaš Dalibor i mala bandašica Jasna

zaprege u kojima su sjedili mladi u bunjevačkim narodnim nošnjama. Nakon njih slijedi dvadesetak kulturno-umjetničkih društava iz Subotice, Bajmoka, Horgoša, Vajske, Sonte, Bačkog Monoštora, Bačkog Brega, Selenče, iz susjedne Mađarske, Kosjerića (Srbija), Kumanova (Makedonija)... Na kraju povorke išli su u najsvečanijim zapregama bandaš i bandašica Dužijance '97. te pratioci bandaša i bandašice.

Na improviziranom "salašu" bandaš i bandašica predali su gradonačelniku, na misi blagoslovljeni, somun kruha od novoga brašna, a potom se prisutnima obratio gradonačelnik Kasza József ističući vrlinu Hrvata Bunjevaca da s drugima podijele radost ovog divnog običaja zahvale za žetvu.

Bandaš i bandašica predaju gradonačelniku kruh od novog brašna

Svaka čast organizatorima

Domaćin i priređivač Dužijance bio je i ove godine **Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo"** i posebni Organizacijski odbor na čelu s **g. Lazom Vojnić Hajdukom** i podpredsjednikom **g. Josipom Anišićem**, a pod pokroviteljstvom općine Subotica.

Po slobodnoj procjeni, na slavlju Dužijance '97. bilo je prisutno oko 15 tisuća žitelja Subotice i okolice.

Svečanost je završila narodnim veseljem, tzv. "bandašicinim kolom" koje je priređeno u dvorištu župe sv. Roka. S radošću moramo konstatirati da je i ove godine prostrano dvorište bilo gotovo tijesno za sve koji su željeli zaigrati kolo momačko, bunjevačko... Ipak, nikom nije bilo tijesno jer ove su večeri svi bili dragi jedni drugima. Nek se znade: "Taki su Bunjevci!"

A.A.

DUŽIJANCA

ĐURĐINSKA DUŽIJANCA

U nedjelju, 03. kolovoza vjernici župe sv. Josipa Radnika na Đurđinu svečanom misom zahvalnicom proslavili su ovogodišnju Dužijancu. Euharistijsko slavlje predvodio je direktor Caritasa Jugoslavije i niški župnik vlč. Antun Pećar. Za ovo slavlje vjernici su se pripremili trodnevnicom koju je također predvodio vlč. Pećar.

Ovogodišnji đurđinski bandaš je Ivan Vukov, a bandašica Silvija Dulić (na slici desno). Mali bandaš je Mario Dulić, mala bandašica Jelena Dulić.

Istoga dana u 19 sati bila je svečana akademija koja je bila posvećena 250. obljetnici smrti lingviste Stipana Vilova i 10. obljetnici smrti pjesnika Ante Jakšića. Poslije akademije u dvorištu župe bilo je bandašičino "kolo".

IZV/

IZLOŽBA XII. SAZIVA KOLONIJE SLAMARKI

U četvrtak 7. kolovoza u 19 sati u predvorju Gradske kuće otvorena je izložba slika nastalih na XII. sazivu Kolonije naive u tehnici slame.

Izložbu je otvorio preč. Andrija Kopilović, a oko 120 prisutnih posjetilaca izložbe pozdravio je g. Branko Horvat, predsjednik Organizacionog odbora Kolonije. IZV/

AKADEMIK PROF. DR. ANTE SEKULIĆ "U SUBOTICI"

U okviru proslave Dužijance '97. književni klub "Miroljub" pri Institutu "Ivan Antunović" organizirao je u petak, 8. kolovoza u Gradskoj biblioteci književnu večer posvećenu našem poznatom pjesniku i znanstveniku dr. Anti Sekuliću.

Na početku priredbe goste je pozdravio predsjedavajući predsjedništva Instituta "Ivan Antunović" preč. Andrija Kopilović. On je istakao da je ova književna večer posvećena dr. Anti Sekuliću povodom njegovog izbora za dopisnog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, 30. siječnja 1997. godine. To je veliko priznanje za cjelokupan njegov znanstveni rad i mi se ovom skromnom svečanošću pridružujemo tom slavlju, predstavljajući njegovu trilogiju o književnosti podunavskih Hrvata.

Te večeri čuli smo sljedeća predavanja:

Bela Gabrić: "Životni put i pjesme Ante Sekulića"; mr. Josip Buljovčić: "Stara i preporodna književnost podunavskih Hrvata"; Milovan Miković: "Književnost podunavskih Hrvata u XX. stoljeću", te Lazar Merковиć: "Na marginama trotomne 'Povijesti književnosti podunavskih Hrvata' dr. Ante Sekulića".

Pjesme Ante Sekulića govorili su Zlata Lacić i Zvonimir Ivanković, a katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić izveo je kompozicije Milana Asića (na stihove Alekse Kokića), Albe Vidakovića, dr. Josipa Andrića, Pere Tumbas Haje i Zdenke Kočonde.

ANTUŠEVA NAGRADA

Na koncu ovog programa, preč. Andrija Kopilović podijelio je tradicionalnu ANTUŠEVU NAGRADU koju anonimni darovatelj daje Institutu "Ivan Antunović" da je preda za doprinos na području nacionalne kulture Hrvata u Bačkoj zaslužnim kulturnim djelatnicima.

Ove godine prvu nagradu su dobili mr. Ervin i Katarina Čeliković. Dvije ravnopravne nagrade dobili su Bunjevačka matica za pomoć u izdavanju časopisa "Klasje naših ravni" i Ivan Dulić iz Tavankuta.

Na kraju je goste pozdravio gospodin Ante Beljo, predsjednik Hrvatske matice iseljenika u Zagrebu, a među gostima je bio i g. Bjondić, predsjednik gradskog vijeća grada Senja.

Bela Gabrić

Ante Beljo, predsjednik Hrvatske matice iseljenika u Beogradu

VELIKO KOLO - VEČE TAMBURAŠA IZBOR PRATILACA BANDAŠA I BANDAŠICE

U petak navečer u 20,30 sati na glavnom gradskom trgu započela je u okviru Dužijance priredba poznata pod nazivom "Veliko kolo". Ova priredba ove godine dobila je dodatne sadržaje - različite tamburaške sastave i nakon dugo godina ponovo je održana izvan prostora "Bunjevačkog kola". Mnogštvo publike na ovoj priredbi znak je da je ovaj potez organizatora bio vrlo dobar. Ova priredba je ove godine još po nečemu bila drugačija. Naime, čak 20 djevojaka i 9 mladića natjecali su se za laskavi naziv "pratilaca" bandaša i bandašice. Žiri u sastavu: Petar Vojnić Purčar - predsjednik i članovi: Josip Bajić, Mira Temunović, Jelena Piuković i Katarina Čović imali su ugodnu ali tešku zadaću između njih izabrati šestoro najljepših. Evo njihovih imena.

Prvi pratioci bandaša i bandašice na Dužijanci '97. bili su Marija Bezetović i Anđelko Skenderović, drugi pratioci su bili Jelena Nimčević i Marin Kopilović a treći Adrijana Baraković i Ivica Kuntić.

S lijeva na desno: Marin Kopilović, Jelena Nimčević, Anđelko Skenderović, Marija Bezetović, Miroslav Kujundžić, Zdenka Ivković, Adrijana Baraković i Ivica Kuntić

ISUS I NJEGOV NAROD

Isus Krist se rodio u izabranom narodu, postao članom izraelskog naroda da po obećanju danom Abrahamu i prorocima sve narode dovede u kuću Očevu.

Na jednom mjestu u Katekizmu Katoličke Crkve (KKC) piše i ovo: "Vjerujemo da je Isus Krist iz Nazareta - Židov rođen od kćeri Izraelove u Betlehemu u vrijeme kralja Heroda Velikog i cara Augusta, po zanimanju tesar, koji je bio raspet na križu za vrijeme cara Tiberija i upravitelja Poncija Pilata - vječni Sin Božji koji je postao čovjekom". (423).

Isus je dakle Židov i Isus je Sin Božji. Oba ova sadržaja idu zajedno, neodvojivo i nepodijeljeno. Tu ovisnost čovjštva i bogočovjštva katekizam neprestano i opetovno naglašava. U našem stoljeću, u kojem su se dogodili strahoviti zločini židovskom narodu, moramo se dubokom vjerom podsjetiti da je tajna *prve Božje ljubavi* bila povjerena upravo židovskom narodu!

Osim toga, kršćanstvo je započelo od izabranog naroda, Izraela. To izabranje je započelo pozivom Abrahama preko kojega će se - po Božjem obećanju - blagoslivljati svi narodi zemlje (KKC 59).

Iz Abrahamovog potomstva Bog je uobličio svoj izabrani narod. Tom narodu je zatim na sinajskoj gori otkrio svoju volju u obliku 10 Zapovijedi i po tim zapovijedima pokazao put k pravom životnom cilju - Bogu - jer je čovjek stvoren zato da živi u zajedništvu s Bogom u kojem nalazi i potpunu vlastitu sreću.

Po prorocima Bog je svoj narod brižljivo vodio u nadi iščekivanja obećanog Spasitelja, u iščekivanju novoga i vječnoga saveza koji će biti namijenjen svim ljudima i biti upisan u srcima. Zato proroci navješćuju korjenito otkupljenje i spasenje. Nositelji ove nade bili su i bit će siromasi Gospodnji i ponizni (usp. Sef 2,3). U Poslanici Hebrejima (1,1) stoga čitamo i ovo:

"Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima našim po prorocima; konačno, u ove dane progovori nam u Sinu."

Krist, Sin Božji, koji je postao čovjekom jest jedina, savršena i konačna Riječ Očeva. U njemu nam je Otac nebeski objavio sve, i neće biti druge Riječi do ove. Zato sv. Ivan od Križa veli: "Stoga, tko bi htio još ispitivati Boga ili iskati od njega objave i viđenja, vrijeđao bi Boga jer ne bi svoj pogled upravio na jedinoga Spasitelja svijeta!" (Usp. na brdo Karmel, 2,22).

"Neopoziv je poziv i milost: Oni su ljubimci poradi otaca. Ta, neopozivi su darovi i poziv Božji" (Rim 11,29).

Ali, zar nije Isus u mnogim stvarima protuslovio židovskim zakonima? Zar nije Novi savez zamijenio Stari?

Na takva i slična pitanja Katekizam pokušava dati jasan i obazriv odgovor (KKC 571-598). Naime, Isus nije došao dokinuti sinajski Zakon, nego ga je ispunio.

Krist je rođen "Zakonu podložan" (Gal 4,4). On je Mojsijev zakon poslušno obdrža-

vao, ljubio je Hram kao pravi Židov, ali i kao kuću svoga Oca (Kat. 583). Isus se pokazivao kao "Rabi" služeći se dokazivanjem u okviru rabinskog tumačenja Zakona. Istodobno, nije se uvijek slagao s učiteljima Zakona, "jer je naučavao kao onaj koji ima vlast, a ne kao njihovi pismoznanci" (Mt 7,29). U njemu je ona ista riječ Božja koja je odjeknula na Sinaju da bi Mojsiju pružila pisani zakon.

Isus Krist Zakona ne ukida nego ga ispunja, ne samo u njegovu slovu nego u prvom redu - u njegovu duhu! On Zakonu daje konačno tumačenje i značenje: "Čuli ste da je rečeno starima (...), a ja vam Kažem"! (Mt 5,33). On tumači "slovo Zakona" i produbljuje mu smisao. Istom božanskom vlašću On ne priznaje "ljudske predaje" farizeja koji bi htjeli poništiti "Božju riječ" (Mk 7,13).

No, ništa toliko nije podiglo protivljenje pismoznanaca kao njegovo pravo da može opraštati grijeh! To opraštanje grijeha, to božansko djelo u pravom smislu riječi - bilo je za njih najveći kamen spoticanja (Mk 14,57): "Ta, tko može opraštati grijeh, osim jedino Bog!?" (Mk 2,7). Zaključak je jasan: Ili Isus huli na Boga kad sebe, on čovjek, izjednačuje s Bogom, ili on govori istinu, jer kao Sin Božji zaista ima moć opraštati grijeh! To je bio i ključni razlog odbacivanja Isusa i uzrok njegove smrti.

Ipak, mora se reći da Isus nije nipošto odbačen od svih svojih sunarodnjaka, židovskog naroda (Kat 595), pa čak ni od svih narodnih glavara: "Mnogi od glavara povjerovali su u njega" - piše apostol Ivan kao očevidac. Među one koji povjerovali su spadaju svakako i farizej Nikodem koji je često obnoć posjećivao Isusa, kao i Josip iz Arimateje koji je iznajmio svoju grobnicu prigodom Isusova pokopa.

Isto tako, Djela apostolska svjedoče da je o blagdanu Pedesetnice "mnoštvo svećenika prigrlilo vjeru" (Dj 6,7) i da su neki iz farizejske sljedbe prihvatili vjeru u Isusa Krista (Dj 15,5), tako da je apostol Jakov mogao reći sv. Pavlu: "Tolike su tisuće Židova povjerovali i svi su revnitelji Zakona!" (Dj 21,20).

Iako je jedan dio židovskih religioznih prvaka optužio Isusa zbog hule te ga u svom sudskom procesu - punom grubih nepravilnosti - osudio i predao rimskim vlastima da se razapne, ne može se odgovornost Isusova pogubljenja prebaciti na sav židovski narod.

Katekizam Katoličke Crkve jasno izjavljuje da svi Židovi kolektivno nisu krivi za Kristovu smrt (597). Drugi vatikanski koncil također to potvrđuje: Ono što se tada u Jeruzalemu dogodilo pripada u konačnicu "otajstvu nauma Božjeg". U pozadini smrti Kristove nisu krivi samo njegovi protivnici, nego grijeh svih ljudi. Svi smo Krista propeli svojim grijesima! (usp. Nostrae aetate, 4).

**"I NISU GA RASPELI ZLI DUSI;
RASPEO SI GA TI I JOŠ GA RAZAPINJEŠ
UŽIVAJUĆI U POROCIMA I GRIJESIMA!"**

(Sv. Franjo Asiški, Admonitio 5,3).

Antun Miloš, Žednik

TOLERANCIJA I SUŽIVOT

/Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 17/

U točki 35 Papa sam ističe da otvara žalosno poglavlje na koje se sinovi Crkve ne mogu ne vratiti duhom otvorenog kajanja, osobito za neka stoljeća. Radi se o kajanju zbog netolerancije pa čak i nasilja u služenju Istine. Istina je vrhovna norma prema kojoj se čovjek ne može odnositi nezainteresirano. Međutim, čovjek je uvijek dijete svoga vremena te je uvjetovan mnogim činjenicama u kojima nije uvijek i isključivo odgovoran jer se nije mogao izdići iznad mentaliteta. Stoga se može dogoditi da mu stav bude kriv a on sam da ne bude odgovoran. To se u teologiji redovito naziva **odlukom u dobroj vjeri**. Međutim, kada se radi o vjerskim istinama, sigurno je da Bog poniznom tražitelju otvara vrata milosti da se može izdići iznad uvjetovanosti i ostati čist pred Istinom. Sveci se od heretika i razlikuju po tome što je svetački stav prema Istini redovito stav milosne poniznosti a heretik je nema. U tom slučaju se stvara netolerancija i raspaljuje se strastvena klima. U takvom netolerantnom i strastvenom ozračju, a pogotovu kad se radi o istinama koje nisu čisto vjerske naravi, došlo je do odluka kojih se Crkva u ime svojih članova danas mora **javno ispričati i učiniti čin pokajanja**. Toj klimi su se uspješni oteti samo veliki duhovi, uistinu slobodni i puni Boga. Crkva je na njih ponosna i može pokazati u svakom vremenu da je imala tako vrsnih sinova, ali ostaje toj istoj Crkvi dužnost dubokog žaljenja zbog slabosti tolikih svojih sinova, koji su joj nagrdili lice, onemogućujući joj da potpuno odražava sliku svoga Gospodina, nenadmašivog svjedoka strpljive ljubavi i ponizne blagosti. Stoga kršćanin današnjeg vremena pred događajima prošlosti ne mora gurati glavu u pijesak već treba biti ponizan u priznavanju krivih ponašanja, ali i dovoljno ponosan na tolike svijetle likove koji su tim više zasjali na tamnom nebu nasilja i netolerancije.

Papa se iskreno nada da će ovakvo raspoloženje među članovima Crkve uroditi i pravim plodovima a to je: ponizno služenje Istini po primjeru Gospodina koji je strpljiv i blag. To je preduvjet da se stvori tolerancija a ukloni svako nasilje jer Koncil kaže: **"ISTINA SE NE NAMEĆE DRUKČIJE NEGO SNAGOM SAME ISTINE, KOJA U ISTI ČAS I BLAGO I SNAŽNO ULAZI U DUH"**. Ova koncilaska izjava, koja je smještena u dokumentu o vjerskoj slobodi, najbolje odgaja ispravnu savjest poniznog traženja Istine, njenog poštivanja i življenja, a ljubav koju ta Istina u biti navješćuje, čini nas strpljivim i blagim prema onima koji idu drugim putem ili još nisu došli do punine Istine. Stoga treba isključiti svako nasilje u suživotu s ljudima koji drugačije misle. Vjerniku ostaje dakle put strpljive izgradnje, poštovanja i življenja pune Istine bez stupanja u kompromis ali svjesno da ljubav pokriva sve nespornosti i otvara vrata suživota. Tako ovo pokajničko poglavlje postaje za vjernika normativno u rastu vjere i života za drugi i bolji svijet nadolazećeg tisućljeća (točka 35).

(Nastavlja se)

M. V.

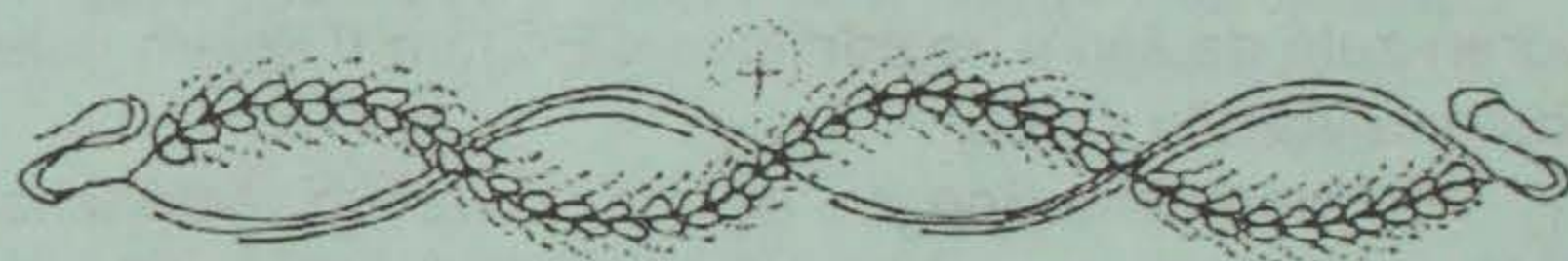
KATOličKA CRKVA
U PRIPRAVI
ZA VELIKI JUBILEJ

Na putu prema milosnoj 2.000. godini:
 Marijo,
 ponovno rodi Isusa u mojoj duši.
 Daj, da ga nosim u naš svijet!

Rakiti moje srce, Gospodine, svojom prisutnošću,
 i učini ga svojim stanom!
 Ti si gost, koga očekujem,
 prijatelj, koji će ostati sa mnom.
 Tebi, kome dolikuje palača,
 mogu ponuditi samo bijednu kolibu.
 Okitit ću svoju kuću čežnjom za tobom.
 Onda će nebeski sjaj osvijetliti moj stan.
 Moja kuća - katedrala.
 Moje srce - Svetohranište.
 Rakiti moje srce, Gospodine, svojom prisutnošću,
 i učini ga svojim stanom!

Papa Ivan XXIII.

OSNOVANO VIJEĆE "PARLAMENTARACA ZA VELIKI JUBILEJ"

Rim, 17. 7. 1997. (IKA) - Vijeće "Parlamentarci za Veliki jubilej", kojeg sačinjava oko 120 zastupnika u talijanskom parlamentu i članova senata različitih političkih usmjerenja, osnovano je ovih dana u Rimu. Cilj je tog Vijeća, koje je u srijedu, 16. svibnja, predstavljeno u Rimu, "priređivanje političko-kulturnih programa i zakonskih pothvata nadahnutih Velikim jubilejom 2.000" te promicanje ustanovljenja sličnih udruga parlamentaraca u ostalim zemljama svijeta. To vijeće predlaže pokretanje televizijsko-dokumentarnog istraživanja o "povijesti religija" te filmski vodič kroz Rim u kojem će biti predstavljena umjetnička i kulturna baština grada. Vijeće je također predložilo otvaranje "multimedijskog muzeja" kao i prikupljanje filmova o Rimu i kršćanstvu te njihovo okupljanje u svojevrсну kinematografsku "banku podataka". God. 1999. bit će organizirane pripreme konferencije za Veliki jubilej koje će biti održane u sedam zemalja svijeta, nakon kojih će, neposredno prije početka jubilarne godine, uslijediti veliko zasjedanje u Rimu.

Uredili: sjemeništarcu Zlatko Gečević i Ivica Ivanković Radak

NA RASPUSTU

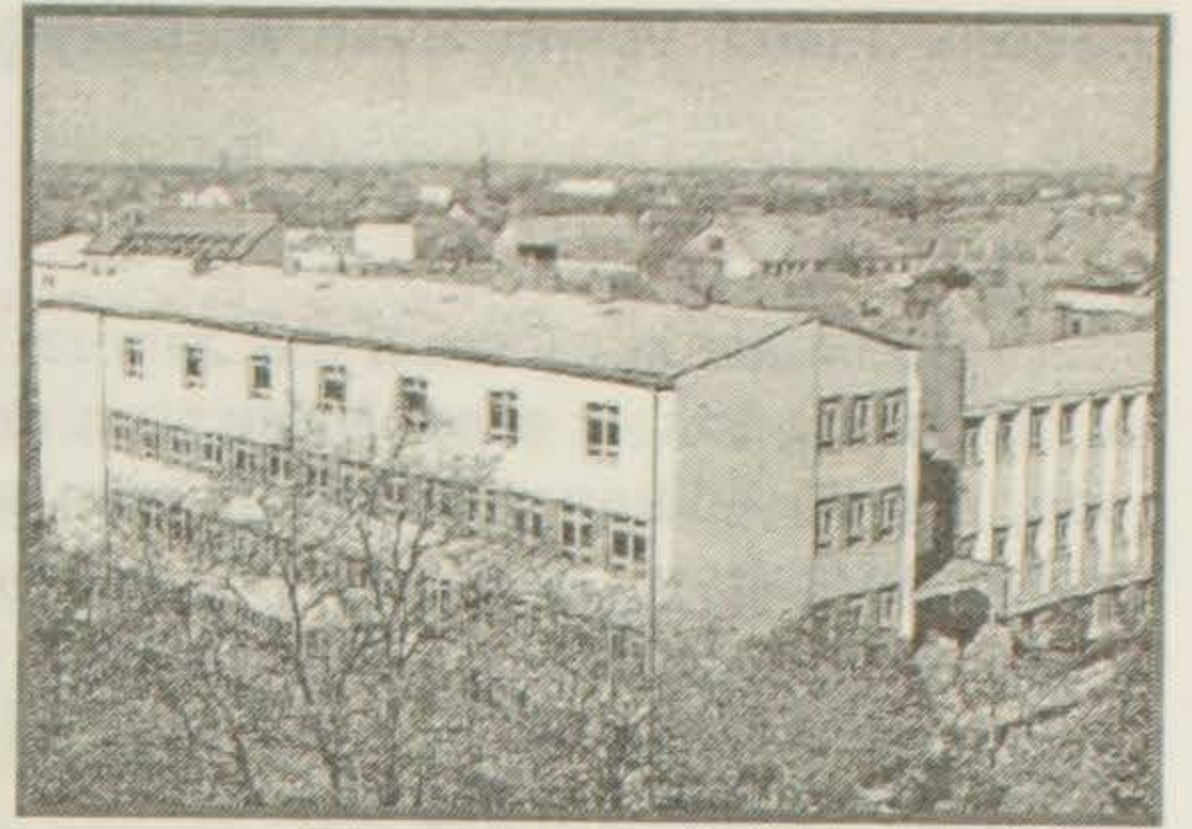
Sveta misa zahvalnica, tj. TE DEUM je cilj koji iščekuje svaki sjemeništarcu u toku školske godine jer ona obilježava njen kraj. Taj čin zahvalnosti Bogu je jedan od najljepših trenutaka u sjemeništu zato što konačno odlazimo svojim kućama na duže vrijeme.

Tako je bilo i ove godine. Nakon što smo Bogu izrekli hvalu, razišli smo se svojim kućama. Preko ljeta se odmaramo, ali i pomažemo svojim roditeljima i župnicima. Duhovni život se ne smije zapustiti jer bi se tada naša vjera i zvanje polako gasili. Svaki od nas po mo-

gućnosti sudjeluje u svetim misama ministrirajući. Sudjelujemo i na raznim crkvenim svečanostima i kulturnim manifestacijama. Posjećujemo i prijatelje i rođake, a sastajemo se i sa svojim sjemenišnim kolegama.

Približava se i početak školske godine. Uvijek živimo u nadi da će ona biti uspješnija i u duhovnom i na intelektualnom polju. Nadam se da će nam se ove godine pridružiti više novih kolega jer, jedna mudra izreka tako kaže, lijepo je kad su braća zajedno.

Goran Jovičić

Poziv je dar Božji i znak njegove ljubavi prema čovjeku. Misterij poziva se događa i ostvaruje u tajnosti srca gdje se svatko na osoban način susreće s Bogom od kojega sve dolazi: "Bog je tako ljubio svijet da je dao svog jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne umre nego da ima život vječni."

Ova Božja ljubav zahtijeva odgovor. Sam Isus je dao odgovor: "Evo dolazim, Oče, vršiti volju tvoju." Crkva, mistično tijelo Kristovo, nastavlja odgovarati na Božju ponudu ljubavi svojim "Evo me" u okviru vlastita poziva i poslanja. Isus nam je povjerio svoju misiju: biti poput njega objava, očitovanje i navještaj Božje ljubavi.

ISUSU KRALJU

**Zlatna se kosa tvoja
sa sunčanom zrakom spaja
plavetnilom beskrajnim plovi,
u momu srcu zbori.**

**Odveži lađu s kraja,
uputi se novoj zori,
veslima zaveslaj hrabro
pučinom plavom zaplovi.**

**Tamo gdje sunce se rađa
i gorski vrhunci bijeli
čudesni svjetovi snova
ostvarit će se moji.**

**Suprotni vjetar kad dođe
i oluja crna se sruši
zastati nemoj tada
već hrabro veslo pridrži.**

**Na kraju pučine plave
stat ću pred tvoja vrata
noseći simbol vjernosti
u susret večernjeg sata.**

**Svjetlosti rastrgni tamu
širok mi otvori vrata
u susret dolazim Kralju
kamu sam vjernost dala.**

S. Silvana Milan

Dragi prijatelju, biti ljubljen je početak i svršetak ispunjena života Duha. Ovo kažem zato što čim dosegnem tračak ove istine odmah idem tražiti puninu te istine, i nemamo mira dok je ne nađemo. Od časa kada spoznamo istinu da smo ljubljeni, moramo prihvatiti poziv da postanemo ono što jesmo. Postati ljubljen: to je duhovni put koji moramo prijeći.

*"Gospodine Isuse, hvala ti što me ljubiš.
Pomozi mi da te bolje upoznam kao prijatelja
koji me je toliko ljubio da je za mene umro.
Vjerujem da sam dragocjen u tvojim očima.
Želim ti biti još bolji prijatelj.
Želim se prepustiti tebi da me vodiš,
kao slijepca
koji se pouzda u brata
i dopušta da ga vodi
do srca Očeva.
Pomozi mi da vjerujem bez zadržke
u tvoju ljubav prema meni i da se predam
bez straha
volji Očeve ljubavi.
Hvala, Isuse,
što mogu na tebe računati."*

BOGOSLOVI NA OTOKU SVETOG JURJA

Prva dva tjedna mjeseca srpnja ostat će našim subotičkim bogoslovima sigurno u najljepšem sjećanju. Naime, tih su četrnaest dana oni proveli na moru - na otoku Svetog Jurja, kraj Perasta u Boki kotorskoj.

Ljetovanje na moru organizirao je sam biskup, u želji da se bogoslovi koji studiraju na različitim bogoslovijama, pa čak i u različitim državama, što bolje međusobno upoznaju, a ujedno i odmire od svega onoga što sa sobom nosi studentski život.

Otok Sveti Juraj pokazao se kao stvoren za tu svrhu. Naime, tišina i mir koji ga krasi bili su ugodni kako za tijelo, tako i za dušu.

Biskup je ne samo organizirao odlazak na more, nego je tamo i sam bio nazočan. I zaista je bilo lijepo vidjeti ga kako s ovim ili onim bogoslovom srdačno razgovara interesirajući se za njegove probleme i želje. Pristupao je svima s očinskom ljubavlju i bez pretjerivanja se može reći da takvog biskupa kao što je naš treba samo poželjeti.

Nakon dva tjedna bogoslovi su se razišli svojim kućama da tamo provedu ostatak ljetnih ferija. Bili su radosni što im se pružila prilika da se međusobno zbliže i upoznaju ali i odmorni i spremni za dugu akademsku godinu koja im predstoji. Naravno, svi se slažu u jednom: i iduće godine će rado poći na more, jer to što su doživjeli na našem biskupijskom odmaralištu, na Svetom Jurju, ne zaboravlja se lako.

bogoslov

Radost zajedništva - Družba kćeri milosrđa

Uređuju: Jasna, Vesna, Svetlana, Željka, Zdenka, Dijana

Bog mladi!

Odmarate se? Jeste li nas zaboravili? Mi smo ipak tu - za Vas i zbog Vas. U ovom broju Vam donosimo malo razonode, a s Gospodinom. Čut ćete kako se može odmarati u Taizé-u, u Somboru. To su najljepši odmori. Zato se ovih dana nemojmo odmarati OD Gospodina jer je On rekao: "Dodite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti". Kod njega će nam biti najbolje.

Još Vam je ostalo malo vremena za slanje Vaših prijedloga za zaštitni znak stranice i Tribine mladih. Znak bi trebao predstavljati neku karakteristiku mladih uopće (napr. mladost, snagu, volju, nadu, radost i sl.) i, naravno, neku značajku mladih kršćana (čistoća, vjernost, ljubav...). Smislite nešto, odlučite se pa nam pošaljite do 31. kolovoza (augusta) ove godine.

Pozdravlja Vas

Jasna

MISA MLADIH ZA MIR

će se održati 05. rujna (septembra)
u crkvi sv. Roka u 20 sati.

DUHOVNE OBNOVE ZA MLADE U SOMBORU

Već dugi niz godina u prvoj polovici mjeseca srpnja održavaju se duhovne obnove za mlade naše biskupije. Prvih nekoliko godina duhovne obnove su održavane u našem sjemeništu "Paulinum" u Subotici, a kasnije je nastavljeno u župnom uredu u Baču. Posljednje tri godine duhovne obnove za mlade održane su u župnom uredu Sv. Križa u Somboru.

Mladi su bili podijeljeni u tri različite skupine. U prvoj su bili ovogodišnji krizmanici koje posljednjih godina vodi preč. Stjepan Beretić, katedralni župnik iz Subotice. Ove godine on je vodio i djevojke jer je preč. Andrija Kopilović bio spriječen zbog neplaniranih radova na krovu crkve. Duhovnu obnovu za mladiće je predvodio mons. Marko Forgić, župnik iz Sonte.

Kao što je poznato iz najave koja je bila objavljena u našem "Zvoniku", tema je bila: "Učitelju, gdje stanuješ? Dodite i vidjet ćete". O toj temi smo razgovarali međusobno i s voditeljem. Svaki put smo u razgovoru doticali temu radoznalosti. Kroz predavanja i razgovore doznali smo mnoge nove podatke. Otkrili smo koliko smo bogati jer imamo Isusa za svoga prijatelja. Posebnu ljepotu našim duhovnim obnovama davalo je euharistijsko slavlje. Skupina djevojaka sudjelovala je i na proslavi Gospe od brda Karmela u karmelićanskoj crkvi u Somboru.

Družili smo se i upoznali neke nove osobe, stekli nove prijatelje, produbili naša stara prijateljstva.

U sve tri skupine bilo je pedesetak mladih. Najveći broj mladih bio je iz Sombora i iz katedralne župe sv. Terezije iz Subotice.

Somborci su se i ovaj put pokazali kao izvanredni domaćini. Zahvaljujemo se svima koji su nam omogućili da provedemo tri nezaboravna dana u kojima smo se približili Bogu i jedni drugima.

Monika Vekonj

HOROSKOP

DJEVICA

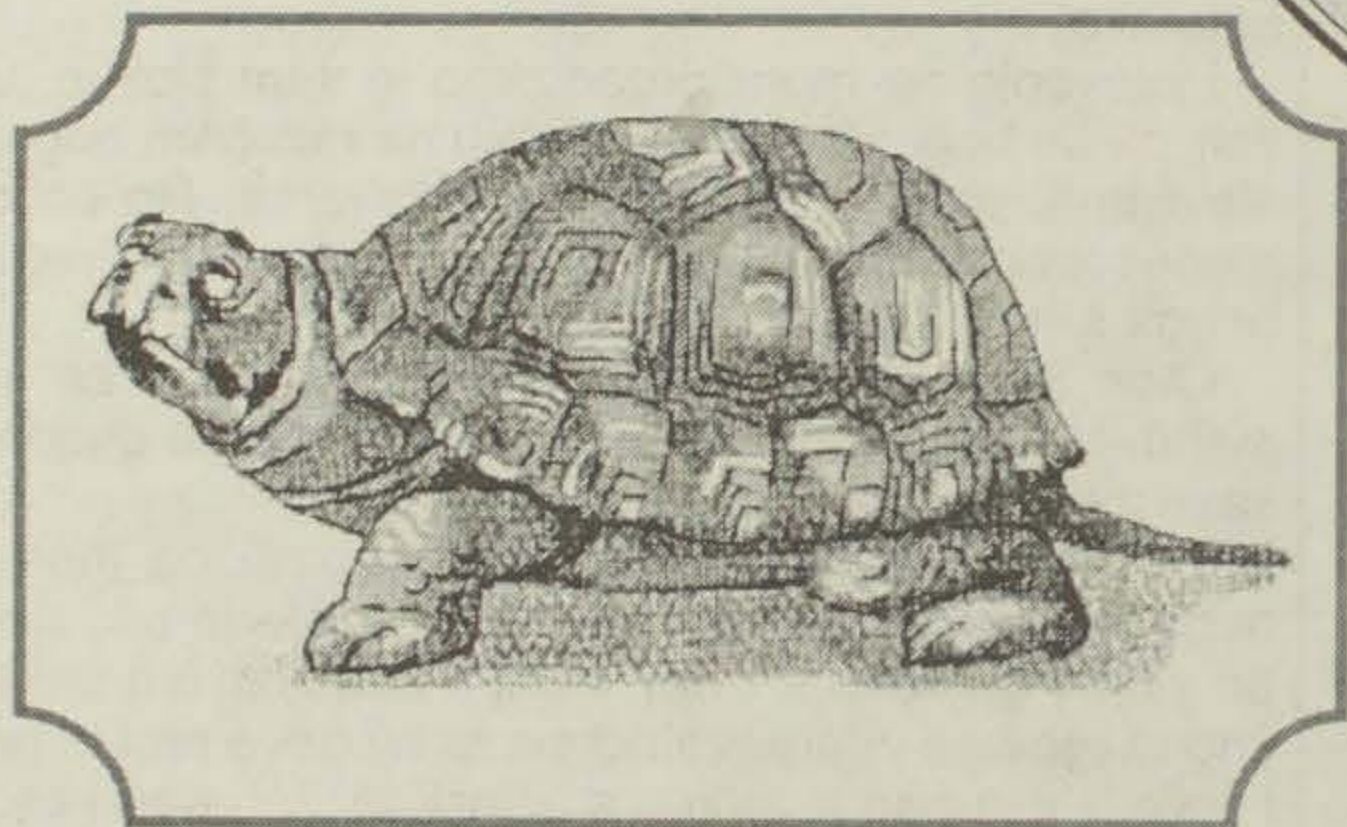
(23. kolovoza - 22 rujna):

Samo je jedna djevica - Blažena Djevica Marija! Djevica nevina, Zvijezda jutarnja, Kraljica djevica, Zvijezda nad zvijezdama! Ako ti ova zvijezda bude uzor, onda će biti uspješna i sretna tvoja i predbračna i bračna i izvanbračna ljubav.

MOLITVA IZ KORABLJE

Carmen Bernos de Gasztold

Ova pjesnikinja je napisala molitve koje bi molile razne životinje iz Noine lađe. Naš izbor je:

MOLITVA KORNJAČE

Malo strpljenja,
Bože,
stižem!
Trebao uzeti narav kakva ona jest!
Nisam je ja stvorila!
Ne kanim kritizirati
ovu kuću na mojim leđima;
ima ona i dobrih strana!
Ali, priznaj, Gospodine,
da se teško nosi!
Na kraju,
poželimo da dvostruka ograda
od ovog oklopa i moga srca
Tebi ne bude posve zatvorena!
Amen.

TEHNIČKA NEMOGUĆNOST

- Zašto su ribe nijeme? - upita učitelj maloga Morica Rosenberga na ispitu.

- Pitanje i pol - odgovori mali Morice - probajte Vi, gospodine učitelju, govoriti pod vodom!

PISMO

- Pomisli, dragi prijatelju, danas sam dobio poštom anonimni list u kojem stoji da sam ja - magarac, moja žena - guska, a moj sin - jopac!

- Hm, hm, to je pisao netko tko vas dobro poznaje!

MLADI, CRKVA VAS ŽELI SLUŠATI

Pozdravljajući okupljene hodočasnike koji su došli u nedjelju 27. srpnja na molitvu Anđeo Gospodnji u papinski ljetnikovac Castel Gandolfo, papa Ivan Pavao II. je posebno pozdravio na francuskom jeziku mlade u Francuskoj i njihove obitelji želeći ih ohrabriti da se duhovno pripreve za Svjetski dan mladih koji će se održati u Parizu od 18. do 24. kolovoza.

Siguran sam da će to biti za svakoga od vas snažno vrijeme molitve, bratske razmjene i istinskog doživljaja Crkve, kazao je Sveti otac rekavši da mladi imaju mnogo toga reći Crkvi ali isto tako postaviti mnoga pitanja. Crkva vas želi slušati. Ona vam želi otkriti Onoga koji je put, istina i život. Želi vam pomoći da se ostvare vaša očekivanja i vaše težnje, da svladate teškoće na koje biste mogli naići, da razvijete darove koji su u vama i da vam život bude lijep.

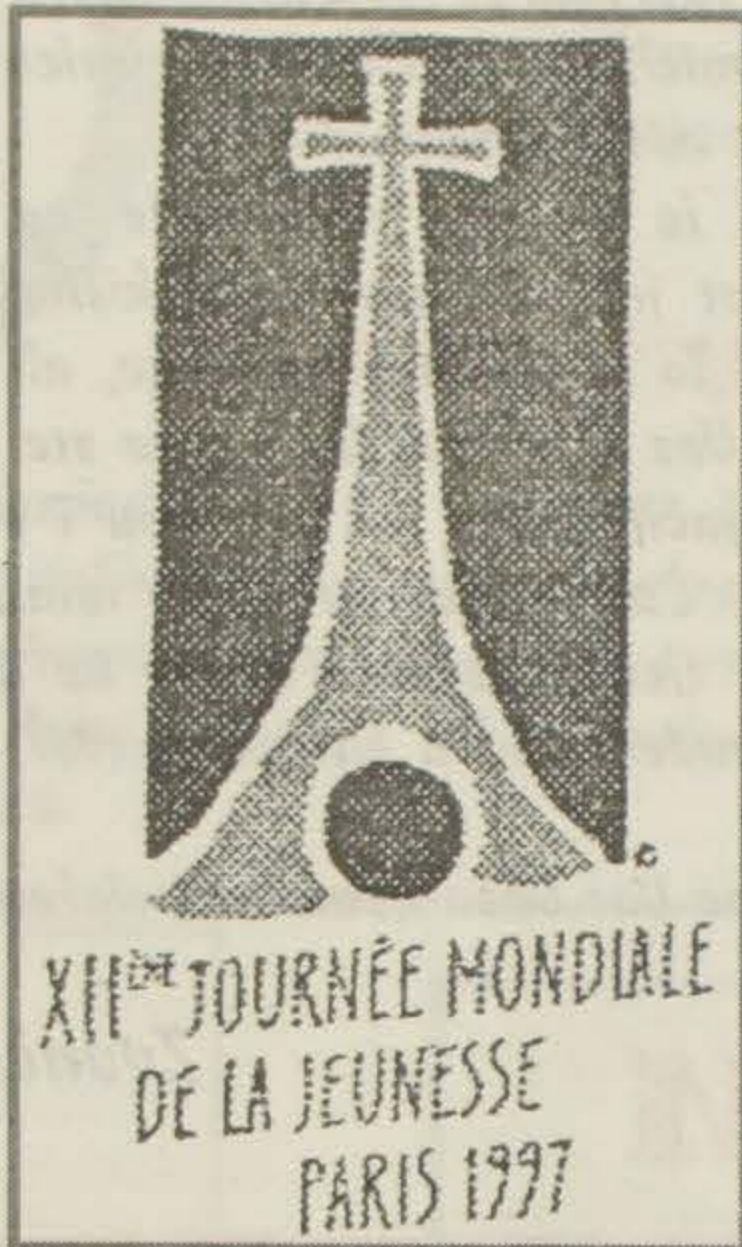
Pitajući Krista: Učitelju, gdje stanuješ? - moći ćete ga u Crkvi naći, njega Gospodina koji daje smisao

vašem životu, koji dolazi sklopiti savez s vama, istaknuo je Papa podsjetivši na geslo susreta. Živeći u Crkvi, otkrit ćete da niste sami na putu, da zajednički živimo od ljubavi Kristove i da smo solidarni, istaknuo je Sveti otac rekavši da će po francuskim biskupijama gdje će biti primljeni, i kada budu zajedno u Parizu, Krist biti nazočan među njima.

Isto tako, ti dani uzajamnosti omogućit će vam susresti se s mladima iz drugih zemalja i drugih kontinenata, kazao je Sveti otac pozvavši mlade da bratski prihvate jedni druge, pokazujući tako svijetu bogate ljudske i duhovne vrednote kojih ste vi nosioci.

Zahvaljujući svim katolicima u Francuskoj i svim kršćanskim zajednicama što će primiti mlade u tijeku mjeseca kolovoza, Sveti je otac pozvao odrasle da prate mlade na putu koji će od njih tražiti da im prenesu Evanđelje i da budu svjedoci Gospodinovi.

/preuzeto iz Glasa Koncila/

TAIZÉ - DRUGAČIJI

U današnje vrijeme netko ide u školu, drugi studiraju, treći rade... I svi oni to rade da bi na kraju zbog nečega bili zadovoljni.

Ja radim cijele godine da bih na kraju putovao u mjesto gdje sam iskreno sretan. Mjesto se zove Taizé.

Približavajući se Taizé-skome brežuljku nestaju svi moji problemi koje sam ponio sa sobom. Prošle je godine bilo lijepo, ali ove godine je taj boravak bio bolji, dublji, drugačiji. Kada sam prošle godine odlazio kući bio sam sretan, a ove godine bio sam tužan jer napuštam mjesto koje me čini potpunim, sretnim.

Stigavši kući osjetio sam da mi nešto fali. Kao da je dio moga tijela otkinut. Fali mi, nedostaje mi Taizé.

Miroslav Zelić, župa sv. Roka, Subotica

Ispred kapelice za molitvu

I ovako se može ručati

Taizé '97 - OSOBNA KARTA

Taizé je malo burgundsko selo (100 žitelja) šćućureno na svom brežuljku nekoliko kilometara sjeverno od Cluny-a u Francuskoj. Zajednica trenutno broji blizu 100 braće. Oni su položili životne zavjete nasljeđujući Krista na životu zajedništva i celibatu, u velikoj jednostavnosti.

Dolazak u Taizé, znači biti pozvan hodočastiti na žive izvore evanđelja, kroz molitvu, tišinu i traženje.

Svako tjedna kroz godinu, mladi sudjeluju na susretima koji u Taizé dovode iz tjedna u tjedan sudionike iz čitave Europe, kao i sa drugih kontinenata

Molitve u Taizé-u su tri puta dnevno i to u 8,15, 12,20 i navečer u 20,30 sati. Petkom je klanjanje kod križa, a nedjeljom je sveta misa u 10 sati koju predvodi veliki broj svećenika.

Prva grupa od 120 vojvodana boravila je u Taizé-u od 26. 07. do 03. 08. 1997. U ovom periodu bilo je prisutno 4800 mladih.

Uređuje: Katarina Čeliković

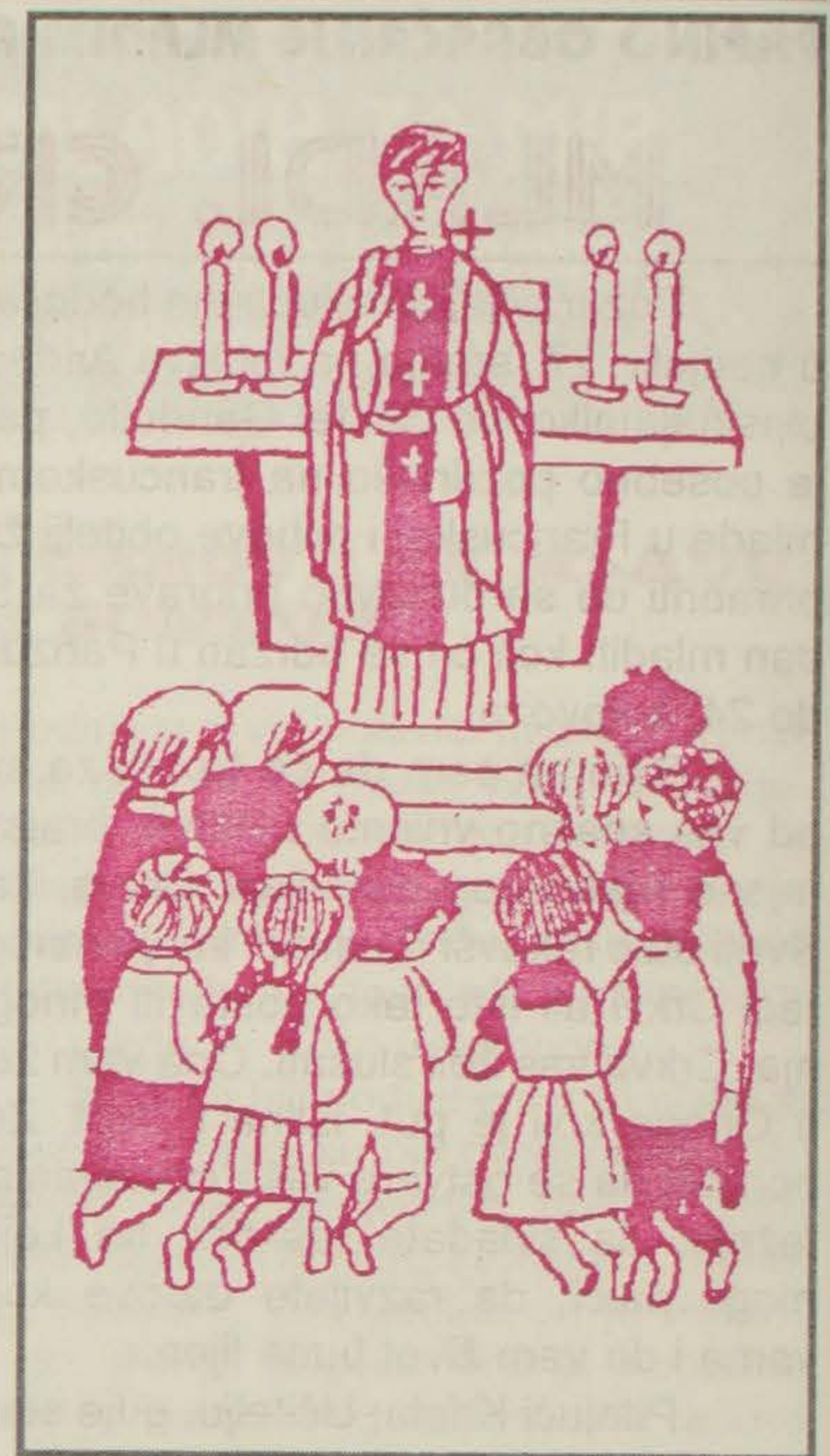
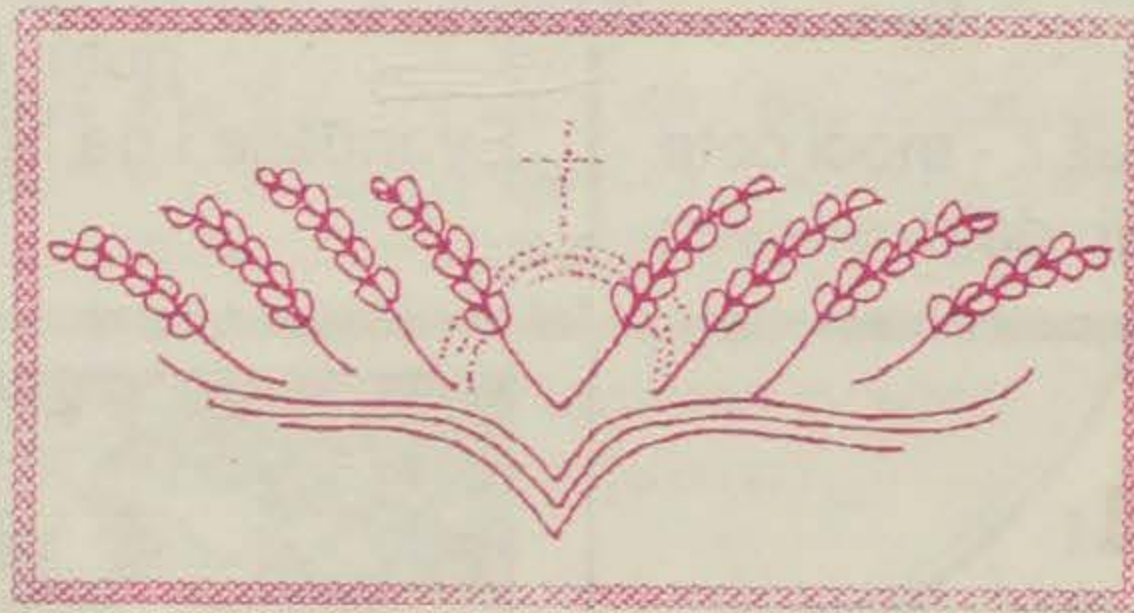
JOŠ SE ODMARAMO!

Zvončići i Zvončice! Kako je ljeto u toku, i ove Vaše stranice će biti pune raznih igara. Uzmite ZVONIK u ruke što češće i prelistavajte ga. Bilo bi dobro da Vam uvijek bude pri ruci i da se možete podsjetiti što ste čuli na misi, da riješite neku igricu ili da pročitate nešto korisno.

Važno je da ne zaboravite na svoju duhovnost jer nije sve u slatkišima, igri, zabavi... To je također potrebno, ali Vi ste Isusovi, Vas je on pozvao i zato ste samim tim drugačiji. Idite na sv. misu i običnim danima. Čujem da su neki ministranti napravili ljetni raspored da se ne desi da župnik bude sam na oltaru. Bravo! Budite aktivni!

Misli na Vas Vaša ljetno raspoložena

Zvončica

ZVONČIĆI NA MISI

20. nedjelja kroz godinu - 17. 08.
Iv 6,51-58

Isus je kruh koji je s neba sišao. Tko u njega vjeruje, živjet će u vijeku. Zvončići, prvopričesnici i oni stariji, blagujte tijelo Kristovo jer ćete preko njega ostvariti vječni život.

21. nedjelja kroz godinu - 24. 08.
Iv, 6,60-69

Vjera je dar. Oni koji ne vjeruju, odlaze od Isusa, a mi mu poput Šimuna Petra kažemo: "Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!"

22. nedjelja kroz godinu - 31. 08.
Mk 7,8a.14-15.21-23

Danas treba pažljivo slušati Isusa. Isus nas uči: ne može nas nikakva hrana "uprljati" jer svi grijesi izlaze iz čovječjeg srca. Zato pazimo da nam je srce čisto. "Sva zla iznutra izlaze i onečišćuju čovjeka" - govori Gospodin.

23. nedjelja kroz godinu - 07. 09.
Mk 7,31-37

Gluhima daje čuti, nijemima govoriti! Da li vam je ovo poznato: "Effatha!" - "Otvori se!" To čujemo na krštenjima, a ovim je riječima Isus otvorio uši gluhom mucavcu i izliječio mu govornu manu. Bog čini čuda da bismo ga mogli više slaviti!

Jeste li znali?

TAMJAN

Deblo tamjana, drveta koje raste u Južnoj Arabiji te u Indiji, ima vrlo tanku koru. Kad se ona zarezne, iz drveta curi blijedozelena smola - tamjan. I sasušen daje "tihi" miris, a kad ga se stavi na žeravicu, onda je to pravo "carstvo mirisa"! Zbog toga je tamjan, tj. njegova smola, od davnina bio upotrebljavan u raznim žrtvenim prinosima, jer njegov božanski miris bio je namijenjen samo najvećima, onima koji zaslužuju posebnu počast. Tako je i Božji sin, Isus, odmah među prvim rođendanskim darovima od sveta tri kralja dobio taj dragocjeni miris. Zbog mirisa koji zanosi i diže noseve uvis, tamjan je postao i simbol molitve koja uzlazi k Bogu. /MAK/

**Otac moj daje vam
kruh s neba,
kruh istinski.**

Iv 6,32

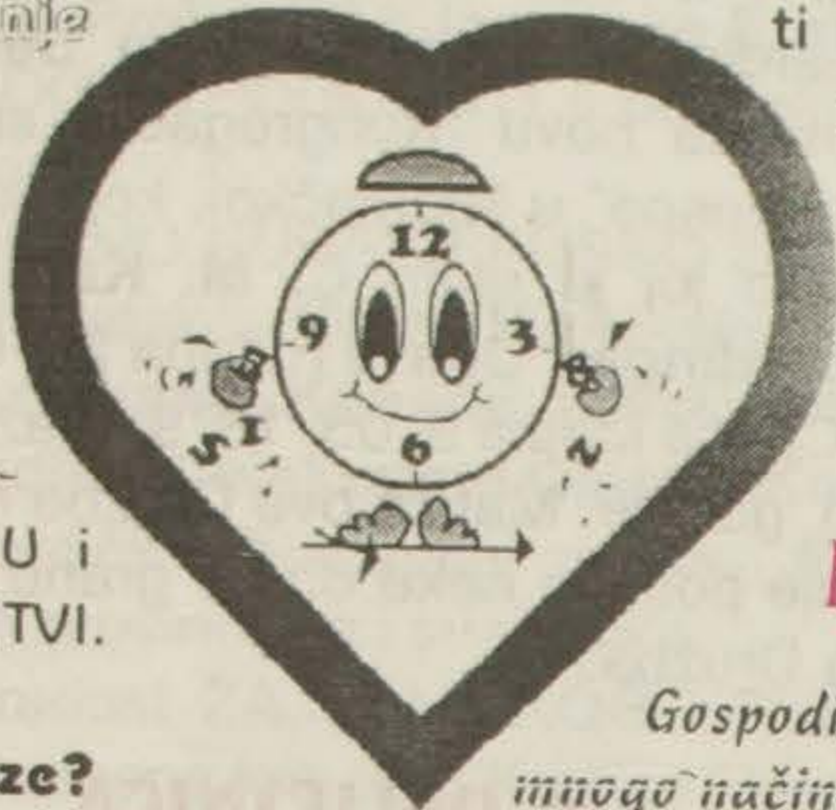
SAT TI POMAŽE PLANIRATI VRIJEME

Kako možemo iskoristiti vrijeme koje imamo?

Koristimo ga za igru, jelo, odlazak u školu, obavljanje raznih poslova...

I BOG želi s nama provesti neko vrijeme.

Sat će ti pomoći da isplaniraš kada ćeš provesti vrijeme s Bogom čitajući njegovu riječ - BIBLIJU i razgovarajući s njim u MOLITVI.

Zašto se lakše igrati i pustiti da mama spremi sobu, opere suđe? Zašto je lakše gledati omiljenu TV seriju a ostaviti da tata hrani papagaja, ribicu, opere akvarij i izvodi psa u šetnju? Jesi li razmišljao zašto te roditelji moraju tjerati da učiš?

MOJA MOLITVA:

Gospodine Bože, hvala ti što ima mnogo načina na koje mogu provesti svoje vrijeme. Pomozi mi da svoje vrijeme provodim korisno. Pomozi mi da s Tobom budem svaki dan. Amen.

Izvršavam li svoje obaveze?

Voliš li učiti? Spremati sobu? Prati suđe? Čuvati mlađu sestru ili brata? Brinuti se o kućnim ljubimcima?

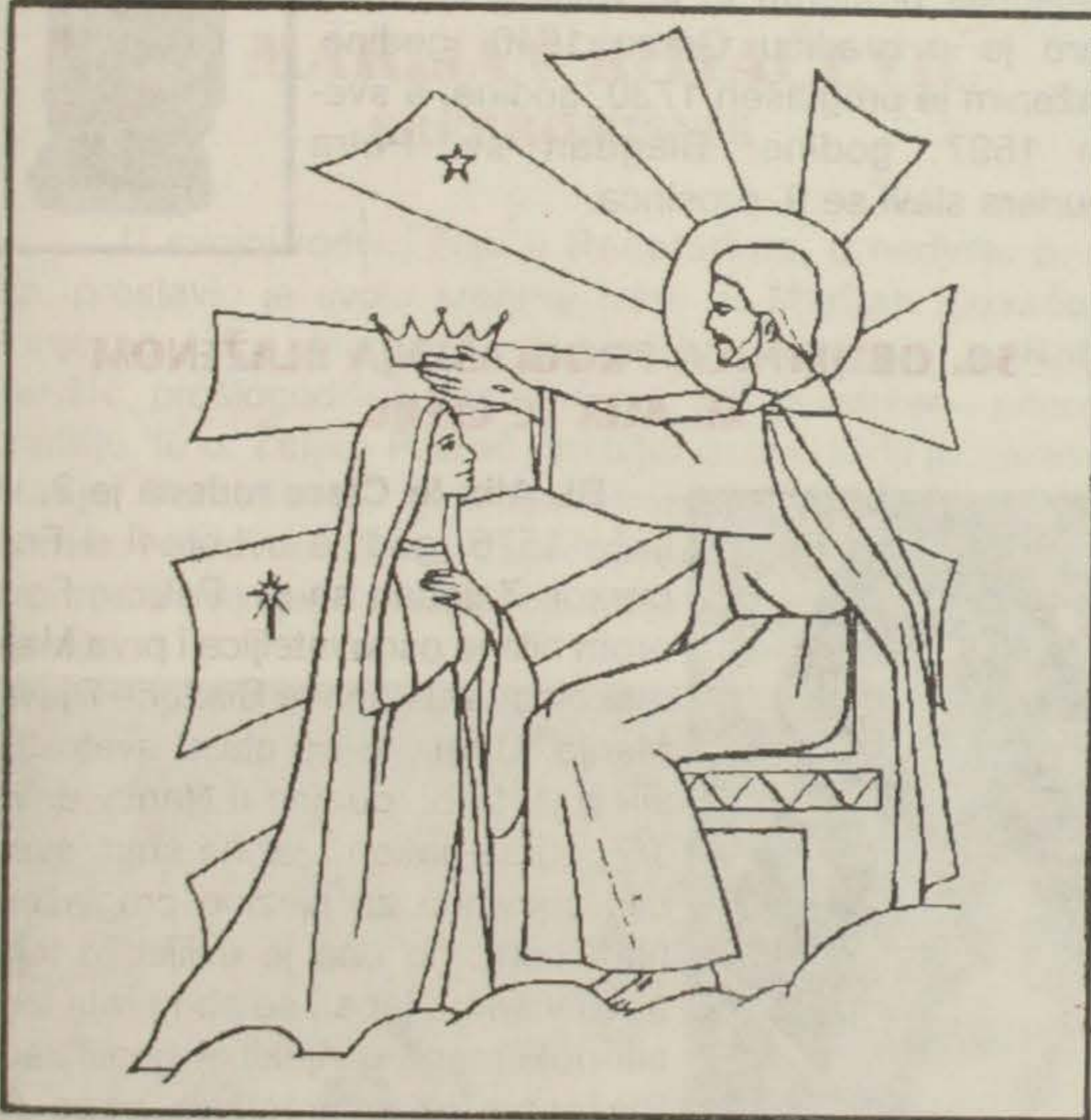
NOVA NAGRADNA IGRA!

Kao što ste mogli pročitati u prošlom broju, preko ljeta skupljamo kupone za novu nagradnu igru. Nagradne kupone je potrebno skupiti, sastaviti "ZNAK" koji smo već objavili i poslati ga na adresu Uredništva.

Neki su već pogodili o kojem je znaku riječ, ali još malo strpljenja. Znak se sastoji od TRI DIJELA i tek njegovim sastavljanjem dobijate cjelinu. Na svakom dijelu treba popuniti tražene podatke. U idućem broju objavljujemo treći kupon.

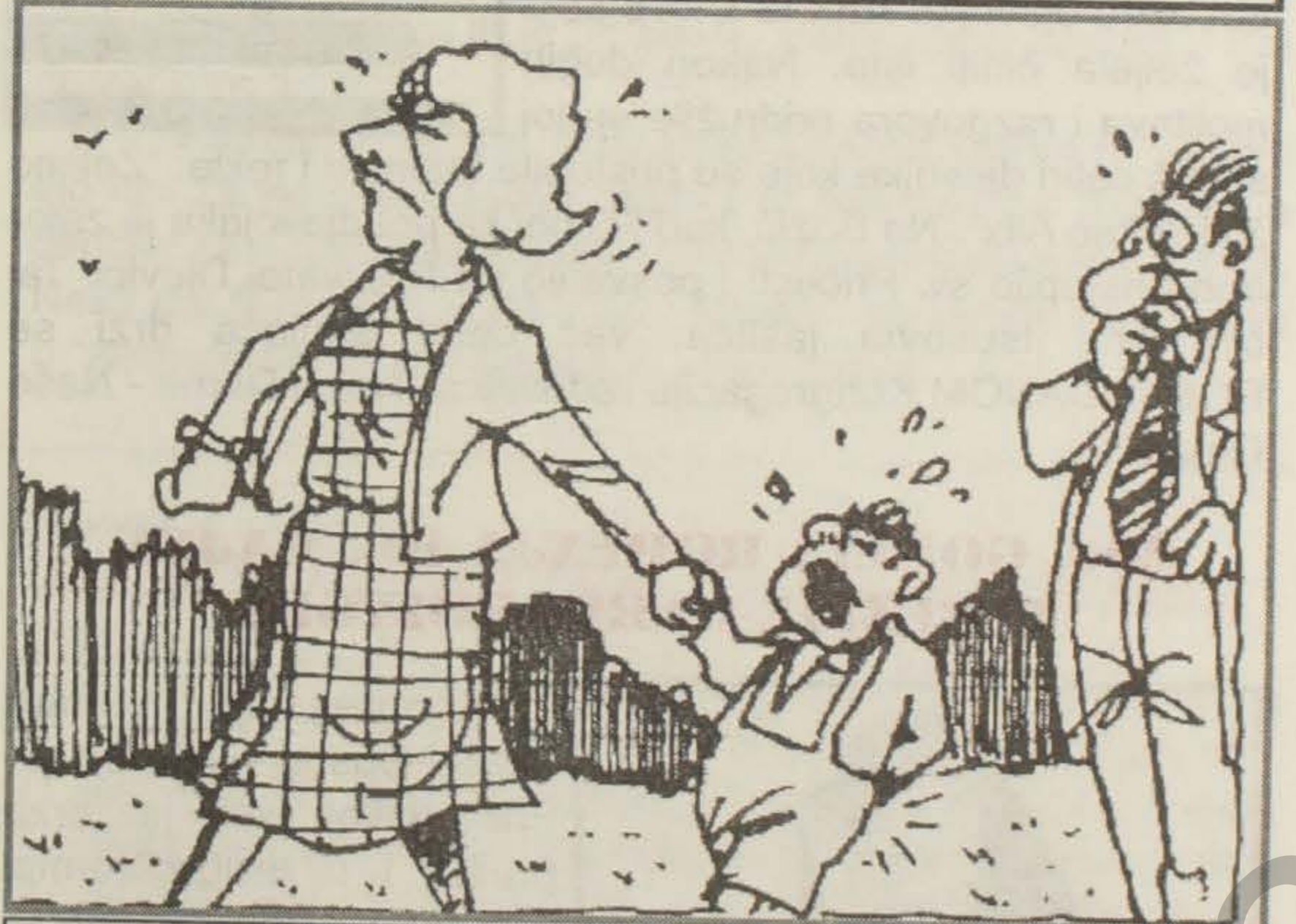
Zadatak za Vas

Obojite ovaj crtež!

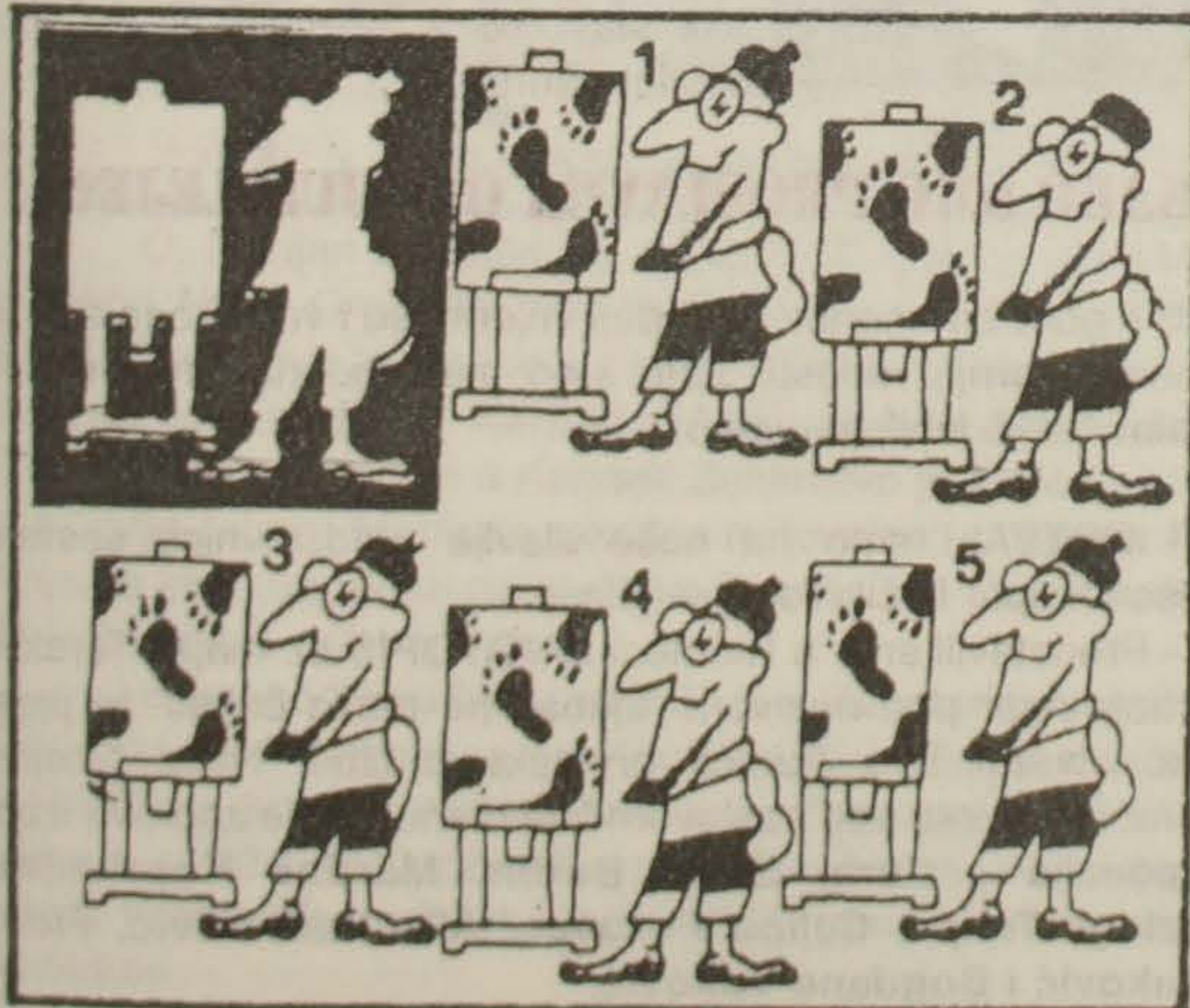
INAGRAĐUJTE MO

INAJDUHOVITIJEG ZVONČIČA

Stali je sad uradio?

Vaše duhovite odgovore pošaljite na adresu Uredništva: I. Milutinovića 52, 24000 Subotica do kraja ovog mjeseca. Neke vaše odgovore ćemo objaviti, a najduhovitijeg nagraditi.

Kojem crtežu odgovara silueta gore - lijevo

PROSLAVLJENI VELIKI JUBILEJI SESTARA "NAŠE GOSPE"

Redovnice, poznate pod imenom "Kongregacija školskih sestara NOTRE DAME (NAŠE GOSPE)" raširene su po cijelom svijetu u raznim ograncima. Zajedničko im je veliko nadahnuće: "ODGOJ DJECE I MLADIH U DUHU KATOLIČKE CRKVE". Prvi nadahnitelj i utemeljitelj ovakve redovničke zajednice je **sv. Petar Fourier** skupa s **bl. M. Alix le Clerc**.

Jedna mala grana tog velikog stabla pružila se i preko naše domovine. Mnogima su poznate njezine članice: znamo kako izgledaju, gdje stanuju, a donekle znamo i što rade. Međutim, možda nam je malo poznato, što i kako one znaju SLAVITI.

Minulih dana, od 24-26. lipnja 1997. godine imali smo prilike i to vidjeti i ponešto i o tom saznati. Povod za slavlje bili su veliki jubileji koji su povezali sve ustanove "Notre Dame" u jednu veliku obitelj čiji su korijeni u Francuskoj.

400. GODINA OD POSTANKA PRVE KONGREGACIJE

Kako se rodila ova Kongregacija? Mladi župnik **Petar Fourier** želio je obnoviti svoju novu župu u gradiću Mataincourt, koju je primio u veoma bijednom materijalnom ali i duhovnom stanju. Vidio je da je uzrok mnogim porocima veliko neznanje. Zato je odlučio poučavati djecu, osobito djevojčice, u kojima je gledao buduće majke obitelji. Bog mu je poslao pobožnu djevojku **Alix le Clerc** koja je željela činiti isto. Nakon dugih molitava i razgovora pridružile su joj se još četiri djevojke koje su pristupile župniku i rekle: "Želimo živjeti kao Alix". Na Božić, kod Polnočke pet djevojaka je zajedno pristupilo sv. Pričesti i posvetilo se Presvetoj Djevici. Taj čin, kraj Isusovih jaslina, već četiri stoljeća drži se **ROĐENDANOM** Kongregacije redovnica "Notre Dame - Naše Gospe".

200. GODINA ROĐENJA BL. MAJKE TEREZIJE GERHARDINGER

Kongregacija sestara "Naše Gospe" širila se po Francuskoj, ali je brzo prešla i u druge zemlje Europe. (U Bačku su stigle još 1874, a u Subotici imaju centralu od 1931, koja je 1941. godine premještena u Zagreb; u Subotici je sada centrala Bačkih sestara "Naše Gospe" - mađarski ogranak). Tako su, među ostalim, 1733. godine osnovale samostan i školu u mjestu Stadt-Amhof kraj Regensburga. Kad je "Kultur-kampf" u Njemačkoj dokinuo 1809. i posljednju kuću francuskih sestara "Naše Gospe", pobožni župnik u Regensburgu **M. Wittman** želi obnoviti samostansku školu te, bivšu učenicu sestara "Naše

Gospe", **Karolinu Gerhardinger**, počinje spremati za učiteljicu. Pridružile su joj se još neke djevojke. Uz to ih župnik uvodi i u duh Konstitucija sv. Petra Fouriera. Karolina Gerhardinger sa svećenikom **Sebastijanom Jobbom** piše Pravila za novu "Kongregaciju siromašnih školskih sestara Naše Gospe" u Njemačkoj, koja je osnovana 1833. godine a na čelo joj je stala **C. M. Karolina s. Terezija od Isusa Gerhardinger**. Ona je rođena 20. 06. 1797. godine, a umrla je kao Časna Majka 9. 05. 1879. Blaženom je proglašena u Rimu 1985. godine. Matica ove Družbe nalazi se sada u Münchenu. Od nje potječu neke druge grane sestara "Naše Gospe" pa i naša Družba.

100. OBLJETNICA PROGLAŠENJA SVETIM BL. PETRA FOURIERA

Petar Fourier rođen je 30. 11. 1565. godine u Francuskoj. Konstitucije za svoju Kongregaciju sestara "NOTRE DAME" završio je malo prije svoje smrti. Radi svoga rodoljublja protjeran je iz voljene Lorene i umro je u gradiću Grazu 1640. godine. Blaženim je proglašen 1730. godine, a svetim 1897. godine. Blagdan sv. Petra Fouriera slavi se 9. prosinca.

50. OBLJETNICA PROGLAŠENJA BLAŽENOM M. ALIX LE CLERC

Bl. Alix le Clerc rođena je 2. veljače 1576. godine u Loreni u Francuskoj. Zajedno sa sv. Petrom Fourierom bila je osnivateljica i prva Majka ove plodne ustanove Blažene Djevice Marije. Umrla je na glasu svetosti 9. siječnja 1622. godine u Nancy-u. Već 15 godina nakon njezine smrti sve je bilo spremno za njezino proglašenje blaženom, no ono je uslijedilo tek u naše vrijeme jer su se zbog rata izgubili dokumenti o njezinoj beatifikaciji. Blaženom ju je proglasio **papa Pio XII.** 1947. godine. Spomendan bl. M. Alix slavi se 9. siječnja, tj. na dan njezine smrti.

KAKO SMO PROSLAVILI OVE JUBILEJE?

Svi gore spomenuti događaji vrijedni su i vanjskoga slavlja i naše nutarnje radosti. Zato smo, na međunarodnoj razini, proslavili ove jubileje ovako:

- **POZVALI** smo na naše slavlje predstavnice sestara "Naše Gospe" iz čitavoga svijeta

- Predstavili smo u Kinoteci ŽIVOTOPIS bl. majke Terezije Gerhardinger pod nazivom "Ljubav ne može čekati" te pjesničko stvaralaštvo članica hrvatske družbe "Naše Gospe" sabrano u zbirku pod naslovom "Na dlanu". To je zapravo izbor iz poezije sestara: **Edith Budin, Martine Koprivnjak, Tarzicije Tunjić, Celine Posavec, Alis Lončarević, Fides Vidaković i Bogdane Vuković.**

- Priredili smo IZLOŽBU o našoj djelatnosti na polju apostolata i svagdanjega rada. Izloženi su radovi sestara: Terezije Lončarević, Dolorose Tomurad, Beate Milašin, Benjine Gašljević, Celine Posavec, Evice Sočković, Milke Zečević, Leticije Mrak, Bogdane Vuković, Tihomile Palanović, Anastazije Varvodić, Benedikte Lučić, Pauline Abraham, Božidarke Šokac, Samuele Premužić i Jasminke Ereiz

- Željeli smo svoju RADOST PODIJELITI s prijateljima iz redova klera i vjernog puka

- Organizirali smo SVEČANO EUHARISTIJSKO SLAVLJE kod najvjernije Odvjetnice Hrvatske - Gospe Remetske, koje je predvodio uzoriti g. kardinal Franjo Kuharić, u koncelebraciji s nuncijem Giulijem Einaudijem, biskupom Ćirilom Kosom, generalnim vikarom Subotičke biskupije mons. Belom Stantićem, te s više drugih provincijala i svećenika

- Htjeli smo podijeliti radost ZAJEDNIČKOG STOLA sa svim gostima, u podnožju kamene kapelice Kraljice Hrvata na Sljemenu i tamo se osvježiti SVEČANIM KONCERTOM pod vedrim nebom koji je izveo "Collegium pro musica sacra" koji vode naše sestre

- Posljednjeg dana proslave razdragano smo otišli na PLITVICE da se zajednički divimo Bogu Stvoritelju svih ljepota...

S. M. Anđelina

O. MARIJAN KOVAČEVIĆ SREBROMISNIK

U svojoj rodnoj župi u Rešetarima, u nedjelju 6. srpnja, proslavio je svoju srebrnu misu o. Marijan Kovačević, franjevac. Uz o. Marijana u koncelebraciji bili su i o. Robert Perišić, prošlogodišnji mladomisnik, koji je održao i prigodnu homiliju, te o. Željko Paurić, također ovogodišnji jubilarac i o. Franjo Tomašević, gvardijan franjevačkog samostana u Cerniku i naravno domaći župnik preč. Luka Slobodanac koji je priredio ovo lijepo slavlje kojemu je bilo nazočno više od 500 vjernika.

Slavljenik predvodi misno slavlje

O. Marijan se rodio 16. rujna 1946. godine u Rešetarima kod Nove Gradiške. Roditelji su mu + Antun i Marija r. Palić. Djetinjstvo je proveo u obitelji s još četvero braće i sestara od kojih su živi s. Karmela (Ankica), brat Alojz i sestra Terezija koja sada živi u Kanadi. Zanimljivo je napomenuti da su i dvije tete o. Marijana također redovnice: s. Savija Palić koja se kao i on nalazi na službi u Subotici i s. Dominika Palić koja živi i radi u Taborskom.

Osmogodišnju školu završio je u Rešetarima, srednju u Zagrebu, kod franjevaca na Kaptolu. Teologiju je završio na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Svečane zavjete je položio 1970. godine a za svećenika ga je zaređio kardinal Franjo Kuharić 25. lipnja 1972. godine u zagrebačkoj katedrali.

Slavlje s trećorecima nakon mise

Svoje svećeničko služenje započeo je službom kapelana u osječkoj crkvi sv. Obitelji gdje je bio pet godina, a potom, također, kapelan u franjevačkoj crkvi u Karlovcu kroz devet godina. U to vrijeme bio je šest godina i vikar karlovačkog samostana. U subotički franjevački samostan došao je 1987. godine. Godine 1990. tri mjeseca provodi u Vukovaru, a potom se ponovo vraća u Suboticu, gdje je i danas. U subotičkom franjevačkom samostanu obavlja razne službe, a među ostalim on je duhovni asistent Franjevačkog III. reda.

Od 1993. do 1996. godine bio je i definator (savjetnik) u upravi franjevačke provincije "Sv. Ćirila i Metoda".

Članovi III. reda priredili su o. Marijanu, svom asistentu, proslavu srebrne mise u franjevačkoj crkvi, u nedjelju 3. kolovoza. Za vrijeme ove sv. mise tri člana III. reda položili su svoje zavjete, a troje ih je proslavilo zlatni jubilej zavjeta u franjevačkom III. redu.

Radujemo se s o. Marijanom i zahvaljujemo na svemu što čini za vjernike našega grada i za naš narod u Subotici, a osobito za sudjelovanje u radu Uredničkog vijeća našega lista. Neka mu Gospodin bude blizu i obasipa ga svojim milostima i u "zlatnom razdoblju" njegovog svećeništva.

Plavna

SREBROMISNIK VLČ. STJEPAN BOŠNJAK

U Plavnoj je u nedjelju, 25. srpnja, na blagdan sv. Jakova, zaštitnika župe svečano proslavio svoju 25. obljetnicu svećeništva vlč. Stjepan Bošnjak. Srebromisnik je u 10,30 sati u prepunoj crkvi predvodio zahvalno euharistijsko slavlje. Slavljenika su na početku pozdravili mladi u šokačkoj narodnoj nošnji. U koncelebraciji sa slavljenikom bili su i svećenici bačkog dekanata, a prigodnu propovijed održao je župnik odžački i apatinski preč. Jakov Pfeifer. Na misi je pjevao katedralni zbor "Albe Vidaković" iz Subotice, pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić. Na ovom slavlju bio je nazočan i plavanjski paroh te predstavnici Veleposlanstva Republike Hrvatske iz Beograda.

Stjepan je inače rođen u Vajskoj 27. 03. 1946. godine. Studij teologije završio je u Đakovu od 1965-1972. Za svećenika je zaređen u Vajskoj 2. srpnja 1972. Kapelansku službu obavljao je u Čantaviru i u katedralnoj župi sv. Terezije u Subotici. Župnikom u Plavni imenovan je 22. 08. 1975. godine i ovu službu vrši i danas. Član je više biskupijskih vijeća.

Stjepan Bošnjak je i odgovorni urednik Subotičke Danice, te član uredničkog vijeća "Zvonika". Slavljeniku želimo puno Božjeg blagoslova u daljnjem svećeničkom životu i radu.

/Zv/

Piše: Roman Miz

SEKTE (SLJEDBE) OPASNOST ILI IZAZOV (6)

RAZLOZI USPJEHA

(u prošlom broju opisani su religiozni razlozi)

Socijalni razlozi

Sljedbe propovijedaju jednakost i ravnopravnost svih ljudi bez obzira kojoj naciji ili rasi oni pripadaju. To ima snažni odjek kod onih koji su na neki način zapostavljeni - Crnci i Indijanci u Americi, pripadnici nacionalnih manjina u europskim zemljama, pogotovo radnici iz siromašnijih zemalja u visoko razvijenim zemljama.

Sekte su odlično organizirane, a svi njeni članovi se međusobno poznaju i čvrsto su povezani. Oni njeguju solidarnost i zajedništvo. Pomažu jedni drugima. Zajednički dijele radost i žalost. To im otvara put do osamljenih, bolesnih, ostarijelih, tužnih, do ljudi bez domovine - radnicima emigrantima, izbjeglicama, prognanicima. Sljedbe grade i održavaju bolnice, sirotišta, ambulante, dječje vrtiće...

Sekte oslobađaju čovjeka od svjesnih i nesvjesnih strahova od društvenih sila, čak od egzistencijalnih strahova, kao na primjer - atomske katastrofe.

One, na neki način, stavljaju čovjeka u središte društvenih zbivanja, izvlačeći ga iz margine. Čovjek u njihovoj sredini postaje - netko.

Psihološki razlozi

Ovom aspektu jedino mr. Ranko Mandić posvećuje posebno poglavlje. On smatra da je danas čovjekova ličnost potisnuta i da on djeluje i radi kao automat. Po njemu, današnji čovjek ne vlada svojim životom. Svi o njemu više odlučuju od njega samog. Negdje ga raspoređuju, šalju, nitko ga ne izvješćuje ni kud ide, ni zašto ide. Njegovi problemi su samo i isključivo njegovi i nitko se ne brine što se s njime dešava.

Današnjica je suvremenom čovjeku sumorna, sutrašnjica turobna, budućnost njegova i njegove djece nesigurna.

Čovjek treba nekoga uz koga će osjećati sigurnost, toplinu, kome će pokloniti svoju vjeru. Potrebna mu je neka zajednica, neko društvo koje će ga shvatiti, razumjeti, zaštititi, pružiti mu utjehu... A sve to nude sekte i njihovi misionari.

Materijalni razlozi

Sekte su uvijek spremne materijalno pomoći kako pojedinca tako i veću zajednicu, pa i čitav narod, kada se nađu u situaciji da im je takva pomoć potrebna. To su najčešće ratovi, elementarne nesreće i slično. Tada se dovozi hrana, odjeća, obuća, lijekovi, sredstva za smještaj ljudi. Uz tu pomoć oni će i utješiti čovjeka u nevolji.

Ali, i u mirnim vremenima sekte brinu za ljude - grade bolnice, ambulante, domove za stare i iznemogle, škole i druge dječje ustanove, omladinske domove... Organiziraju školovanje, najčešće besplatno - redovno i dopunsko, ljetovanje ili zimovanje mladih, razne tečajeve. Spremne su pomoći slabijim učenicima. Pomažu ljudima u njihovim nastojanjima da isele u druge zemlje, nađu smještaj i zaposlenje.

Bilo bi pogrešno pripisivati sektama da pomoću novca pridobivaju nove članove. Naprotiv, sljedbe od svojih članova vrlo često zahtijevaju znatno veće financijske žrtve nego Crkve. To je najčešće desetina od sveukupnih prihoda.

(nastavit će se)

DUHOVNO I MEDICINSKO LIJEČENJE (2)

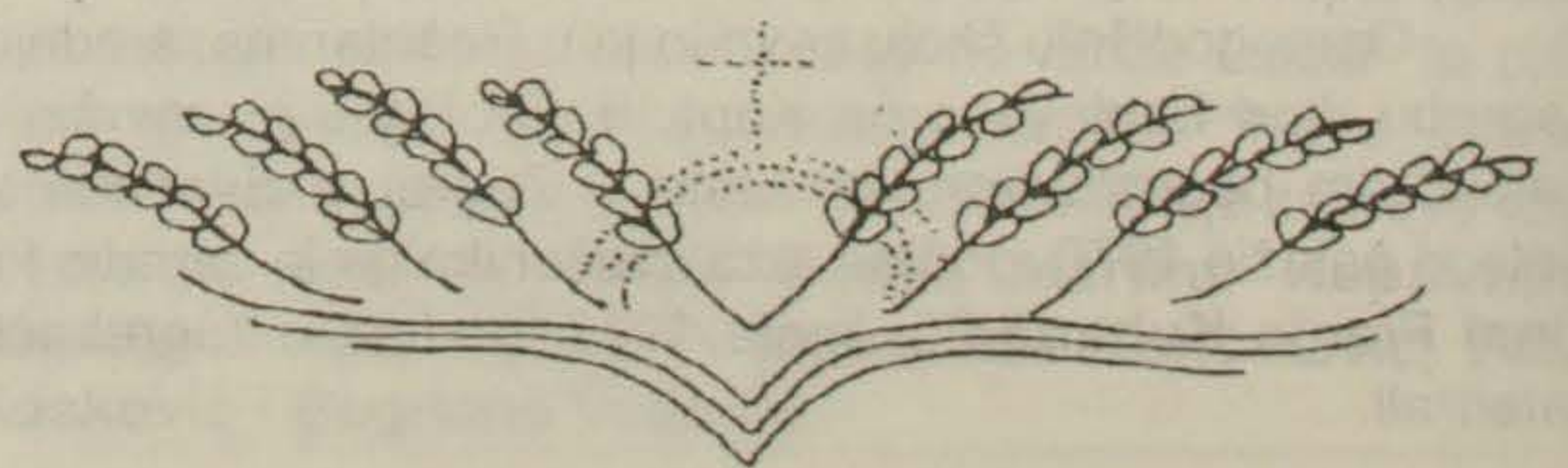
Danas se u mnogim zemljama ljudi liječe od alkoholizma, narkomanije, pušenja, raznih psihičkih smetnji, sklonosti ka kriminalu, teških posljedica bavljenja okultizmom itd. na principu vraćanja iskonskom povjerenju i ljubavi, tzv. **agapoterapijom**.

Ova duhovna medicina ponovo uspostavlja povjerenje u čovjeku da je voljen, ponovo mu vraća vjeru koju je izgubio u nekom trenutku života. U svojoj suštini, vjera je uvijek vjerovanje da nas Bog voli, a to nam omogućava da živimo u pravom smislu riječi. Ako se dogodi neki stres ili šok koji nam u djetinjstvu ili kasnije uzdrma to iskonsko povjerenje, vjeru, tada nastaju rane u čovjekovom duhu koji je područje ljubavi i života. **Čovjek je cjelina duše i tijela** i stoga je normalno da izliječenjem duha često dolazi do izliječenja psihe (duše) i tijela. Čovjek kome je izliječen duh dobija više snage i podsticaja za liječenje fizičkih bolesti. Može se dogoditi da netko upravo čudesno ozdravi zato što je u njegovom duhu presječen uzrok bolesti, pa dolazi i do fizičkog ozdravljenja. Ovo upućuje na neophodnost suradnje liječnika, psihijataru i duhovnih liječnika-svećenika i molitelja.

Nije teško povući granice između **duhovnog i medicinskog liječenja**. Medicina liječi onaj dio čovjeka u kome važe prirodni zakoni, fizičko-kemijski zakoni, zato ona liječi lijekovima (medikamentima). Naše tijelo radi po zakonima kemije i fizike i zato se može liječiti lijekovima. Svakako da ti zakoni mogu biti ugroženi ako je čovjek psihički povrijeđen. Može se dogoditi da čovjek u psihičkoj panici ugrozi svoje tijelo. Postoji djelovanje psihičkog na tjelesno, pa se u tom smislu govori o **psihosomatskom liječenju**. Međutim, kada se govori o čovjekovom duhovnom životu, treba znati da tu važe **ZAKONI ŽIVOTA**. Naime, čovjek koji mrzi, koji nema povjerenja u drugoga, odbija ga, u strahu je i panici i njegov život mora uvenuti. Zato se kaže da je mržnja ubojstvo i da je ubojica onaj koji mrzi svojeg bližnjeg. Mržnja je nesposobnost da nekome vjerujemo, nesposobnost da primimo znakove njegova povjerenja, da nas cijeni, a ne da će nas uništiti. Time što drugoga mrzimo, sve dublje ulazimo u rane našeg duha kao i u nesposobnost da vjerujemo iskonskom, Transcendentnom. Zato svaki put kada radimo protiv svoje savjesti koja nas opominje, zapravo ubijamo život u nama. Ako krademo, u nas ulazi strah, muka. Ako psujem, u meni je negativna stvarnost. Svaka negativna rečenica, riječ, misao razara povjerenje, zapravo razara život.

(nastavit će se)

Priredio: Luan Marko Gashi

Piše: Stjepan Beretić

Kamo sreće, da svakom članku u "Zvoniku" čitatelji dodaju po koji novi podatak. Tako sam, zahvaljujući pismu o. Josipa Špehara iz Bača, mogao ispraviti često puta ponavljano shvaćanje da su u Baču djelovali templari. Sada znamo da to nisu bili templari već kanonici križnici svetoga Groba. Za mišljenje da su u Baču bili templari "kriv" je isusovac Márton Szentiványi koji je riječ *templarii canonici sancti Sepulchi* shvatio tako, da je riječ *templarii* druga riječ za *canonici sancti Sepulchri*. Kasniji su pisci od tada tvrdili da su u Baču bili templari. Od jednog pomnog čitatelja "Zvonika" sam dobio pismo u kojem vrlo savjesno reagira na moje pisanje o pavlinima u Bačkom Monoštoru i o pavlinima općenito. S pravom mi je jako zamjerio što sam hrvatskog dominikanca Jurja Križanića proglasio pavlinom. To je zaista velika pogreška. Bio sam u velikoj zabludi, a nisam provjerio svoje uvjerenje.

Monoštorski pavlini

Za podatke o svetom Pavlu Pustinjaku, po kome je pavlinski red i dobio ime, poslužio sam se natuknicom Pavao Pustinjak i Pavlini s 454. stranice *Leksikona ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva*, Zagreb, 1979. Tamo stoji da su se kroz srednji vijek pavlini raširili i po Francuskoj i Portugalu. Kratak tekst o pavlinima nalazimo u *Lexikon für Theologie und Kirche*, vanredno izdanje 1986, 8. svezak, u stupcima 206 i 207 iz pera Kálmána Juhásza. Kako je pavlinski samostan u Monoštoru pripadao mađarskoj pavlinskoj provinciji, posegnuo sam za 3. sveskom *Katolikus lexikona*, Budimpešta, 1932. Tekst Balanyi Györgya je na stranama 482-483. Tamo, između ostalog, stoji da je u Budimu početkom XIV. stoljeća već bio samostan svetoga Lovre kao upravno i duhovno središte pavlinskoga reda. 1384. je osnovan samostan u Czenstochowi. 1493. godine su se mađarskim pavlinima pridružili i portugalski i španjolski pustinjački samostani. Po naredbi pape Martina V. poglavar pavlinskoga reda bira samo kapitul koji zasjeda u Mađarskoj. Pri kraju srednjeg vijeka mađarska je pavlinska provincija brojala 170 samostana. Jedan od njih je bio i naš u današnjem Bačkom Monoštoru.

Monoštorski pavlini

O monoštorskim pavlinima piše Monoštorac Joza Pašić u Subotičkoj Danici 1935. godine i dr. Ante Sekulić u Subotičkoj Danici 1990, gdje između ostalog ističe da su u Bačkom Monoštoru pavlini bili zacijelo još 1515. godine, kad se posljednji put pismeno spominju. Pretpostavljamo da je taj samostan ostao sve do provale Turaka, kad je razrušen zajedno s Bodrogom i Somborom. Tursko ropstvo je prekinulo rascvat pavlinskoga reda. Veliki dio samostana je propao, a među preostalim pavlinima je opala redovnička stega. Radi toga je papinski vizitator Péter Pázmány 1632. godine tražio raspuštanje toga reda ili da se podvrgne dominikancima pod stalan nadzor. Zato je Sveti otac imenovao bosanskoga biskupa Ivana Tomka Mrnavića novim vizitatorom. On je cijelo desetljeće, od 1634. do 1644. s jednim povjerenstvom pokušavao naći izlaza. Međutim, red se iznenada počeo obnavljati. Vrhovni poglavar reda, Stassewsky je dobio podršku od mađarskih grofova Lászla Csákyja i Pála Pálffyja, od mađarskog primasa Györgya Lippayja, kao i od palatina Ivana Draškovića. Porastao je broj samostana, i u njima je stega. Novi poglavari reda Martin Borković i Pavao Ivanović su još zaslužniji za njegov procvat. Oni su pridonijeli osnivanju osam novih samostana.

Netočnosti iz leksikona

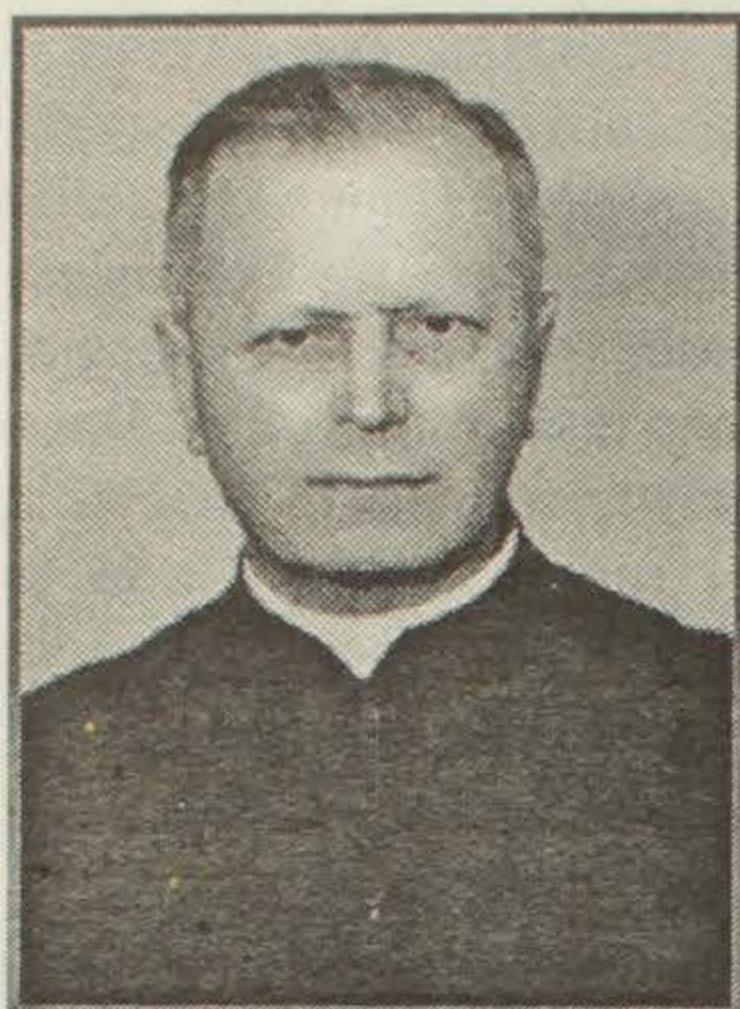
I sada evo velike pogreške koju sam prepisao iz *Katolikus lexikona*. Iz njega sam očekivao najopširnije i najpouzdanije podatke. Još jednom zahvaljujem savjesnom čitatelju koji me upozorio na veliku pogrešku!: U leksikonu stoji da je nasljednik Stassewskog bio Boskovics (a ne Borkovics) Márton. Ništa nisam sumnjao. Da je tamo stajalo Borković, sjetio bih se zacijelo slavnog zagrebačkog biskupa, pavlina. Dalje čitamo da su se 1701. godine hrvatski samostani izdvojili iz Mađarske provincije, a za njima i oni u Austriji. Tada je Mađarskoj provinciji ostalo još svega 13 samostana. Broj tih samostana se uskoro udvostručio, a ugled im porastao. Iz pavlinskog reda su iznikli brojni uglednici, među kojima citirani leksikon spominje (ponavljajući gornju pogrešku) i kalačkog nadbiskupa Mártona "Boskovicsa".

Kalačko-bački nadbiskup Martin Borković

O Martinu Borkoviću pišu Buturac i Ivandija u knjizi "Povijest Katoličke crkve među Hrvatima" da je bio vrhovni poglavar pavlinskog reda. Za njegovoga vremena je poljepšana pavlinska crkva u Lepoglavi i Remetama. Od 1667. do 1687. je kao zagrebački biskup puno radio na duhovnom preporodu svećenika i vjernika. Za svećeničko ređenje je tražio položen ispit iz filozofije i iz moralnog bogoslovlja. Održao je četiri biskupijske sinode. Proširio je svetište katedrale i započeo gradnju sirotišta u Zagrebu. Neki mu povjesničari zamjeraju što je nagovorio Petra Zrinskog i Krstu Frankopana da se odazovu carskom pozivu, nakon čega su bili pogubljeni kao urotnici u Bečkom Novom Mjestu 31. 04. 1671. godine. Iz iste knjige doznajemo da je pavlinski samostan u Remetama osnovan još 1288. godine, a 1400. onaj u Lepoglavi koji je postao i glavni među svim hrvatskim samostanima, pa čak i sjedište generala pavlinskoga reda. On je bio utočište pavlinima koji su bježali pred Turcima. Tamo su pavlini 1503. godine osnovali prvu gimnaziju u Hrvatskoj, pa zatim od 1656. godine filozofsko, od 1687. i teološko učilište s pravom podjeljivanja doktorata. Dijelovi glasovite lepoglavske knjižnice su sačuvani, a samostan i crkva čuvaju neprocjenjiva stoljetna umjetnička ostvarenja. Pavlini koji su bježali ispred Turaka ponijeli su i svoje arhive. U Borkovićevo vrijeme su podignuta tri nova samostana. Martin Borković je bio pokrajinski redovnički poglavar. U njegovo vrijeme je remetski samostan dobio današnji izgled. Josip II. je 1789. godine dokinuo pavlinski red. U Hrvatskoj su pavlini kroz 280 godina poučavali u pučkim, srednjim i visokim školama, iz kojih su izlazili duhovni i kulturni vođe naroda. Među uglednim biskupima pavlinima su osim Martina Borkovića još i Imre Eszterházy, Šimun Bratulić, Andrija Francisci i Pavao Ivanović. Martin Borković je zadužio hrvatski narod i time što je obnovio hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje u Mariji Bistrici, o čemu piše fra Mario Jurišić u knjižici *Majčini domovi*, Makarska 1976. Iz pera Takács Emme iz *Magyar katolikus lexikona*, Budimpešta 1993, o Borkoviću još doznajemo da je studirao u Olomoucu, da je bio pitomac Kolegija Germanico Hungaricum, da je bio propovjednik u Lepoglavi, a od 1644-51. prior kaptola, 1657. general provincije.

Budući da u pismu spomenutog čitatelja čitam i prigovor da sam premalo naglasio zasluge pavlina u povijesti hrvatskoga naroda, u jednom od narednih brojeva o tome podrobnije.

UMRO OMILJENI ISPOVJEDNIK SUBOTIČANA

**Mons. FRANJO
VUJKOVIĆ**

Tko u Subotici i okolici, pa i šire, nije čuo za "gospodina Vranju"?! Nema takvih! Apostolski protonotar, umirovljeni katedralni župnik, bivši žednički župnik bio je omiljen među svećenicima i vjernicima. Preminuo je, okrijepljen sv. sakramentima, nakon duge i teške bo-

lesti, na blagdan Gospodnjeg preobraženja, u svećeničkom domu "Josephinum" u Subotici u 87. godini života i 63. godini svećeništva. Brzo su tu vijest proširili Suboticom i okolicom oni koji su ga voljeli, a takvih je puno! Zato se i okupio na njegov pogreb veliki broj vjernika, redovnica i četrdeset svećenika!

Tijelo mons. Vujkovića bilo je izloženo u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije u 14 sati, 08. kolovoza 1997. godine. U 15 sati subotički biskup mons. Ivan Pénzes predvodio je koncelebriranu sv. misu zadušnicu. Na početku mise ističe njegove kreposti: dobrotu, poniznost..., osobito naglašava: "Uvijek je isticao onu ljepšu stranu svećeništva".

Toplo je o njemu govorio, u prigodnoj propovijedi, sadašnji katedralni župnik preč. Stjepan Beretić. Prenosimo dijelove njegove propovijedi...

"Umro je svećenik koji je uživao veliko poštovanje i puka i svećenika. Umro je kršćanin koji je nošen velikom odgovornošću i vođen strogom savješću u svojoj oporuci napisao potresne riječi: 'Tu samo jednu žarku molbu imam: Drščuć prosim, ne osudi!' Soba umirovljenoga župnika Franje je bila soba velikoga patnika. Ležao je na postelji, boli duge, beskrajne. Kako da na njega primijenimo riječ: 'Za malo muke zadobili su dobra velika' (Mudr 3,5). Muka je ovoća svećenika bila golema. Naš je svećenik Franjo proživio muke velikih patnika: 'Bog ih je stavio na kušnju i našao da su ga dostojni. Iskušao ih je kao zlato u talionici i primio ih kao žrtvu paljenicu!' (Mudr 3, 5-6)

Skromna mladost u sjeni katedrale

Njegovo je rođenje i krštenje 20. lipnja 1911. godine obradovalo oca mu Stipana i majku Mariju Gal. Ova časna crkva svjedok je toga života, ovdje je krsna voda bogosinovstva oprala čelo našeg župnika Franje. Mali je Franjo stasao kraj dobrih roditelja. Ovdje je po rukama našega biskupa Lajče primio pečat dara Duha Svetoga. Ovdje je prvi put u životu priznao svoje grijehe i oprostjenje zadobio...Od djetinjstva je govorio i hrvatski i mađarski jezik. U školi je naučio i njemački. Ipak je ponajbolje govorio jezikom ljubavi i ganutljive darežljivosti...

Pitajte Žedničane!

Ima li koga da ga je poznao, a da ga nije vidio u vinogradu, u bašči, u voćnjaku kako radi? Pitajte Žedničane! Bio je čovjek športa i oduševljeni navijač "Bačke"...

Sjećate li se njegovih na molitvu sklopljenih ruku? Kako je molio krunicu! Kako je revno razmatrao svaki dan! Zbog narušenoga vida bio je oslobođen moliti časoslov. Nisu mu pomagale očale. A onda je od nekuda otkrio, da može čitati kad stavi dvoje. I tako je do kraja molio časoslov... Nitko ga nikada nije za pomoć zamolio, a da gospodin Vranje nije pomogao. Koliko je samo i s kakvom ljubavlju sjedio ovdje u ispovjedaonici. Velik je bio, a za sebe nikada nije tražio mjesta ni časti...

Radosni svećenik

Lijepo je pjevao. Bio je član katedralnoga zbora zagrebačke prvostolnice. Koliko se radovao našem zboru "Albe Vidakovića", zboru "Svete Terezije"! Bez njege nije prošao niti jedan koncert. Kad je u Zagrebu 1934. godine. završio teologiju, iste godine, dne 1. srpnja primio je svećenički red po rukama biskupa Lajče Budanovića. Ovdje su se radovali Vujkovići, ovdje se radovala Subotica mladomisniku Franji. Četiri je godine kapelanovao u Novome Sadu. Volio je mlade i mladi njege. Dvije je godine bio vjeroučitelj u djevojačkoj školi u Subotici. Njegovoj su skrbi bili povjereni subotički sjemeništarci od 1940. do 1942. godine u našem sjemeništu Paulinum. Svim je žarom živio za mladost! Svim srcem za Crkvu. Presvijetli gospodin Franjo Vujković nas je zadužio molitvenikom "Mala slava Božja". Bio je marljivi radnik u Subotičkim novinama, suradnik u Subotičkoj Danici, kustos Subotičke matice, glavni i odgovorni urednik lista "KOLO MLADEŽI"...

Robijaš

Od 1942. do 1945. godine je kao vikar upravljao tada još vikarijom Isusova uskrsnuća u Subotici. Od 1945. do 1947. obavljao je službu tajnika subotičkog biskupa. Kapelanski dani pokojnikovi u žedničkoj župi su bili samo od 11. rujna do 17. prosinca 1947. Žedničke je Božice mitrovačkim zamijenio. Tada je bio osuđen na robiju i uhićen, da bi od 17. prosinca 1947. do 10. siječnja 1951. bio na robiji u Srijemskoj Mitrovici. Četiri godine patnje na robiji nadopunio je teškim operacijama oka, teškom bolešću srca i dugim strpljivim umiranjem. Možete li zamisliti pravdu i zakon pred kojim je ovaj čovjek bio zločinac za robiju? Dugo nije mogao dobiti ni pasoš...

Vjerni sluga svojih pastira

Njegov ga je biskup još 12. prosinca 1950. imenovao upraviteljem župe svetoga Marka na Žedniku, da za Božić obraduje i Žedničane i svećenika mučenika, Sveta Stolice ga je 10. veljače 1951. imenovala tamošnjim župnikom. Ondje je i ostao do 1968., kad ga je pokojni biskup Matija Zvekanović postavio na stolicu katedralnoga župnika. Upamtio je cjelovitu obnovu katedrale i župnog doma, gradnju svećeničkog doma... 17 godina je bio na čelu ove župe. Obavljao je brojne dužnosti u biskupijskom sudištu. Biskup ga je odlikovao: bio je župnik konzultor, više puta je obavljao dužnost biskupskoga savjetnika, služio je sjemeništarcima, časnim sestrama, svećenicima i mnogim vjernicima kao ispovjednik. Bio je i upravitelj kelebijijske župe, starao se za Otok svetoga Jurja. I Papa ga je odlikovao: bio je papinski kapelan, a od 1992. godine pobožni član Marijine Kongregacije i Franjevačkog svjetovnog reda, naš vjerni i uzorni župnik msgr. Franjo Vujković nosi i naslov apostolskoga protonotara..."

Na kraju mise, mons. Vujkoviću zahvaljuju članovi katedralnog zbora. U vrijeme njegovog župnikovanja u katedrali osnovan je njihov zbor. On ga je volio i podržavao i duhovno i materijalno.

Poslije sv. mise slijedio je obred pogreba na subotičkom Bajskom groblju gdje je i sahranjen u svećeničku grobnicu.

Čvrsto vjerujemo da je Gospodin na blagdan svog preobraženja pokucao i na srce svog vjernog slugu Franje da njegovo napačeno, dugom bolešću izmučeno tijelo, preobrazi i suobličiti tijelu svome slavnome te se sa svim anđelima i svetima, pred njegovim licem raduje bez prestanka.

O. LADISLAV MARKOVIĆ

U petak, 1. kolovoza 1997. godine u somborskom karmelićanskom samostanu, u 82. godini života, 64. godini redovništva i 58. godini svećeništva, umro je o. Ladislav Marković.

Rođen je 24. veljače ratne 1916. godine u Bačkom Monoštoru. Istog dana primio je sakrament svetog krštenja. Na krštenju je dobio ime Marin. Potječe iz brojne kršćanske obitelji. U mladim danima Marina

Markovića je "privukao miris Karmela". Kao srednjoškolac, Marin je stupio u red karmelićana. Novicijat je završio u Černi, a studij filozofije u Krakovu (Poljska) i Vilni (Rusija). Teološke studije završio je u Rimu gdje je i doktorirao. Za svećenika je zaređen u Rimu 1939. godine. Uskoro je nastavio studij crkvenog prava i postigao doktorat iz istog. Na papinskom teološkom fakultetu "Teresianum" u Rimu je 11 godina predavao moralnu teologiju. Nekoliko godina je bio i ekonom istog fakulteta.

Poslije smrti Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića 1956. godine, iste godine o. Ladislav se vratio u Sombor. U karmelićanskom samostanu u Somboru proveo je 41 godinu kao vrsni ispovjednik, propovjednik i duhovni vođa mnogih vjernika. U samostanu je o. Ladislav vršio službe učitelja novaka i priora. Dugi niz godina bio je član Prezbiterialnog vijeća subotičke biskupije. Svojim stručnim savjetima često je pomagao biskupu. Bio je mnoge godine asistent redovnica u biskupijama koje se prostiru na ovoj panonskoj ravnici. O. Ladislav je zaslužan što je u njegovo rodno mjesto donešen kip Majke Božje iz Fatime. Posebno se zauzimao za širenje pobožnosti u čast Srca Isusova i Srca Marijina. O. Ladislav je bio ispovjednik i duhovni savjetnik Sluzi Božjem o. Anti Antiću. Nekoliko posljednjih godina o. Ladislav se temeljito i mirno pripremao za putovanje u vječnost. Zahvaljujući velikoj brizi liječnika njegov život na zemlji bio je produžen. Do zadnjeg sata ostao je miran i strpljiv. Svima koji su ga služili ili ga pohodili u bolesničkoj postelji bio je izuzetno zahvalan. Otišao je pred nama u vječnost smirena duha i blaga lica. U jednom razgovoru, kada mu je već bilo teško, rekao je: "Tek sada vidim koliko mi je silno korisno to što sam se cijeli život učio strpljivosti i prihvaćanju Božje volje. Neizmjereno sam zahvalan Bogu za sve što mi daje".

U subotu 2. kolovoza subotički biskup mons. Ivan Péntzes predvodio je svetu misu zadušnicu i sprovodne obrede. Od pokojnika se došlo oprostiti dvadesetak svećenika i lijepi broj vjernika iz Sombora, Bačkog Monoštora, Subotice i ostalih mjesta naše biskupije. Prigodnu homiliju izrekao je preč. Stjepan Beretić, katedralni župnik iz Subotice. On, kao rođeni Somborac, dobro je poznao dragog pokojnika i o njemu je govorio biranim riječima. Među ostalim, rečeno je da je o. Ladislav volio ovaj grad i njegove žitelje. Zato je i bio spreman ostaviti vječni grad Rim i sveučilišnu katedru i vratiti se u Sombor. "Bio je osmeh čovjeka koji živi produhovljenom i proživljenom vjerom". Naglašeno je kako je smrću o. Ladislava otišla jedna značajna generacija vrsnih karmelićana koja je učinila mnogo za vjernike ovoga grada i njegove bliže okolice. Od pokojnika su se oprostili o. Mato Miloš, prior samostana, o. Bernardin Vizmek, Ivan Sabatkai i s. Anđelina Kujundžić.

Tijelo pokojnika pokopano je u grobnicu karmelićana u Somboru na Velikom katoličkom groblju da ondje čeka slavu uskrsnuća.

Franjo I.

In memoriam

S. FELICIJA (Marija) RADMILO

U Preku (kod Zadra) 14. lipnja 1997. godine dovršen je zemaljski život s.M. Felicije (Marije) Radmilo.

S. Felicija rođena je 3.11. 1915. godine u Ramljanima kod Splita. U Družbu sestara "Kćeri Milosrđa" stupila je 1943. godine. Osobno ju je primila sama Majka Utemeljiteljica Marija Propetog Petković. Nakon položenih prvih zavjeta (1936) dolazi u Suboticu, gdje joj je povjeren rad u dječjem domu "Kolevka". Nakon jednog nesretnog pada na zamrznutim stepenicama, započeo je njezin "križni put". Poslije dugog, bezuspješnog liječenja, ostala je konačno prikovana uz krevet gotovo punih šezdeset godina, sve do svoje smrti.

S.M. Felicija ostat će upisana u povijest Družbe "Kćeri Milosrđa" i mjesne Crkve kao sestra koja je svetački, mudro usmjerila svoju patnju u blagoslovni izvor za svoje spasenje i spasenje drugih koje joj je Bog slao. Svojim patničkim rukama u ležećem stavu izrađivala je rukotvorine za djecu, prvopričesnike, pjevačke zborove, dobročinitelje itd. Molitvama i žrtvama pratila je kroz dugi niz godina sve pastoralne pothvate u župi, a župnicima, sjemeništarcima, bogoslovima i sestrama pomagala je u kriznim situacijama svojim savjetima i ohrabrenjima.

Umirovljeni, pak, biskup zadarski mons. Marijan Oblak u svom dopisu od 18. lipnja posvjedočio je da je s. Felicija sveto živjela i sveto preminula i zaslužila da se povede također biskupijski postupak za njezinu beatifikaciju.

Sprovodna sv. misa i oproštaj od s. Felicije bila je u župnoj crkvi u Preku koju je predvodio mons. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski, uz koncelebraciju umirovljenog nadbiskupa mons. Marijana Oblaka, župnika don Tita Šarina, te uz prisustvo Vrhovne glavarice Družbe i mnogih drugih sestara i vjernika. Pokopana je u mjesnom groblju u Preku.

S. Silvana

29

In memoriam

TÓTH JÓZSEF, svećenik

U subotu, 26. srpnja 1997. godine u Adi, u 83. godini života i 56. godini svećeništva, preminuo je "začasni" konzultor Subotičke biskupije i umirovljeni maloiđoški župnik preč. Tóth József.

Pogrebne obrede, 28.07. u Malom Idošu, predvodio je, uz nazočnost velikog broja vjernika i svećenika, subotički biskup mons. Ivan Péntzes. Poslije sv. mise u 14 sati pokojnikovo tijelo pokopano je u maloiđoškom zapadnom groblju.

Tóth József rođen je u Adi 8.03. 1914. godine. Studij teologije završio je 1964. godine u Đakovu. Za svećenika je zaređen u Đakovu 26.01. 1941. godine. Kapelansku službu obavljao je u Kupusini, Doroslovu, Žedniku, Novom Sadu, Temerinu, Bačkoj Topoli. Sedam godina proveo je u izgnanstvu (1947 - 1954). Poslije toga je bio kapelan u Adi i Novom Sadu, a župničku službu obavljao je u Novom Sadu (Sv. Elizabeta), Bačkom Gradištu i Malom Idošu (1971-1991) odakle je otišao u mirovinu. Poslije odlaska u mirovinu živio je u župskom domu u Feketiću, a u posljednje vrijeme u Adi.

Neka ga Gospodin nagradi vječnim mirom i radošću za sve ono što je učinio ovdje na zemlji za njegov narod u Subotičkoj biskupiji. /Zv/

MARIJA MASIJAR r. GRANDIĆ /1913-1997/

Svijeće i mi! Uspravni, nijemi... Nemoćni pred Tvojim odlaskom iz ove suzne doline, Bako!

Više ništa neće biti kao prije. Ostajemo poljuljani u korijenu. Vidimo koliko nam nedostaješ, prazno je tvoje mjesto u crkvi, u kući, za stolom... Kada trebamo savjet: tišina?

Pravednom i dobrom Bogu koga si iskreno voljela upućujemo molitve da Ti bude milostiv. Popudbina neka Ti je sve dobro učinjeno za nas. Počivaj mirno među svojim, usred Požeške ravnice, u srcu tvoje Slavonije!

Tvoji najmiliji!

Zahvalnost svima koji su nam izrazili sućut i onima koji su nam pomogli u ovim bolnim trenucima.

Otmara Majera bb. ★★★★★
Subotica ★★★★★

**Euro[®]
Petrol**

☎ (024) 554-554

PROIZVODNO TRGOVINSKO PREDUZEĆE

BANE.

KOMPLETAN GRAĐEVINSKI
MATERIJAL

JACUZZI KADE
OPREMA ZA KUPATILA
TOALETNI ORMARIĆI
KUPATILSKI NAMEŠTAJ
DRVENI WC POKLOPCI
U VIŠE BOJA
KUHINJE

čarolija prirode
utkana u vaš dom

24000
SUBOTICA,
Batinska 34
Tel./fax:
024/ 561-186
Tel.:
024/561-182
Private:
024/ 561-201
DIZAJN ZATKAN G.

NAJJEFTINJE
KERAMIČKE
PLOČICE!

ZAHVALJUJEMO DAROVATELJIMA

SALAŠ
ZEMLIORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 552 - 774

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

JAVOR

Tel/fax:
(021) 775-411
VAJSKA

Isplati se ženiti

*Jer Štamparija "Globus"
brzo kvalitetno i jeftino*

*Štampa pozivnice
za svadbu.*

Otmara Majera 10

Telefon: (024) 551-202

MALI OGLASI

**Profesorica engleskog jezika
daje sate engleskog.**

Tel: (024) 26 - 243

Piše: Antun Miloš

PROROČANSTVA KOJA PRAVE ZABUNU

Šaljem Vam ovu knjižicu koju sam našla u mom poštanskom sandučiću. Pročitala sam nešto iz nje ali me je sve to jako uznemirilo i smutilo.

Ja sam tu knjižicu htjela baciti u vatru - kako nam je to više puta naš župnik u crkvi rekao - ali sam se bojala da to učinim jer se u knjizi spominje ime Isus!

(Zabrinuta vjernica), Sombor.

Najmanje nisam iznenađen što Vas je ta knjižica uznemirila i smutila. Hvala Vam što ste mi tu knjižicu poslali! Ona počinje riječima Knjige otkrivenja ili Apokalipse, glava 13: "I vidjeh gdje izlazi iz mora Zvijer sa deset rogova i 7 glava (...). Potom vidjeh drugu jednu Zvijer gdje izlazi iz zemlje; imala je dva roga kao u jagnjeta a govorila je kao zmaj". U recima 16-18 govori se da ova druga Zvijer "čini da svi, veliki i mali, bogati i siromašni, slobodni i robovi udare sebi biljeg na desnicu ili na čelo, da nitko ne može ni kupovati ni prodavati bez biljega Zvijeri ili broja imena njegova. To je broj čovjeka - njegov broj je 666."

Kao što vidite, u Knjizi otkrivenja (Apokalipsi) susrećemo se s jednom od najneobičnijih knjiga Biblije. Ta knjiga je posebna među knjigama Novoga zavjeta. O čemu se tu radi? Biblijski stručnjaci su gotovo 2000 godina pokušavali razlučiti pravu istinu i smisao te knjige zbog njezine velike tajnovitosti. To je bio i razlog što su mnoge protestantske sekte našle plodno tlo za svoje krivovjerno tumačenje, to jest da će se "proročanstva" sadržana u toj knjizi obistinuti u naše vrijeme. Tako su govorili religiozni sektaši svih vremena.

Ali, čak da je književna vrsta ove knjige bila "proročka" bilo bi posve krivo misliti da se ta proroštva odnose na sadašnje vrijeme naše povijesti! Naime, biblijski pisci nisu bili predskazivači budućnosti, nego tumači Božje riječi njihovom vremenu. Dakle, ono što im je Bog govorio, oni su narodu tumačili kao znakove svoga vremena - njihova vremena!

No, iako književni oblik Apokalipse ima sličnosti s proročanstvima, ona ima jedinstven oblik pisanja zvani "apokaliptički". Njezin glavni cilj je bio - utješiti vjerni kršćanski narod u nevoljama krize, kao što je bilo ono teško progonstvo u kojem su se našli. Postoje i drugi primjeri apokaliptičnog pisanja u posljednjim knjigama Staroga zavjeta, na primjer u knjizi Danijela proroka (71,13), kao i u nekim knjigama Novoga zavjeta: Prva i Druga poslanica Solunjanima. No nijedna od tih nije tako opširna i nejasna kao Apokalipsa.

U spomenutim knjigama i poslanicama govori se o pojavi anti-Krista prije nego uslijedi svršetak svijeta. Zatim o sedam godina velikih nevolja za vjernike. Nakon toga slijedi poraz anti-Krista, zatim tisućgodišnje kraljevstvo Kristovo na zemlji, zajedno s mnoštvom vjernika-mučenika, koji će tada uskrsnuti od mrtvih. Međutim, samo u Apokalipsi se spominje oznaka životinje (Zvijeri) s brojem 666!

Ta brojka je zapravo glavna tema pamfleta koji ste mi poslali. U njemu se govori da će Sotona preuzeti vlast kao anti-Krist, da bi ovladao čitavim svijetom pomoću kompjuteriziranog sustava 666 (šifra).

Knjižica nadalje govori da je šifra 666 već utisnuta na mnogim prehrambenim artiklima. U Americi su obilježavali žigom ne samo životinje već se preporučivalo i ljudima da se obilježe na rukama i čelima: "Sistem 666 se spontano uvukao u moderni život, viši standard, veću produktivnost i efikasnost na svim poljima modernog života. Ovaj sistem je

postao nezaobilazni i bitni dio ljudskog prosperiteta. On se razvija vrtoglavo u visokoj tehnologiji s visoko kompjuteriziranim mogućnostima - satelitima i elektronskim mozgovima. (—) No, posljednja će se stvar dogoditi kad će svako ljudsko biće biti obilježeno brojevima na njihovim čelima i desnim rukama. Cilj toga kodificiranja je da se razlikuje svaki pojedinac i svako biće." (U Americi na Vašingtonskom sveučilištu je izumljen laserski aparat kojim će se i ribe u moru šifrirati!).

Svaki razuman čitalac odmah će primijetiti da se tu radi o čistoj fantaziji koja je proizišla iz doslovnog tumačenja Biblije (Apokalipse), pa bi takve izmišljotine valjalo baciti u kontejner za smeće!

Čini mi se da ćemo doživjeti još mnogo sličnih "proročanstava" što se više približavamo 2000-toj godini! Jer, oni koji pokušavaju u doslovnom tumačenju biblijskih tekstova pronaći takva "proročanstva", sigurno će doći do još većih (oprostite na izrazu) gluposti! Naime, ima takvih ekstremnih sekta koje tvrde da su Ujedinjeni narodi i Katolička crkva u savezu "da nametnu jedan jedincati poredak u svijetu" u kojem bi rimski papa imao vrhovnu vlast. Sekte uvijek udaraju na glavnu Crkvu - Katoličku crkvu! (Napominjem da nijedna od glavnih protestantskih crkava nema ništa s takvim besmislicama!).

U Apokalipsi se često spominje grad Babilon, ogrezli u zlu. Ekstremistički sektaši ga poistovjećuju s današnjim Rimom i Rimokatoličkom crkvom, papu s anti-Kristom, a pod "šifrom 666" misle na papino preuzimanje vlasti nad cijelim svijetom. Pisac onog pamfleta doduše ne spominje Rim, Crkvu i papu, ali to njihovu interpretaciju biblijskog teksta ne čini boljom i prihvatljivijom.

Apokalipsa je pisana za vrijeme rimskog cara Domicijana oko 95. ili 96. godine po Kristu. Ona je pisana kao odgovor vjere na progonstvo kršćana koje je bilo veoma surovo za vrijeme vladanja toga cara. Progona je bilo i prije, na primjer 60-tih godina za vrijeme cara Nerona, pa latinski pisci nazivaju Domicijana Drugim Neronom.

Babilon se očito odnosi na poganski Rim, kao glavni grad Rimskog carstva, a ne na sadašnji Rim i na Katoličku crkvu. Zvijer koja izvire iz vode simbolizira Rimski imperij, simbol neprijateljske sile protiv kršćana. Zvijer iz zemlje izgleda da predstavlja rimsku vlast u Maloj Aziji gdje je Apokalipsa i pisana i gdje je progonstvo kršćana također bilo vrlo žestoko.

A šta je "biljeg Zvijeri"? Biljeg se odnosi na kovanice rimskog novca s likom careva na njemu: "Nitko ne može ni kupovati ni prodavati bez biljega na njemu". Broj 666 je veoma zagonetan. Vjerojatno označava grčka i latinska slova korištena kao brojke. Ta zagonetna brojka vjerojatno se odnosi na cara Nerona. No, nije još sasvim sigurno; bibličari o tom još raspravljaju.

Vaš instinktivni poriv - da tu knjižicu bacite u vatru - bio je ispravan, bez obzira što se u njoj često spominje slavno ime Isusovo, koje sektaši ionako uzaludno spominju! To pak, što ste mi knjižicu poslali, omogućilo mi je da upozorim čitatelje na slične izmišljotine koje se mogu pojaviti dok se približava Veliki jubilej 2000-te godine rođenja jedinoga Spasitelja svijeta.

Antun Miloš, Žednik

**"ČUVAJTE SE LAŽNIH PROROKA (...)
PO PLODOVIMA ČITAJTE IH NJIHOVIM PREPORUKAMA!"**
Evangelje po Mateju (7,15)

BUNARIČKO PROŠTENJE

PROGRAM

Subota - 30. kolovoza 1997. god.

u 19,00 sati

SLUŽBA POKORE

MOLITVA KRUNICE UZ MEDITACIJU

ISPOVIJEDANJE

Predvodi: Andrija Kopilović, župnik

u 21,00 sat

SLUŽBA SVJETLA

PROCESIJA SA SVIJEĆAMA

Predvodi: Msgr. Ivan Péntzes, biskup

u 22,00 sata

SVETA MISA I PROPOVIJED

*Predvodi: preč. Stjepan Beretić,
katedralni župnik*

od 23,00 sata

BDIJENJE

sve su pobožnosti dvojezično

Nedjelja 31. kolovoza 1997. god.

u 7,00 sati

SVETA MISA U KAPELI (dvojezično)

Predvode: oci franjevci

u 8,00 sati

BISKUPSKA MISA (mađarski)

Predvodi: msgr. Ivan Péntzes, biskup

u 10,00 sati

BISKUPSKA MISA (hrvatski)

Predvodi: msgr. Ćiril Kos, biskup

u 16,00 sati

SVETA MISA (dvojezično)

Predvodi: Josip Leist, župnik

Za hodočasnike je osiguran autobuski prijevoz
na relaciji od katedrale do Bunarića!

Subotica SUSRETI BRAČNIH PAROVA

Župa sv. Roka - I. Milutinovića 52

15.08. u 20,30 sati

Tema: Kako protiv "bijeke kuge"

Govore: liječnik, svećenik

Film: Nijemi krik

SLUŠAJTE RADIO SUBOTICU

Svakog četvrtka u 19 sati

VJERSKA EMISIJA

NA HRVATSKOM JEZIKU

PROŠTENJE

NA HRVATSKOM MAJURU

Triba se na vrime sitit i unaprid odredit odlazak na već tradicionalno proštenje, pod vedrim nebom, nuz Gabrićev križ na Hrvatskom majuru. Po već ustaljenom običaju, ovo proštenje će bit prve nedilje posli bunaričkog, dakle 7. rujna - dan prid Malu Gospojinu.

Na ovo proštenje ljude privlači sveta misa i štovanje usamljenog križa naših predaka, privlači ih pobožnost u okruženju kuruza i strnjike, med usamljenim salašima naše neprigledne ravnice. Ode još nema udobnosti ko na drugim proštenjima, al je zato izazovno bit na pobožnosti u srcu prirode med poznatim ljudima.

Na ovo proštenje se dolazi brez žurbe, al se ni otaleg ne žuri natrag. Ko je dosad išo, taj će ponovo doć i zato je iz godine u godinu sve više ljudi koje privlači ovaj usamljeni križ.

Organizatori zovu ljude koji potiču otaleg, il tamo imaju rođake, il njim je u srcu zato što je Hrvatski majur.

Čitaoče! Taj usamljeni križ i tebe očekuje!

SLJEDEĆI BROJ ZVONIKA

izlazi

07. rujna 1997. godine

KNJIŽNICA

"IVAN KUJUNĐIĆ"

RADI:

Utorkom **od 9-11 sati**

Četvrtkom **od 16-18 sati**

Subotom **od 9-11 sati**

SLUŠAJTE

RADIO VATIKAN

Svakog dana u 19 sati i u 5 sati

emisija na

hrvatskom jeziku

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Stjepan Beretić, Stipan Bošnjak, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Lazar Novaković, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202. E-mail: Andrija.Anisic@BBS.Tipp-Topp.co.yu